ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

TVOŘIVÁ ŠKOLA

Základní škola Měcholupy, okres Louny, Holedečská 2

Obsah:

1.Identifikační údaje školy
1.1.Název školního vzdělávacího programu ... 3
1.2.Zřizovatel školy ... 3
1.3.Platnost dokumentu ... 3
2.Charakteristika školy
2.1.Úplnost a velikost školy ... 4
2.2.Vybavení školy ... 4
2.3.Charakteristika pedagogického sboru ... 5
2.4.Charakteristika žáků ... 5
2.5.Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 5
2.6.Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty ... 5
3.Charakteristika školního vzdělávacího programu
3.1.Zaměření školy ... 7
3.2.Výchovně vzdělávací strategie ... 7
3.3.Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami ... 9
3.4.Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 11
3.5.Začlenění průřezových témat ... 12
4.Učební plán
4.1.Učební plán 1. stupeň ... 17
4.2.Učební plán 2. stupeň ... 18
5.Učební osnovy
5.1.Český jazyk ... 19
5.2.Anglický jazyk ... 39
5.3.Německý jazyk-další cizí jazyk ... 49
5.4.Matematika ... 53
5.5.Informatika ... 67
5.6.Prvouka ... 71
5.7.Přírodověda ... 79
5.8.Vlastivěda ... 85
5.9.Dějepis ... 92
5.10.Výchova k občanství ... 98
5.11.Fyzika ... 106
5.12.Chemie ... 112
5.13.Přírodopis ... 118
5.14.Zeměpis ... 127
5.15.Hudební výchova ... 134
5.16.Výtvarná výchova ... 145
5.17.Výchova ke zdraví ... 157
5.18.Tělesná výchova ... 161
5.19.Pracovní činnosti ... 172
5.20.Poznávám svůj region ... 184
5.21.Ekologie ... 185
6.Hodnocení žáků a autoevaluace školy
6.1.Pravidla pro hodnocení žáků ... 190
6.2.Autoevaluace školy ... 192
6.3.Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 194
Příloha č.1, č.2, č.3, č.4
Školní vzdělávací program pro Školní družinu ... 218
Školní vzdělávací program pro Přípravnou třídu ... 232
Školní vzdělávací program pro Školní klub ... 248
Standardy pro základní vzdělávání ... 253

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

1.1.Název školního vzdělávacího programu :

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Tvořivá škola

Údaje o škole :

Základní škola Měcholupy, okres Louny
Holedečská 2
439 31 Měcholupy

Ředitel: Ing.Bc. Zdeněk Dosedla, Ph. D.

Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 61357430
IZO: 061357430
Resortní identifikátor ředitelství školy (REDIZO): 600082946

Telefon: 415722512 (ředitelna)
E-mail: dosedla@zsmecholupy.cz
www stránky: www.zsmecholupy.cz
Datová schránka: mbrgyu7

1.2.Zřizovatel školy:

Městys Měcholupy
Měcholupy 12
439 31 Měcholupy

Starostka: Bc. Doris Černíková, Dis.

IČO: 265233

Telefon: 415722536 (podatelna,spojovatelka)
E-mail: obecniurad@mecholupy-sc.cz
www stránky: www.mecholupy-sc.cz
Datová schránka: frvbcub

1.3.Platnost dokumentu:

Od 31.8.2009
Aktualizováno k 1.9.2017

Razítko školy Ing.Bc.Zdeněk Dosedla, Ph.D.

Ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1.Úplnost a velikost školy:

Základní škola Měcholupy, okres Louny, Holedečská 2 je úplná základní škola s prvním a druhým stupněm. Kapacita školy je 270 žáků. Poskytuje základní vzdělávání žákům 1. až 9. ročníku. Počet tříd školy je 9 tříd. Součástí školy je školní družina a školní klub, které poskytují zájmové vzdělání 60 žákům především prvního stupně . Školní jídelna má kapacitu 200 obědů s počtem míst u stolů 47

2.2.Vybavení školy:

Budova školy je třípodlažní – suterén, přízemí, první patro Ke škole patří přilehlý pozemek na kterém se nachází sportovní areál.. Dále je na pozemku pro účel pěstitelských prací skleník , pařeniště a řada záhonů. V zadní části je budována botanická zahrada a vybudováno je minigolfové hřiště.Škola využívá ve vedlejší budově tělocvičnu Součástí budovy školy je i byt školníka.

Prostorové a materiální podmínky:

- 9 kmenových (univerzální) učeben
- speciální učebny a prostory (v souladu se vzdělávacím obsahem školy)
    - ICT, fyzikální, chemické, přírodopisné, pro hudební výchovu vybavené speciálním nábytkem, (laboratorními) přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, audiovizuální technikou,
    - tělovýchovné (i přírodní a pronajaté) vybavené bezpečným povrchem, nářadím a náčiním, školní tělocvična , sportovní areál
    - pracovní (dílny, kuchyně, pozemky pro zahradnickou činnost) vybavené vhodnými přístroji a náčiním

- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety), vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek;

- studijní zóny pro aktivní využití volného času (další studium a sebevzdělávání žáků i učitelů) – knihovna a studovna

-pracovní, relaxační prostory a prostory pro nenáročné pohybové aktivity – pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci (pro žáky i učitele),keramická dílna,posilovna

- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy či většího počtu tříd (sály, auly, výstavní prostory či jiné prostory tomu přizpůsobené),školní tělocvična

- prostory pro zájmovou činnost po vyučování (družiny, kluby), vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení;

- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičišť, návaznému střídání žáků, oddělené činnosti chlapců a děvčat;

- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny, vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám;

- prostory pro společné stravování k tomuto účelu náležitě vybavené a respektující hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků;

- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech, sborovna školy

- prostory (pracovny) pro další pedagogické a nepedagogické pracovníky školy (ředitel, zástupce ředitele, hospodářka) vybavené účelným zařízením a komunikační technikou;

- učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků;

- další pomocné prostory pro zajištění chodu školy (sklady, prostory pro třídění odpadu aj.).

2.3.Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor Základní školy Měcholupy má celkem čtrnáct členů. Z tohoto počtu jsou dvě vychovatelky pracující ve školní družině.
Personální podmínky školy:
-většina pedagogických pracovníků splňuje podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb.
-pedagogové jsou schopni podílet se i na dalších činnostech ve škole
-pedagogičtí pracovníci mají potřebné profesní dovednosti (komunikativnost,schopnost diagnostikovat žáky a motivovat je k dalším činnostem, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svoji práci)
-pedagogové dokáží nabídnout odbornou pomoc žákům i rodičům – výchovný poradce , preventiva sociálně-patologických jevů
-pedagogický sbor je schopen týmové spolupráce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce
-řídící pracovníci mají dobré manažerské, organizační i pedagogické schopnosti, jsou schopni vytvářet motivující a zároveň profesionální klima, usilují o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených , mají koncepční myšlení a styl práce, jsou schopni poradit, ale i zaštítit učitele vůči negativním vnějším vlivům

2.4.Charakteristika žáků:

Školu navštěvují žáci ze spádové oblasti i mimo ni, většina z nich bydlí v blízkosti školy, dojíždějí sem také děti z okolních i vzdálenějších obcí.

2.5.Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce:

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou jak ročníkové , tak celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.
Projekty ve kterých je škola zapojena:

- Ekoškola
- Recyklohraní
- Zdravá škola
- Školní botanická zahrada

2.6.Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty:

Spolupráce se zákonnými zástupci i jinými subjekty je uskutečňována především těmito způsoby:
-je funkční a aktualizovaný systém informací směrem k žákům, učitelům, k vedení školy, zákonným zástupcům a ostatním partnerům školy
-je funkční styk se zák. zástupci žáků a veřejností – Školskou radou , kteří jsou seznamováni se záměry školy, způsoby výuky, hodnocením žáků, pravidly života školy, vzájemným hledáním při řešení problémů žáků
-vzdělávací strategie je otevřená vůči zák. zástupcům
-je vytvořen dostatečný prostor pro setkávání učitelů a zák. zástupců
-funguje i poradní servis pro zák. zástupce v otázkách výchovy

-v rámci třídních schůzek jsou předávány informace o jednotlivých žácích
-je umožněna účast zák. zástupců na výuce a výchově ve vzdělávacích činnostech organizovaných školou
-je vytvářen společenský vztah školy a veřejnosti

3.CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1.Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z cílů základního vzdělávání formulovaných v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci navázali při jeho přípravě na oblasti, ve kterých se škola v minulosti úspěšně rozvíjela, a usilují o to, aby výuka podle Školního vzdělávacího programu poskytla žákům kvalitní všeobecné vzdělání, dobře je připravila na jejich další studium a budoucí povolání a umožnila jim v co nejširší míře rozvoj jejich zájmů a schopností.

Chceme vést žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání, aby se učili tvořivě myslet a řešit problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným duchovním a kulturním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

V podtitulu Školního vzdělávacího programu **Tvořivá škola** se promítají tři základní směry, jimiž se chce škola profilovat:

1. V oblasti tělovýchovné nabízíme chlapcům i děvčatům – plně vybavenou tělocvičnu školy a využití sportovního areálu školy . Všechna sportoviště (hřiště na basketbal, odbíjenou, petanque, minigolf, ruské kuželky, venkovní bazén, posilovnu) nabízí škola k využití ve volném čase žáků dle zájmu.

2. Další prioritou školy je výuka cizích jazyků – anglického jazyka od prvního ročníku a dále německého jazyka od 7. Ročníku a dále ruského jazyka jako volitelný kroužek. Školní vzdělávací program počítá se začleněním dalších projektových aktivit do vyučovacích předmětů a s rozšířením možností pobytů žáků v zahraničí.

3. Tvořivá škola také znamená, že bychom chtěli být místem, kde se stále děje něco zajímavého a kde děti mohou aktivně trávit svůj volný čas. Proto podporujeme zájmovou a mimoškolní činnost a snažíme se pro ni vytvořit co nejlepší podmínky. Pedagogičtí pracovníci školy jsou otevření novým podnětům, sami přicházejí s nápady, jak obohatit život školy, a organizují řadu akcí pro děti (sportovní turnaje, výtvarné a literární soutěže, hudební přehlídky, divadelní představení, vycházky, exkurze a další akce ve spolupráci s městskými i jinými institucemi).

Nabídka volitelných předmětů na druhém stupni umožňuje žákům realizovat se v oblasti jejich zájmů a připravit se na budoucí studium.

3.2.Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Výchovné vzdělávací strategie vymezené na úrovni školy jsou dále rozpracovány ve výchovných a vzdělávacích strategiích pro jednotlivé vyučovací předměty.
K naplňování klíčových kompetencí volíme v naší škole zejména tyto postupy:

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- snažíme se vést žáky k osvojení takových znalostí a dovedností, které budou dobře uplatnitelné v jejich dalším vzdělávání a životě, vycházíme z reálných životních situací a navozujeme modelové situace
- zařazujeme metody podporující zvídavost žáků, problémové úkoly, úlohy rozvíjející tvořivost
- učíme žáky hledat souvislosti mezi jevy a propojovat do širších celků poznatky z různých oblastí
- poskytujeme žákům přístup k různým zdrojům informací a kombinováním informačních zdrojů jim umožňujeme ověřovat si správnost svého řešení
- vedeme žáky k tomu, aby si sami vybírali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení a plánovali postupy své práce
- individuálním přístupem se snažíme umožnit všem žákům zažít úspěch
- podporujeme diskuzi, kritické posuzování a vyvozování závěrů
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a prezentovat výsledky své práce
- hodnocení považujeme za nástroj učení, pomocí kladného hodnocení podporujeme motivaci žáků, vedeme žáky k sebehodnocení, pracujeme s chybou jako vodítkem k nalezení správného řešení

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

- při výuce žáky motivujeme zadáváním úloh z praktického života
- snažíme se nepředkládat žákům poznatky v hotové podobě, vedeme je k samostatnému uvažování
- využíváme vhodné příležitosti k objevování, experimentování, hledání řešení
- podporujeme tvořivé přístupy, různé varianty a netradiční řešení situací a problémů
- při řešení problémů uplatňujeme skupinovou a týmovou práci, podporujeme zapojení žáků do projektů
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a obhajování svých rozhodnutí
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- vytváříme prostor pro komunikaci různými formami (ústně, písemně, pomocí technických a výtvarných prostředků)
- učíme žáky číst s porozuměním, pracovat s odbornými texty, správně používat symboliku
- učíme žáky kultivovaně obhajovat vlastní názor, argumentovat, naslouchat názorům jiných a vhodně na ně reagovat
- využíváme informačních technologií ke komunikaci mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem
- prostřednictvím webových stránek školy poskytujeme žákům možnost prezentace jejich práce a zpracování dokumentace ze života školy
- přistupujeme k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání, vedeme žáky k poznání, že umělecké dílo může být jedním z významných způsobů neverbální komunikace
- v cizích jazycích učíme žáky porozumět různým typům mluveného i psaného sdělení, navázat kontakt, zapojit se do diskuze, rozšiřovat slovní zásobu, odhadovat význam sdělení
- umožňujeme žákům komunikovat v cizích jazycích prostřednictvím pobytů v zahraničí, zejména v rámci evropské sítě partnerských škol
- využíváme tematických exkurzí a podporujeme zapojení žáků do mezinárodních projektů

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci druhých

- vedeme žáky k efektivní spolupráci ve skupině
- učíme žáky podílet se na vytváření pravidel týmové kooperace, dohodnutá pravidla respektovat a přijímat různé role v týmu
- usilujeme o vytváření bezpečného sociálního prostředí, pozitivní pracovní atmosféry a upevňování dobrých mezilidských vztahů, vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- učíme žáky poskytnout účinnou pomoc v případě potřeby
- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, k důvěře ve vlastní schopnosti, k hodnocení své práce a vlastního pokroku

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- vedeme žáky k respektování pravidel života ve společnosti (zákonů i obecných morálních zásad)
- prostřednictvím žákovské samosprávy umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel života ve škole
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností, k respektování názorů a přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky odmítat násilí a bezpráví
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví
- pěstujeme v žácích vztah k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví a pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učíme žáky porozumět souvislostem mezi činností lidí a stavem životního prostředí a uvědoměle chránit životní prostředí
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního a společenského dění a sportovních aktivit, pořádáme soutěže, výstavy a přehlídky, spolupracujeme s kulturními institucemi a sportovními kluby

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- vedeme žáky k účinnému a bezpečnému používání nástrojů, materiálů a vybavení
- učíme žáky chápat zdraví jako významný předpoklad pro výběr budoucí profese a uplatnění ve společnosti
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygienické zásady, posuzovat rizika spojená s pracovní činností a poskytnout první pomoc
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce a k vytváření pracovních návyků
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce ve škole i na veřejnosti
- nabídkou volitelných předmětů přispíváme k budoucí profesní orientaci žáků
- realizujeme odborné exkurze a návštěvy Úřadu práce

3.3.Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.
Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra
aj.) a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště (zejména speciální pedagog nebo psycholog).
Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním škola uplatňuje tyto podmínky:

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními
Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):
- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin ;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.
-uplatňuje zdravotní hlediska a respektuje individualita a potřeby žáka
-umožňuje využívání všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
-uplatňuje princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky
-zohledňuje druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledku vzdělávání
-spolupracuje s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)
-podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. Škola přispívá k vnímání jiné národnosti, etnicity či hodnotové orientaci všech svých žáků a v rámci

možností bude reagovat na jejich kulturní rozdíly, případně vypracuje individuální vzdělávací plány.

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním škola uplatňuje tyto podmínky:
-dobrá znalost rodinného prostředí
-vyhledává vhodné přístupy a vytváří vhodné klima
-zabezpečí individuální nebo skupinovou péči
-v rámci možností zabezpečí asistenta pedagoga
-najde odpovídající metody a formy práce
-dle možnosti zajistí specifické učebnice a materiály
-využije pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
-zajistí spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem případně dalšími odborníky

3.4.Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zajištění výuky mimořádně nadaných žáků vychází ze specifik těchto žáků, k nimž patří zejména znalosti a dovednosti výrazně přesahující stanovené požadavky, kvalitní koncentrace, dobrá paměť, nacházení kreativních postupů, záliba v řešení problémových úloh, vysoká motivace v oblastech zájmu žáka, rychlá orientace v učebních materiálech a postupech nad rámec běžného průměru populace.
K identifikaci nadání škola využívá pozorování žáků ve školní práci, rozbory výsledků žáka, hodnocení testů s úloh, rozhovory s rodiči a žákem. Možná je i pomoc při souhlasu rodičů pedagogicko-psychologických poraden.
Zároveň respektuje také osobnostní zvláštnosti, které se někdy u mimořádně nadaných žáků projevují, např. problematický přístup k pravidlům školní práce, tendence k vytváření vlastních pravidel, sklon k perfekcionismu, zvýšená kritičnost k sobě i okolnímu světu, specifický způsob komunikace s vrstevníky i dospělými osobami, menší ochota ke spolupráci v kolektivu.
Při rozpoznání škola sleduje tato specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky;
- problematický přístup k pravidlům školní práce;
- tendence k vytváření vlastních pravidel;
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní;
- vlastní pracovní tempo;
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu;
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu;
- rychlá orientace v učebních postupech;
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním;
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů;
- vhled do vlastního učení;
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte;
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků způsob výuky vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciace při využití:
- individuálních vzdělávacích plánů
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

3.5.Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou začleněna do výuky formou integrace do vyučovacích předmětů.
V učebních osnovách vyučovacích předmětů jsou pro označení průřezových témat použity zkratky:

OSV Osobnostní a sociální výchova
VDO Výchova demokratického občana
VM Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MV Multikulturní výchova
EV Environmentální výchova
MVY Mediální výchova

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Povinné vyučovací předměty, v nichž jsou integrována průřezová témata, jsou v tabulce označeny zkratkami:

ČJ Český jazyk
AJ Anglický jazyk
NJ Německý Jazyk
M Matematika
INF Informatika
D Dějepis
VO Výchova k občanství
F Fyzika
CH Chemie
PŘ Přírodopis
Z Zeměpis
HV Hudební výchova
VV Výtvarná výchova
VZ Výchova ke zdraví
TV Tělesná výchova
PČ Pracovní činnosti
PRV Prvouka
PŘV Přírodověda
VL Vlastivěda
REG Poznáváme svůj region
EKO Ekologie

1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ M	M	VV	VV	ČJ	ČJ	ČJ	PŘ	
Sebepoznání a sebepojetí	VV	PČ	TV	PŘV	PŘV	TV	ČJ VO VZ	PŘ PČ	VV
Seberegulace a sebeorganizace				PŘV		VO VZ ČJ		TV CH	PČ CH
Psychohygiena				PŘV	HV	HV VZ	VO	ČJ	
Kreativita	PČ	ČJ VV	ČJ PČ VV	ČJ	ČJ PČ M	ČJ PČ	ČJ PČ VV	ČJ PČ VV	ČJ PČ VV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí				VL		ČJ	ČJ VO	ČJ NJ	ČJ
Mezilidské vztahy	ČJ VV	M	ČJ	AJ VV PČ	ČJ VL	ČJ VO VV	ČJ	ČJ	VO ČJ VZ
Komunikace	ČJ TV	ČJ TV	AJ TV	ČJ AJ TV	ČJ TV AJ VV	ČJ AJ	ČJ AJ VZ	ČJ VV TV AJ	ČJ AJ TV
Kooperace a kompetice			TV ČJ	TV M	TV	VO TV	VO TV	TV M	TV M
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M			ČJ M	VZ M	VO	VO TV
Hodnoty, postoje, praktická etika						VZ VO INF	VO	VO	ČJ VO

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PČ	PČ	PČ	ČJ		VO		VO	
Občan, občanská společnost a stát	PČ			VL	VL	VO	ČJ VO	ČJ VO Z	VO Z
Formy participace občanů v politickém životě						VO		VO	VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D VO	Z	VO Z D	VO Z

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				AJ	AJ VL	Z REG	ČJ VO Z NJ	ČJ AJ Z NJ	VO Z AJ NJ
Objevujeme Evropu a svět			HV		VL	ČJ INF VO	Z AJ	NJ AJ HV	ČJ AJ VO
Jsme Evropané						D	D Z	ČJ D	ČJ VO D

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference				HV		ČJ	VO Z HV	Z	Z
Lidské vztahy			VV	VV	VV VL	ČJ Z VV	VO VV	AJ	D Z AJ
Etnický původ						Z	D ČJ	PŘ D	D Z
Multikulturalita							Z VO NJ	ČJ AJ	Z
Princip sociálního smíru a solidarity				VL	VL	Z	Z		Z

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV	PRV PČ	PRV	PŘV VL	PŘV VL	PŘ Z PČ	PŘ Z	CH Z EKO	PŘ Z CH EKO
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV VV	PŘV VL	PŘV VL PČ	PŘ PČ F	PŘ Z VV	CH Z PŘ F EKO	PŘ Z CH EKO
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PV	PRV	PRV	PŘV VL	PŘV VL	VO PŘ Z	D Z PŘ F	CH Z PŘ EKO D	CH PŘ Z EKO
Vztah člověka k prostředí	PČ PRV	PRV	PČ PRV	PŘV VL	VL PŘV	PŘ PČ F	PŘ Z VO	F PŘ CH EKO	Z CH F EKO

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

6. Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ					ČJ Z	ČJ	ČJ VO VZ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ				ČJ VO
Stavba mediálních sdělení						ČJ			ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení		ČJ		ČJ		VO			ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti						VO		VO	ČJ
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	VV	ČJ	INF	ČJ D	VO ČJ
Práce v realizačním týmu								ČJ	VO

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;

na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;

- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1.Učební plán 1. stupeň

Učební plán-1.stupeň			Ročník										Hodinová dotace		
Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**Zkratka**	**1**	**dis**	**2**	**dis**	**3**	**dis**	**4**	**dis**	**5**	**dis**	**Min.dot.**	**Dis.dot.**	**Celkem**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	6	2	6	2	7	1	7	1	7	1	**33**	7	40
	Anglický jazyk	AJ		1		1	3		3		3		**9**	2	11
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4		4	1	4	1	4	1	4	1	**20**	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	INF									1		**1**		1
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2		2	1	2	1					**12**	2	15
	Přírodověda	PŘV							2		1				
	Vlastivěda	VL							1	1	2			1	
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1		1		1		1		1		**12**		12
	Výtvarná výchova	VV	1		1		1		2		2				
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2		2		2		2		2		**10**		10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1		1		1		1		1		**5**		5
Průřezová témata			P		P		P		P		P				
	Celkem		20		22		24		26		26			**16**	**118**

4.2.Učební plán 2. stupeň

Učební plán-2.stupeň			Ročník								Hodinová dotace		
Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**Zkratka**	**6**	**dis**	**7**	**dis**	**8**	**dis**	**9**	**dis**	**Min.dot.**	**Dis.dot.**	**Celkem**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	4		3	1	4		4		**15**	1	16
	Anglický jazyk	AJ	3		3		3		3		**12**		18
	Německý jazyk	NJ			2		2		2				
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4		4		3	2	4	1	**15**	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	INF	1			2					**1**	2	3
Člověk a společnost	Dějepis	D	2		2		1		2		**11**		7
	Výchova k občanství	VO	1		1		1		1				4
Člověk a příroda	Fyzika	F	1		2		2		1		**21**		6
	Chemie	CH					2		2				4
	Přírodopis	PŘ	1	1	2		1		1	1		2	7
	Zeměpis	Z	1	1	2		1	1	2			2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1		1		1		1		**10**		4
	Výtvarná výchova	VV	2		1		2		1				6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	1			1			1		**10**	1	3
	Tělesná výchova	TV	2		2		2		2				8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ		1	1		1		1		**3**	1	4
Volitelný předmět				2				2		2		6	6
Průřezová témata			P		P		P		P				
	Celkem		29		30		31		32			**18**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzhledem k možnostem školy se otvírají jako volitelné předměty pouze následující:

Volitelné předměty:	6.třída	Poznáváme svůj region	REG
	8.třída	Ekologie	EKO
	9.třída	Ekologie	EKO

- časová dotace
- disponibilní časová dotace

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1.ČESKÝ JAZYK – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk se člení na jazykovou výchovu, literární výchovu a komunikační a slohovou výchovu. Je zařazen samostatně v 1. – 9. ročníku. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovněvzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Na 1. stupni se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. V literární výchově žáci prostřednictvím vhodné četby získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Na 2. stupni je důraz kladen na komunikační dovednosti žáků, rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, rozlišení spisovné a nespisovné češtiny, vhodnou interpretaci přečteného textu a formulování vlastních dojmů z četby a využívání vhodných zdrojů informací (jazykové příručky, média, internet).
Používají se jak metody samostatné práce, tak i metody a formy založené na spolupráci žáků ve dvojicích i skupinách, žáci se učí vzájemně se respektovat a prezentovat vlastní práci.

K dispozici jsou běžné třídy, multimediální učebna či školní knihovna.

V rámci předmětu se realizují témata Dramatické výchovy a průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace či mediální – tvorba mediálního sdělení, vnímání autora mediálního sdělení a multikulturní výchova – multikulturalita.

Kompetence k učení
-klademe důraz na výběr a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- propojujeme získané poznatky do širších celků
-nalézáme souvislosti, hodnotíme poznatky, třídíme a vyvozujeme závěry
-vedeme žáky k ověřování důsledků, řešení,
Kompetence k řešení problémů
-vedeme žáky tvořivě přistupovat k řešení problémů, vyhledávat různé informace, pracovat s nimi a nalézat řešení
Kompetence komunikativní
-klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
-umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory
-využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
-umožňujeme žákům prezentovat samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty,
řízené diskusí
-vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace
Kompetence sociální a personální
-důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci
se žáci sami podíleli
-zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
-vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině,
vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny,
třída, škola)
-podporujeme skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení

-do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
-výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí),využíváno
je prožitkové vyučování a hry

Kompetence občanské

-vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení
při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za
plné dodržování pravidel třídy i školního řádu¨

Kompetence pracovní

-umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce
žákům mladších ročníků
-podněcujeme žáky k hodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
Vedeme žáky k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1.období

žák
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

2.období

žák
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

2.stupeň

žák
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1.období

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

2.období

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

2.stupeň

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1.období

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2.období

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2.stupeň
žák
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Český jazyk — 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Porozumí písemným nebo mluveným pokynům.	Formy společenského styku (pozdrav, představení, oslovení, prosba) Naslouchání – vyjádření kontaktu s partnerem.	OSV - mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy.
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Pravidla rozhovoru.	OSV - komunikace-řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Základy techniky mluveného projevu (výslovnost).	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Tempo řeči, dýchání.	
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.	Uvolňovací cviky, hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku.	
Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	Sluchové rozlišení hlásek. Členění krátkých slov na hlásky. Tiskací a psací (malá, velká) písmena. Samohlásky a souhlásky. Spojování písmen abecedy a jejich hlásek. Čtení slabik a slov z nich složených. Rozvíjení písemného projevu.	OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Literární výchova Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Přípravná sluchová a zraková cvičení pro rozvoj čtenářské dovednosti. Čtení otevřených slabik. Vázané spojování slabik. Čtení slabik a slov z nich složených. Hlasité a tiché čtení. Přednes básně. Dramatizace. Vyprávění.	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Hodnocení charakteru postavy. Respektování názoru druhých.	

Český jazyk 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Hlasité a tiché čtení. Slovní přízvuk a intonace. Čtení s vyhledáváním. Neúplné a skryté skutečnosti děje – kritické čtení.	MVY - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Tvorba krátkých projevů - prosba, vzkaz, omluva Samostatné vypracování úkolů přiměřené věku žáků.	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	*Pravidla – oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru,střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování.	OSV – komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou řeč.	Krátké a dlouhé samohlásky. Skupiny slabik – di – dy, ti – ty, ni – ny	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypravování.	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Upevňování hygienických návyků při psaní. Plynulý a úhledný písemný projev. Opis a přepis.	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Dopis – adresa, pozdrav, zakončení. Jednoduchý popis.	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Vyprávění. Ilustrace. Spojení obsahu textu s ilustrací.	
Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Dělení slov – hláska/písmeno, slabika. Sluchové rozlišení hlásek – krátké a dlouhé. Druhy souhlásek, souhláskové skupiny Abeceda, abecední řazení slov.	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Význam slova – souřadné, nadřazené, podřazené, opačné a podobné.	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnost.		
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Podstatná jména. Slovesa. Předložky. Spojky.	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami.	Věta jednoduchá. Souvětí. Pořádek slov ve větě a vět v textu. Spojovací výrazy – spojky.	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Druhy vět – oznamovací, tázací, přací, rozkazovací. *Použití vět v různých sděleních.	MVY - vnímání autora mediálních sdělení-identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení.

Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Souhlásky – tvrdé, měkké. Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Psaní ú/ů Psaní velkých písmen na začátku věty. Vlastní jména. Párové souhlásky – znělé x neznělé.	
Literární výchova Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Hlasité a tiché čtení. Slovní přízvuk a přirozená intonace. Práce s textem. Recitace básní.	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	Třídění textů podle určitých vlastností. Rým, verš, sloka.	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Dramatizace. Vyprávění. Fantazijní tvorba – vlastní příběhy. Ilustrace – tvorba příběhu podle obrazové osnovy.	OSV – kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (schopnost vidět věci jinak ...)

Český jazyk 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Hlasité a tiché čtení s porozuměním. Plynulost četby a správná intonace.	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Komunikační situace (omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení) Výběr vhodných jazykových prostředků	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Společenský styk a jeho formy. Střídání rolí mluvčího a posluchače. Zdvořilé jednání se spolužáky i dospělými.	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Verbální a nonverbální komunikace.	OSV - kooperace a kompetice - rozvoj individ. dovedností pro kooperaci
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vyprávění podle vlastní zkušenosti.	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Automatizace psacího pohybu. Odstraňování nedostatků. Úhledný a čitelný písemný projev.	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Dopis, pohled, SMS, pozvánka. Jednoduchý popis. Vyplnění základních formulářů.	OSV – kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (originalita)
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Vytváření jednoduché osnovy. Vyprávění podle obrázkové osnovy.	
Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Význam slova – souřadné, nadřazené, podřazené, opačné a podobné. Slova příbuzná.	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Slovní druhy. Rod, číslo, pád a životnost u podstatných jmen. Osoba, číslo, čas a infinitiv sloves.	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami.	Základní skladební dvojice. Spojování vět v souvětí.	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Vyjmenovaná slova. Párové souhlásky na konci i uprostřed slova. Vlastní jména osob, zvířat, obcí, řek a hor.	
Literární výchova Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Recitace. Dramatizace úryvků z pohádek, příběhů. Práce s textem.	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Charakter postav. Popis děje, důležité zlomy.	OSV - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respekt

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Seznámení – poezie, próza Pojmy – báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, bajka, pověst, divadlo, ilustrace.	

Český jazyk

4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čtení jako zdroj informací. Vyhledávání důležitých informací.	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Výpisky z textu. Klíčová slova.	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Zásady telefonování. Důležitá telefonní čísla.	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Žádost. Omluva. Oznámení.	OSV – komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, omluva, vyjednávání)
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace.	Pravidla českého jazyka. Používání spisovných slovníků Formální x neformální rozhovor.	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Dopis – adresát, odesílatel, zpáteční adresa Vzkaz, zpráva, prosba.	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	Osnova, nadpis, odstavce. Vypravování-časová posloupnost. Popis.	
Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Slova jednoznačná a mnohoznačná. Slova citově zabarvená.	MVY - vnímání autora mediálních sdělení - Výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci.
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova – kořen, předpona, přípona.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Slovní druhy. Vzory podstatných jmen. Časování sloves.	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Spisovná a nespisovná slova.	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty.	Základní skladební dvojice.	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Stavba věty jednoduché – podmět, přísudek a jejich shoda.	
Užívá vhodných výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Spojovací výrazy. Přímá řeč, věta uvozovací.	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova. Slova příbuzná.	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem.	
Literární výchova		

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Práce s textem. Hledání informací.	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Recitace básní. Volné vyprávění. Dramatizace pohádky.	OSV – kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů)
Rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů.	Beletrie x literatura umělecko-naučná	MVY - tvorba mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Pojmy – hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání.	

Český jazyk 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení jako zdroj informací. Odborné publikace.	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Hledání v textu. Výpisky z textu. Klíčová slova.	OSV - rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium.
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Reklama.	OSV – komunikace - pravda, lež a předstírání v komunikaci. MVY - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou (faktic. a fiktiv. obsah)
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Osnova vyprávění.	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Zásady telefonování. Důležitá telefonní čísla.	OSV - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy.
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	Jazykové prostředky manipulativní komunikace.	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Recitace. Dramatizace.	OSV – kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (tvořivost v mezilidských vztazích).
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace.	Spisovná a nespisovná čeština.	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Tiskopisy – poštovní poukázka, podací lístek, přihláška, dotazník.	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	Vypravování. Popis. Osnova.	
Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma, antonyma, synonyma, slova citově zabarvená.	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka. Odvozování a skládání slov. Slovotvorný základ.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Podstatná jména (rod, číslo, pád, vzor). Přídavná jména (druhy a skloňování). Zájmena (druhy a skloňování). Číslovky (druhy a skloňování). Slovesa (osoba, číslo, způsob, čas, jednoduchý a složený tvar, zvratné sloveso). Neohebné slovní druhy.	

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Osvojování spisovné výslovnosti. Slovník spisovné češtiny. Pravidla českého pravopisu.	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty.	Věta – podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem, věta jednoduchá, souvětí.	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.		
Užívá vhodných výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Interpunkce. Spojovací výrazy.	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova. Slova příbuzná. Skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně Předložky s-z Předpony s - , v - , vz -	
Literární výchova Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Práce s textem. Hledání informací. Fikce a fakta. Naučná literatura.	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Volné vyprávění. Dramatizace pohádky.	
Rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů.	Literatura pro děti a mládež. Pojmy – Próza (povídka), Poezie (lyrika, epika, bajka), divadlo (tragédie, komedie), film (hraný, kreslený, loutkový.	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.		

Český jazyk 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost, jazykový projev.	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazykové příručky SSJČ, Slovník cizích slov	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – podstatná jména – vlastní, obecná, konkrétní, abstraktní, látková a hromadná přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyková norma	OSV - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - zákl.větné členy, větné členy rozvíjející, věta jednoduchá, souvětí interpunkce	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis podstatných jmen - velká písmena, přídavných jmen - tvrdá, měkká, přípony, zájmena mě/ mně, slovesa- předpony- s	
Komunikační a slohová výchova - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názory a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Formy společenského styku, telefonický rozhovor, mail.	OSV – sebepojetí a sebehodnocení – já jako zdroj informací o sobě,druzí jako zdroj informací o mě
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Média, komunikace Zpráva , oznámení.	OSV – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
• rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dopis, formální x soukromý, různé užití jazykových prostředků.	OSV - poznávání lidí – vzájemné poznávání lidí ve skupině
- odlišuje spisovně a nespisovně projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních paralingválních prostředků	Komunikace, rolové hry.	OSV – komunikace – řeč těla a řeč předmětů
- zapojuje se do diskuze,řídí ji	Zásady spolupráce, pravidla diskuze, prezentace vlastního názoru.	
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Popis, zákl. poučení, základní znaky, logické uspořádání textu, popis prostý, popis předmětu. Výpisky, výtah.	

• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Popis pracovního postupu.	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vypravování, osnova, jazykové prostředky nejčastější chyby.	OSV – kreativita – schopnost vidět věci jinak
Literární výchova • uceleně reprodukuje text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie. • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Bajky, seznámení se žánrem Ezop, La Fontaine, Čapek, Žáček. Pohádky, hl. znaky pohádky, Lidová pohádka, moderní pohádka. Balady a romance, rozlišení tématu v pojetí klasiků a moderních autorů. K. J. Erben. Návštěva divadel. představení, diskuze o něm Pověsti, kroniky, příběhy Z dávných dob. Fakta- fikce, rozdíl mezi pohádkou a pověstí. Cestopis – Marco Polo, Kolumbus. Poezie – seznámení S pojmy,verš, rým, sloka. - přednese vybranou báseň - seznámí se s některými pojmy z oblasti divadla - rozliší komedii od tragédie, monolog od dialogu	VM – objevujeme Evropu a svět – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa MV – kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti MV – lidské vztahy – umět se vžít do role druhého MVY – vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora

Český jazyk 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova	Prezentace mluvních cvičení	OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost	OSV – sebepoznání a sebepojetí – co o sobě vím a co ne
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Tvoření slov – odvozování podstatných jmen, přídavných jmen,sloves Přenášení významu, metafora Slova jednovýznamová, mnohovýznamová, odborná pojmenování	OSV - komunikace – technika řeči, výraz řeči
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Podstatná jména - odvozování, přídavná jména, slovesa – odvozování sloves, slovesně rod činný a trpný	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Větné členy, přísudek – druhy přísudku, podmět – nejčastější vyjádření podmětu, přívlastek shodný a neshodný předmět příslovečné určení Souvětí, věta vedlejší, druhy vedlejších vět čárka ve větě jednoduché a v souvětí	
Komunikační a slohová výchova - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Reklama, její vliv, reklamní slogan	OSV – kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích OSV – poznávání lidí – chyby při poznávání lidí OSV mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Komunikace ve skupině. žádost, formulace žádosti, Anketa – vytvoření a zodpovězení. životopis, důležité pojmy, Strukturované CV, evropský vzor CV.	VDO – občanská společnost a škola – spolupráce školy se správními orgány
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výpisky, výtah, uspořádání nejdůležitější informace v textu. Jak vypadá referát.	

- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Popis, uspořádání informací V textu. Popis prac. postupu. Popis osoby vs. charakteristika, druhy charakteristiky, užití výstižných pojmenování, adjektiv.	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vypravování - struktura, osnova, užití vhodných jazykových prostředků, nedostatky ve vypravování.	
Literární výchova - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Jak vypadá referát o četbě i kultuře. Bajky, nejdůležitější autoři, morální poučení. Příběhy z dávných dob, pověst, legenda. Realita vs. fantazie Kroniky + nejvýznamnější autoři. Poezie – jazyk poezie, důležité pojmy – metafora, personifikace, interpretace básně. Druhy lyriky, píseň. klasici – Neruda, Hálek, Seifert, Nezval, Erben, Mácha vs. moderní autoři – Žáček… Recitace Lyrika vs. epika, lyrickoepická díla, O. Pavel. Hymnus	VM – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice jiných národů MV– etnický původ – odlišnost lidí
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Fantasy literatura, rozvíjení fantazie. J. Swift, Tolkien, Lewis, Rowlingová. Dobrodružná literatura – M. Twain, J. Verne. Příběhy psané životem. Humorná literatura – Žáček, Frynta, Suchý, Vodňanský.	
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Propojení s divadlem, dramatická tvorba, písní osvobozeného divadla – Voskovec, Werich	

Český jazyk 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**Skladba** Věta jednoduchá, souvětí - věta jednočlenná a dvojčlenná opakování - větné členy Souvětí souřadné a podřadné - vyhledávání spojovacích výrazů, jejich určování (spojky souřadné a podřadné) - souvětí souřadné - poměry mezi VH, procvičování - souvětí podřadné – opakování druhů VV - procvičování- rozbor souvětí	
− správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci − samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**Pravopis** - pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	
− rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**Obecné výklady o jazyce** - rozdělení jazyků, místo češtiny - čeština a slovenština - vývoj č. jazyka	MV – multikulturalita – význam a užívání jazyka jako nástroje k dorozumívání
Komunikační a slohová výchova − využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů − odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**Jazyk. prostředky, vypravování** - grafické znázornění obsahu vypravování - jazykové prostředky opakování - vypravování na zvolené téma **Charakteristika lit. postavy** - charakteristika vnitřní a vnější - charakteristika v umělecké literatuře **Líčení** - ukázky z umělecké literatury	OSV – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě OSV – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy OSV – komunikace – pravda a lež
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ovlivňuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**Jednoduchá úvaha** - definice slohového útvaru - výběr vhodných jazykových prostředků - smysluplná formulace vlastních názorů	
Literární výchova - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**Úvod** **Lit. druhy, žánry.** - způsoby literárního podání poezie, próza, drama - literární žánry	

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**Lit. postava - hrdina** - hlavní postava - epos, biblické příběhy, řecké mýty, literární hrdinové klasické literatury	VM – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**Lyrika** - opakování - verš, rým, sloka, básnické prostředky - apostrofa, epiteton, porozumění textu, recitace procvičování **Drama** - opakování, vývoj lit.druhu nejvýznamnější představitelé **Cestopis** - definice žánru - vývoj **Protiválečné dílo**	VM – jsme Evropané – kořeny a zdroje Evropské civilizace
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**Příběhy psané životem** **Fantazie** - sci-fi, fantasy - definice, beseda o četbě	OSV – kreativita – tvořivost
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie	**Písňové texty** - porozumění	OSV – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli

Český jazyk 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova − rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**Ob. výklady o jazyce** - řeč, jazyk, jazykověda, jazykové projevy, jaz. kultura	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**Pravopis** - lex., tvaroslovné, skladební - opakování, procvičování	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**Zvuková stránka jazyk** - hláskosloví - zvuková stránka věty - melodie, tempo, pauza	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**Slovní zásoba - slovníky, jejich využití**	OSV – komunikace – dovednosti pro verbální a neverbální sdělování
− rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	**Tvoření slov - opakování** - způsoby tvoření slov Přenesená pojmenování	
− správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**Tvarosloví** Podstatná jména - skloňování, velká písmena Přídavná jména - stupňování, skloňování Zájmena - skloňování číslovky - skloňování, pravopis Slovesa - tvoření správných tvarů Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**Skladba** - větný rozbor - určování druhů VV - rozbor souvětí souřadného a podřadného	
Komunikační a slohová výchova - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**Vypravování** - vypravování na zvolené téma při výběru vhodných jazykových prostředků **Popis** - popis uměleckého díla - popis děje - popis pracovního postupu **Líčení** - procvičování subjektivně zabarveného popisu - výběr vhodných jazykových prostředků	OSV – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – spolehlivost respekt
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**Výklad** - zpracování osnovy výkladu - ústní prezentace jednoduchého výkladu - výběr vhodných jazykových prostředků	
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**Úvaha** - výběr vhodných jazykových prostředků k formulování vlastních názorů, zkušeností	OSV - mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodný užívá verbálních,nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	**Proslov** - příprava krátkého ústního proslovu k významné příležitosti (ukončení šk. roku, výročí blízké osoby, atd.)	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	**Diskuse** - pravidla vedení diskuse - diskuse na zvolené téma	OSV – poznávání lidí - chyby při poznávání lidí
Literární výchova − formuluje ústní i písemný dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo − rozlišuje základní literární druhy a žánry,porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele − vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně	**Úvod** **Lit. druhy, žánry.** - způsoby literárního podání - poezie, próza, drama literární žánry	
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla − rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele − uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře − rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**Nejstarší lit. památky - př. n. l., antika** - starověk- Mezopotámie, Egypt, - antická literatura **Bible, bibl. postavy** **Naše nejstarší písemné památky** - literatura staroslověnská a latinská - legenda, lyrika, kronika, modlitba, píseň - střed. lit., epos, kancionál, drama **Renesance, humanismus** - sonet, novela - knihtisk, Bible kralická **Baroko. Představitelé světoví a čeští.** **J. A. Komenský** **Klasicismus a osvícenství** **Literatura 19. století** - světová literatura - národní obrození, romantismus - balada, ohlasová tvorba, epigram májovci, ruchovci, lumírovci historická próza, kritický realismus **Literatura 20. století, světové války, současnost** - autoři čeští a světoví	VM – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa MV – jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie

5.2.ANGLICKÝ JAZYK – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace:1.hodina v 1-2 ročníku, 3 hodiny ve 3-9.ročníku týdně.

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na základní úrovni v rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici i v pracovním sešitě , příležitostně využívají též časopisy pro výuku Angličtiny. V kombinaci zvukových nahrávek a mluveného projevu vyučujících napodobují správnou výslovnost. Jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a různými stupni řízená konverzace.

Při výuce anglického jazyka je využita jeho přítomnost v běžném životě a volném čase žáků, což generuje motivační potenciál.

Ve vyučovací hodině kromě výkladu , poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a dalšími médii /např. filmy, písně, internetová komunikace/.Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy CD-ROM a různé projekty.

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům průřezových témat RVP ZV: Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a výchova k Myšlení v evropských a globálních souvislostech. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí u jazykových struktur i slovní zásoby,využívají srovnání s jinými jazyky a mateřštinou, při řešení úkolů vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů, pracují se slovníky, příručkami, výukovými PC programy

Kompetence k řešení problémů

- žáci mají prostor k samostatnému řešení problémů, prací s texty, kterým ne vždy zcela rozumějí, jsou vedeni k indukci v neznámém textu, hledání souvislosti a smyslu ve výuce, kde jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě

Kompetence komunikativní

- rozvoj této kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu, dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním jsou rozvíjeny standardními i alternativními metodami výuky, v rámci konverzace jsou žáci vedeni vyjadřovat vlastní názor, obhajovat jej a učit se naslouchat druhým. Žák rozumí otázkám i pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně. Při práci s materiály jsou žáci vedeni k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení interpretační schopnosti

Kompetence sociální a personální

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat, specifický charakter učení se jazyku rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské

- při výuce cizího jazyka si žáci uvědomují srozumitelnost češtiny, potažmo příslušnost k českému národu a postupně získávají povědomí o zodpovědnosti, která z toho plyne

Kompetence pracovní

-učí se optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, seznamuje se s bezpečností práce a ochrany zdraví při práci.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
MLUVENÍ
žák
se zapojí do jednoduchých rozhovorů
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
pozdraví a poděkuje
sdělí své jméno a věk
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ
žák
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
vyplní osobní údaje do formuláře
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Anglický jazyk 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák projevuje zájem o anglický jazyk, osvojil si určenou slovní zásobu, reaguje na jednoduché pokyny, naslouchá vyučujícímu. Pozdraví, rozloučí se, poprosí, poděkuje.	- pozdravy - aktivity k předvedení - barvy – základní - věci kolem nás - můj pokojík	

Anglický jazyk 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák vyslovuje foneticky správně v rozsahu slovní zásoby	- pozdravy, představení, poděkování - základní příkazy ve třídě - hračky -abeceda - moje zvířátko – „zvířátko vypráví“ – příběhy v AJ	
Rozumí jednoduchým pokynů a větám, reaguje na ně, vyjádří souhlas/nesouhlas, libost/nelibost	- věci okolo nás - lidé okolo nás, rodina - moje svačina - dny v týdnu - svátky a zvyky - rychle x pomalu	

Anglický jazyk 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- pozdravy, představení - školní potřeby, škola	
Žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	- barvy - čísla	
Žák přiřadí grafickou a mluvenou podobu téhož slova či slovního spojení	- oblečení - hračky -význam fonetických značek a přepisu	
Žák rozumí obsahu a smyslu jednouché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	- části těla - nakupování - ovoce, zelenina	OSV – komunikace – řeč skutků, řeč těla
Žák používá abecední slovník učebnice	- abeceda - malý x velký, dlouhý x krátký	

Anglický jazyk 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti Žák: - rozumí známým slovům a jednoduchým větám, čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty	- abeceda - pozdravy, představení - rodina - sporty a hry	OSV – mezilidské vztahy – pomoc, naše skupina
Produktivní řečové dovednosti Žák: - reprodukuje obsah jednoduchého textu a konverzace, obměňuje krátké texty se zachováním smyslu Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- I am good at / I am not good at.. - části domu - zvířata - předložky – on, in, under	OSV – komunikace – řeč znaků a slov
Interaktivní řečové dovednosti Žák: - pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, zapojí se do jednoduché konverzace -rozumí obsahu krátkého jednoduchého textu , pokud má k dispozici vizuální podporu	- státy a národnosti - jak jsi starý? - co sbíráš? - moje zvířátko - státy a zvyky	VM – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě

Anglický jazyk 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní dovednosti: Žák: - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	- denní aktivity v průběhové čase	OSV – komunikace – dovednosti pro verbální sdělování
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- sloveso „to be“ v různých osobách	VM – Evropa a svět nás zajímá – naše sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	- předložky – na, nad, pod, u, v	
- vyhledá v jednoduchém textu , který se vztahuje k osvojovaným tématům potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	- tvorba otázek Zákadní gramatické struktury a typy vět	
- používá dvojjazyčný slovník	- počasí a roční období	
Produktivní řečové dovednosti: Žák: - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	- sloveso „can“	
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- vazba: „I want to…“ „I want to be…“	
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- naše adresa	
Interaktivní dovednosti: Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- význam slov v textu	

Anglický jazyk 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti Žák: - čte text přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů, z - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky v textu - porozumí jednoduché a pomalu vyslovované promluvě a konverzaci - používá slovník	Představování Škola Fráze, použitelné v hodinách AJ Rodina Domácí mazlíčci Dům a byt Čas a datum Oslava narozenin Jídlo a pití Česká Republika Praha Moje obec	OSV – komunikace – řeč skutků, pozdrav, prosba
Produktivní řečové dovednosti Žák: - tvoří věty - reprodukuje přiměřeně obtížný text	Návštěvy Britská škola Naše škola Mimoškolní aktivity Oblečení Nakupování a móda	
Interaktivní řečové dovednosti Žák: - jednoduchým způsobem reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Školní výlet příroda a město Zvířata Víkend Prázdniny Počasí Prohlídka města Orientace ve městě	

Anglický jazyk 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti Žák: - čte text přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky v textu - porozumí jednoduché a pomalu vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - používá slovník	Prázdniny, cestování, světové strany Trávení volného času Povinnosti Svátky a oslavy Jídlo a pití Bezpečnost na silnici První pomoc Společnost a její problémy	OSV – komunikace – omluva, informování
Produktivní řečové dovednosti Žák: - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení, které se týká situací, souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - tvoří věty - reprodukuje přiměřeně obtížný text	Oblíbené činnosti Sport Životní prostředí Život v budoucnosti Reálie Velké Británie	OSV – objevujeme Evropu a svět VM – Evropa a svět
Interaktivní řečové dovednosti Žák: - se jednoduchým způsobem domluví v některých z běžných formálních i neformálních situací		

Anglický jazyk 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti Žák: - čte text přiměřeného rozsahu nahlas, plynule a foneticky správně - rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky v textu - porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá slovník	- omluva, reakce na omluvu - přání, blahopřání - žádost o pomoc	OSV – komunikace – přesvědčování, vysvětlování VM – Evropa a svět nás zajímá
Produktivní řečové dovednosti Žák: - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení, které se týká situací, souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - tvoří správně věty - reprodukuje přiměřeně obtížný text - si vyžádá jednoduché informace -reaguje na jednoduché písemné sdělení	- formulář, dotazník - osobní dopis - příroda - volný čas, zájmová činnost	VM – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa MV - multikulturalita
Interaktivní řečové dovednosti Žák: - se jednoduchým způsobem domluví v některých z běžných formálních i neformálních situací		MV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování

Anglický jazyk 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti Žák: - čte text přiměřeného rozsahu nahlas, plynule a foneticky správně - rozumí obsahu jednoduchých textů - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky v jednoduchých autentických materiále - porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá slovník	- USA, New York - svátky - život ve škole v USA - Velká Británie - život mladých lidí	OSV – komunikace – žádost, řešení konfliktů, omluva VM – Evropa a svět nás zajímá VM – objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
Produktivní dovednosti Žák: - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení, které se týká situací, souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - tvoří správně věty - reprodukuje přiměřeně obtížný text - si vyžádá jednoduché informace -vyplní zákadní údaje o sobě ve formuláři	- volba povolání a činnosti -moderní technologie a média - Austrálie - rodina, život v budoucnosti - žádost - souhlas / nesouhlas	MV – lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
Interaktivní řečové dovednosti Žák: - se jednoduchým způsobem domluví v běžných formálních i neformálních každodenních situacích		

5.3.NĚMECKÝ JAZYK – Další cizí jazyk- Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk je zařazen samostatně v 7., 8., a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodin týdně a je jako druhý cizí jazyk povinný pro všechny žáky školy.

Výuka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mez národy Evropy i světa. Připravuje žáky k praktickému užívání jazyka. Důraz je kladen na osvojení základních receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností, především na rozvoji slovní zásoby, porozumění, interpretace jednoduchých a čtených textů a konverzační dovednosti. Vyučovací předmět obsahuje matické okruhy z běžných každodenních situací, zájmů dětí, seznamuje ho se základními reáliemi německy mluvících zemí.

Ve výuce je podporována forma frontálního vyučování, samostatné práce, partnerské práce, skupinové práce žáků

Vyučovacím předmětem prolínají příslušná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence učení

- učíme žáky efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů, rozvíjíme jednotlivé dovednosti v NJ, zařazujeme do výuky problémové a projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům uplatňovat získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, orientovat se v cizím jazykovém prostředí, vedeme je k uplatnění fantazie, improvizace při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci, na praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce, vedeme žáky k formulování a vyjádření myšlenky, aby partner rozuměl, učíme je schopnosti porozumění při poslechu, čtení, vedeme je k sebevědomému vystupování při komunikaci

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách, vedeme žáky k respektování jiného názoru při týmové práci, k obhajování vlastních myšlenek

Kompetence občanské

- vyžadujeme zodpovědné plnění zadaných úkolů, toleranci rasovou, náboženskou, dodržování pravidel slušného chování, respektování tradic jiných národů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyk a komunikace, práce se slovníkem, vyhledávání informací a materiálů potřebných pro práci v hodinách, učíme žáky umět zhodnotit vlastní práci a práci své skupiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

sdělí své jméno a věk

rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Německý jazyk 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Tématické okruhy: - základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představování) - základní osobní údaje, první kontakty	MV – multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
	- domov, rodina - přátelé - škola, činnosti ve škole - volný čas a zájmová činnost, koníčky	VM – Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy

Německý jazyk 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: **-** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**-** slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá		
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oparu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**Tematické okruhy:** - dopis - kalendářní rok (svátky, oslavy, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - popis místa, zeměpisné údaje - popis domu a pokoje - pozvání - nákupy	VM – Evropa a svět ná zajímá, zvyky a tradice národů Evropy VM – objevujeme Evropu a svět, mezinárodní setkávání
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – poznávání lidí, vzájemné poznávání se ve skupině - třídě

Německý jazyk 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - sdělí jednoduchým způsobem základní informace a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - minulý čas – préteritum a perfektum	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Tematické okruhy:** - týdenní program - lidské tělo a zdraví - orientace ve městě, popis cesty, dopravní prostředky - počasí, příroda - oblékání - zvyky a obyčeje - prázdniny, dovolená, cestování - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem	
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace		VM – Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy

5.4.MATEMATIKA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na první stupni je zařazen samostatně v 1.-5. ročníku a to v 1. ročníku – 4 hodiny týdně, ve 2.-5. ročníku 5 hodin týdně.

Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Řešením úloh z běžného života se rozbíjí počtářské dovednosti, není jen pouhým počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, porozumět a použít příslušné dovednosti a vědomosti. Matematika by měla žáka vybavit tak, aby ji mohl bez obtíží používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit žáka matematiku jako prostředek řešení úloh, otevřít mu cestu k řešení úloh, které mu život přináší. Mezipředmětové spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení.

Matematika na druhém stupni je zařazena samostatně v 6.-9. ročníku v hodinové dotaci 4-5 hod. týdně .Předmět tvoří osu vzdělávacího působení základní školy.

Matematika na 2. stupni navazuje na metody a formy práce 1. stupně. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění při studiu na středních školách a pro uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost , tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Taktéž předmět přispívá k vytváření osobnostních rysů jako je pracovitost, trpělivost, systematičnost, přesnost, sebekontrola a zdravé sebehodnocení. Žáci jsou taktéž během výuky vedeni k reálnému odhadu vlastních možností.

V hodinách prolíná frontální práce spojená s interaktivní činností. Činnost v hodinách je zaměřena na procvičování a upevňování učiva v různých souvislostech. Žáci jsou vedeni k řešení úloh několika alternativními způsoby se zdůvodněním nejvýhodnějšího. Používá se též skupinová práce a práce ve dvojicích k řešení problému. V hodinách je též využívána samostatná práce žáků , na kterou navazuje kontrola a rozbor chyb.

Matematika může být vyučována jak v běžných třídách , tak ve studovně ,učebně informatiky, případně v terénu.

Při výuce jsou využívány prostředky výpočetní techniky a další pomůcky napomáhající při řešení matematických situací.

Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat a rovněž její využití při realizaci projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení.

Do výuky je zařazováno problémové vyučování.V hodině stanoven cíl při hodnocení jeho dosažení.Žáky využíváno sebehodnocení a sebekontrola.Žáci pracují samostatně při využití teoretických poznatků.Žákům je umožněno pozorovat, odhadovat, porovnávat výsledky úloh.Umožňujeme realizovat vlastní nápady a náměty.

Kompetence k řešení problémů.

Žákům jsou vytvářeny praktické problémové úlohy.Zařazujeme do výuky modelové příklady.Žákům není bráněno při volbě pořadí vypracování úkolů.

Kompetence komunikativní.

Je vytvářen dostatečný prostor pro vyjadřování žáků a prezentaci vlastního názoru a postupu.

Kompetence sociální a personální.

Dodržujeme dohodnutá pravidla chování.Volíme skupinovou práci pro různorodý kolektiv.

Kompetence občanská.
Žákům jsou zadávány úlohy a příklady z běžného každodenního života. Je nabízena možnost vlastní tvorby úloh.
Kompetence pracovní.
Žákům je umožněna tvorba pomůcek do výuky a prezentace vlastní práce.Je vyžadováno vlastní hodnocení práce i práce spolužáků s návrhy na zlepšení .

I. stupeň
1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

žák
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

žák
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02p používá pravítko

2. období

žák
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

žák
M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

žák
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

žák
M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

II. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-2-02p porovnává data
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Matematika 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Matematika Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**Obor přirozených čísel** - vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru - přirozená čísla 0-10 a 10-20 - číslice, psaní číslic - použití teček, číslic - manipulace s daným počtem prvků, počítání prvků	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Zápis čísla v desetinné soustavě** - čtení a psaní čísel do 20, porovnávání čísel - užívání vztahu rovnosti a nerovnosti, zapisování vztahu - užívání znaků menší, větší, rovno	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	**Číselná osa** - lineární uspořádání čísel, posloupnost čísel - orientace a zobrazení čísel na číselné ose - pojmy – před, za, hned před, hned za, mezi, vlevo, vpravo, pod, nad	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísli** - zavedení znamének +, -, sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 10, sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu - rozklad čísel, automatizace sčítání a odčítání	OSV-Rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti a soustředění,cvičení zapamatování
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řešení slovních úloh, tvoření slovních úloh - aplikace osvojených početních operací, modelace osvojených početních operací - slovní úlohy ze života dětí	
Geometrie Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	- rozeznávání rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - vyhledávání určitých tvarů v okolí	OSV – uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problému

Matematika 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Matematika Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**Obor přirozených čísel** - přirozená čísla 0-20, 0-100 - modelování reálných situací - počítání prvků daného konkrétního souboru, vytváření souborů (počítadlo, peníze, čtvercová síť apod.) - počítání po jedné po desítkách, závorky	OSV-Rozvoj schopností poznávání-rozvoj dovedností pro učení a studium
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Zápis čísla v desetinné soustavě** - čtení a zápis čísel, porovnávání čísel - užívání znaků <, >, = - užívání vztahu rovnosti, nerovnosti, zapisování vztahů, vztahy o n méně, o n více	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	**Číselná osa** - lineární uspořádání čísel, číselná řada a osa - lineární uspořádání – před, za, mezi	
Provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání s přechodem desítky - sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 100 - zaokrouhlování na desítky	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojení početní operace	**Násobilka** - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - řady násobků daného čísla - násobení čísly 0 a 1, dělení číslem 1 - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání, odčítání - porovnávání s využitím vztahů o 0 více a o n méně - násobení a dělení v oboru násobilek 1-5	OSV-Mezilidské vztahy-podpora a pomoc druhým
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Orientace v čase** - časové jednotky, hodina, minuta, sekunda - časové údaje na různých typech hodin, orientace v čase	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**Závislosti v čase** - změna teploty během dne, příchod a odchod ze školy, doba snídaně, oběda, večeře - práce s tabulkami s využitím sčítání a odčítání	
Geometrie Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	**Rovinné útvary** - křivá a rovná čára, bod, přímka, úsečka, lomená čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan	
Porovná velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- odhad a měření délky úsečky - porovnávání pomocí průsvitky, shodnost úseček - měření v cm, jednotky délky – m, dm, cm	
Rozezná a modeluj jednoduché souměrné útvary v rovině	- osa souměrnosti, osově souměrné obrazce	

Matematika 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Matematika Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**Obor přirozených čísel** - přirozená čísla 0-100, 100-1000 - číselná řada, psaní číslic, počítání po stovkách, desítkách, jednotkách - modelování reálných situací, použití peněz apod. - počítání a vytváření souborů daným počtem prvků	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis trojciferných čísel, porovnávání čísel - užívání znaků <, >, =	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	**Orientace na číselné ose** - číselná osa a řada - lineární uspořádání – před, za, mezi	
Provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**Početní operace s přirozenými čísly** - sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 1000 - zavedení pojmu sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl - sčítání a odčítání násobků sta, čítání a odčítání bez přechodu násobků sta, sčítání a odčítání s přechodem násobků sta, násobení v oboru násobilek 1-10 - vztahy mezi násobením a dělením - zavedení pojmu dělenec, dělitel, podíl, činitel, činitel, součin, neúplný podíl - písemné sčítání a odčítání, kontrola výsledku	OSV-Morální rozvoj-dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**Řešení a vytváření slovních úloh** - na sčítání a odčítání, na porovnávání s využitím vztahů o n více (méně), na násobení a dělení (n krát více, n krát méně)	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Práce s plánkem** - jednoduché plánky, mapy, měření teploty, hmotnosti, délky, času	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- práce s tabulkami s využitím sčítání a odčítání, násobení a dělení - sestavování a doplňování jednoduché tabulky - pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose, práce s údaji (jízdní řád)	
Geometrie Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	**Rovinné útvary** - rozeznává a pojmenovává přímku a polopřímku a k ní polopřímku opačnou - rýsování různoběžek a jejich průsečík, bod ležící na přímce mimo přímku - rovinné útvary – jejich náčrtky ve čtvercové síti - rozeznávání, pojmenovávání a popis jednoduchých těles – krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule (vrcholy, stěny, hrany)	

Porovnává velikosti, měří a odhaduje délku úsečky	- odhad délek různých úseček, měření úseček - měření dílek stran rovinných obrazců, převody jednotek, výpočet obvodu	

Matematika 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívají při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	asociativní zákon pro +, -, závorky, pořadí výsledků	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zápis čísel v desetinné soustavě, číselná osa, porovnávání čísel, pamětné +, -, písemné násobení a dělení jednociferným dělitelem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlování, porovnávání čísel, sčítání a odčítání, násobení a dělení do milionu	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vlastnosti početních operací čísel, písemné algoritmy početních operací, závislosti a jejich vlastnosti	OSV-Kooperace a kompetice-rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
Vyhledává, sbírá a třídí data		
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy sloupcové, sestavení jednoduchých tabulek	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Základní rovinné útvary – lomená čára, druhy čar, bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruhy, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník	
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	**Konstrukční úlohy** - grafický součet a rozdíl úseček, základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha přímek v rovině	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	**Obvod a obsah obrazců** - obvod a obsah obrazce, převody jednotek	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary, souměrnost podle roviny	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, hlavolamy, prostorová představivost	

Matematika 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	asociativní zákon pro sčítání a násobení, závorky, pořadí výpočtů	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. Porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) porovnávání čísel, sčítání a odčítání pamětné, písemné, písemné násobení, dělení dvouciferným dělitelem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlování, porovnávání čísle, sčítání, odčítání, násobení a dělení do milionu, práce s kalkulačkou	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací, závislosti a jejich vlastnosti	OSV-Kreativita-cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity(pružnost nápadů..)
Vyhledává, sbírá a třídí data	Vztahy a práce s daty Počty obyvatel, zajímavosti o číslech	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy proměnné, sloupcové, sestavení jednoduché tabulky, jízdní řád	
Geometrie Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Rovinné útvary - základní rovinné útvary – lomená čára, druhy čar, bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran	Konstrukční úlohy - grafický součet a rozdíl úseček, základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obvody a obsahy obrazců - obvod a obsah obrazce, převody jednotek	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary, souměrnost podle roviny	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	OSV – je schopen diskutovat o problému, podílí se na hledání a realizaci řešení

Matematika 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo , číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kriteria dělitelnosti	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část	Přirozeným číslem , desetinným číslem	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti , grafy	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost , aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rovinné útvary – bod, přímka , polopřímka, úsečka, kruh , kružnice , úhel,Vzájemná poloha přímek v rovině Konstrukční úlohy – osa úsečky , osa úhlu	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel, typy úhlů	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti , určí osově a středově souměrný útvar	Konstrukční úlohy – osová souměrnost , středová souměrnost	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Mnohoúhelníky – čtverec , obdélník	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Krychle , kvádr	

Matematika 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel , čísla opačná, Rozumí pojmu absolutní hodnota a umí ji určit. Počítá s celými čísly zpočátku na číselné ose	Celá čísla –kladné a záporné číslo, absolutní hodnota, operace s celými čísly, čísla navzájem opačná , číselná osa	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Chápe zlomek jako část celku. Rozumí pojmu racionální číslo. Znázorní racionální číslo v obou formách na číselné ose. Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomky)	Zlomky – zlomek, desetinné číslo, úpravy zlomků, převrácené číslo, smíšené číslo, porovnávání zlomků, operace se zlomky, složený zlomek	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměr) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti Prakticky používá pravoúhlou soustavu souřadnic – sestrojuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti.	Poměr – poměr , postupný a převrácený poměr, úměra, trojčlenka,přímá a nepřímá úměrnost Závislosti a data- příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti. Funkce- pravoúhlá soustava souřadnic , přímá úměrnost, nepřímá úměrnost.	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost , aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Chápe vlastnosti úhlopříček. Výšek , těžnic , těžiště. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary(tělesa) , analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí sítě základních těles. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Rovinné útvary – trojúhelník, věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití, konstrukce trojúhelníků podle vět SSS,SUS.USU,SSU, konstrukce os vnitřních úhlů, kružnice vepsaná trojúhelníku, konstrukce os stran trojúhelníku, kružnice opsaná trojúhelníku, výšky trojúhelníku a jejich průsečíky Těžnice – těžiště a jejich vlastnosti, střední příčky Čtyřúhelníky, mnohoúhelníky – čtverec, obdélník, trojúhelník,rovnoběžník (kosočtverec,kosodélník) lichoběžník , deltoid, nekonvexní mnohoúhelníky. Obvody a obsahy: rovnoběžníky, trojúhelník. Lichoběžník- vlastnosti,druhy , obvod, obsah. Hranoly – krychle,kvádr, hranol, objem, povrch, síť	

Matematika 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procenta) Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ že procentová část je větší než celek)	Procenta-procento , promile;základ, procentová část, počet procent;	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu.	Druhá mocnina a odmocnina Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi.	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	
Formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Rovnice – lineární rovnice , nerovnice	
Porovnává soubory dat	Závislosti a data – diagramy, nákresy , schémata , aritmetický průměr	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice-rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci-vedení a organizování práce skupiny , zvládání situací soutěže , konkurence
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh	Metrické vlastnosti v rovině-Trojúhelník – Pythagorova věta a její využití, trojúhelníková nerovnost	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Rovinné útvary-Kružnice , kruh , Thaletova kružnice	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch tělesa. Načrtne a sestrojí sítě základních těles	Prostorové útvary-Válec	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Konstrukční úlohy- množiny všech bodů dané vlastnosti	

Matematika 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy – lomené algebraické výrazy	
Formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.	
Vyjádří funkční stav tabulkou, rovnicí , grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Funkce – lineární , lomené, kvadratické	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, schémata, diagramy, grafy , tabulky , četnost znaku , aritmetický průměr	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Slovní úlohy. Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční geometrické úlohy.	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – vedení a organizování práce skupiny , zvládání situací a soutěže , konkurence
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů.	Goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Konstrukční úlohy bez výpočtů a s výpočty	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	Prostorové útvary – rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Pravoúhlé promítání	

5.5.INFORMATIKA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se na prvním i druhém stupni základní školy. Na prvním stupni se vyučuje v páté třídě s dotací 1.hodiny a na druhém stupni v 6.třídě s dotací 1. hodina a dále je zařazen do 7. třídy s dotací 2.hodiny.

Žáci získávají základní znalosti a dovednosti při práci s počítačem a komunikačními technologiemi , zvláště při využití výpočetní techniky a internetu. Postupně si osvojují správné zásady při používání internetu , dodržují zásady bezpečnosti a hygieny . Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy , osvojují si práci s klávesnicí , myší pomocí jednoduchých her a cvičení. Učí se základům textového editoru a internetového prohlížeče. V dalších ročnících své vědomosti prohlubují pracují i s tabulkovým procesorem a prezentačním programem. Cílem předmětu je zvládnutí těchto činností na takové úrovni , že jsou žáci schopni samostatně používat ve spolupráci jak textový ,tabulkový editor společně s internetem k tvorbě dokumentů. Tyto dokumenty by měly být na požadované grafické úrovni s možností prezentace v procesu výuky. Osvojí si práci s internetem , vyhledáváním informací a jejich zpracování.

Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Taktéž jsou vedeni k tvořivému přístupu při řešení zadané úlohy. Žáci se učí komunikovat na dálku při využití vhodného programu , při dodržování určitých pravidel. V případech zpracovávání projektu se učí pracovat v týmu.

Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Výuka probíhá v učebně informatiky nebo ve studovně při využití interaktivní tabule.Žáci pracují samostatně při větším počtu žáků ve dvojicích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení.

- do výuky je zařazováno problémové učení.Před žáky je vždy stanoven cíl s hodnocením jeho dosažení. Je využíváno sebehodnocení.Je umožněn výběr úloh při samostatné práci. Požadujeme prezentaci své práce.Umožňujeme realizovat vlastní nápady a náměty.

Kompetence k řešení problémů.

- žákům jsou nabízeny úlohy , které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů

Kompetence komunikativní.

- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků. ˇ6áci pracují samostatně i ve skupinách. Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme zpracované závěrečné práce s prezentací.

Kompetence sociální a personální.

- dodržujeme společně dohodnutá pravidla chování. Žáci mají možnost projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanská.

- hodnotíme vlastní chování i chování spolužáků při dodržování pravidel chování a školního řádu.

Kompetence pracovní.

- žák využívá své znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost – další studium nebo osobní život.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. stupeň

žák
ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače
ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu
2. stupeň
ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace
ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Informatika — 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie.	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce. Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení.	
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Operační systémy a jejich základní funkce. Seznámení s formáty souborů (doc,gif). Multimediální využití počítače. Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software	
Chrání data před poškozením, ztrátou zneužitím	Zásady správného a bezpečného využívání počítače	
Respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem z hlediska zdravotních rizik	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.	
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací). Metody a nástroje vyhledávání informací. Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Základní způsoby komunikace (e-mail, chat,telefonování)	
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Základní funkce textového a grafického editoru (Word,malování,kreslení)	

Informatika 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŽÁK: Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie	Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik. Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení. Základní pojmy a jednotky pamětí.	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy. Grafický editor -MS Word Grafické úpravy obrázků. Textový editor MS Word Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce-MS Excel.	
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Estetická a typografická pravidla pro práci	
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické formě	Prezentace informací za použití textového a grafického editoru (Word,Excel)	VM-Objevujeme Evropu a svět-naše vlast, Evropa a svět, (referáty a prezentace v rámci výuky)
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	Internet. Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	OSV-Hodnoty postoje praktická etika-vlastní a cizí postoje a hodnoty projevu ve vztahu k internetu a informacím

Informatika 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŽÁK Využívá základní a standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie.	Základní pojmy informační činnosti. Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení. Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky. Základní a odvozené jednotky užívané ve výpočetní technice	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Počítačová grafika , rastrové a vektorové programy. Textový a tabulkový editor – Word , Excel – rozšířená editace textu a tabulek. Samostatná práce při využití získaných vědomostí.	
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Prezentace informací(webové stránky,prezentační programy, multimédia) – PowerPoint Samostatná práce na libovolné téma v PowerPointu	MVY-Tvorba mediálního sdělení – Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis,rozhlas,internetové médium
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Internet . Samostatné práce.	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	Internet. Vývojové trendy informačních technologií. Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	

5.6.PRVOUKA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.Je zařazen samostatně v 1. – 2. a 3. ročníku, a to s časovou dotací 1. třída 2 hodiny týdně, 2. – 3. třída 3 hodiny týdně. Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu PRVOUKA je členěn do pěti tematických celků.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají kladný vztah k místu svého bydliště a naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí lidské soužití

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat se v dějinách a v čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Žáci se učí samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají sebe a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

V tematickém okruhu **Rozmanitosti přírody** žáci poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznání okolní krajiny i získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody.

Prvouka zahrnuje část tematických okruhů průřezového tématu environmentální výchova. Využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci, učí se schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektových dnů, exkurzí a vycházek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žák vyhledá a třídí informace na základě jejich pochopení a propojení
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovná a vyvodí z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problému žák využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při podobných problémových situacích

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám druhých lidí, respektuje jejich názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák je učitelem veden k efektivní práci ve skupině
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen se vcítit do situací ostatních
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu kvalitního životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oborech a činí tak podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zařazení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I. období

Místo, kde žijeme:
žák
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Lidé kolem nás
žák
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas
žák
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody
žák
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví
žák
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Prvouka 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Škola a její okolí. Cesta do školy. Prostředí školy a třídy. Pracovní návyky a dovednosti. Spolupráce. Pomůcky. Úkoly. Riziková místa a situace. Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru.	EV – ekosystémy - lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky).
Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Rodina. Postavení v rodině. Role členů rodiny. Příbuzenské vztahy.	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Povolání.	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Individualita jedince. Tolerance.	
Lidé a čas Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí;na příkladech porovnává minulost a současnost.	Volný čas. Orientace v čase – určování. Denní režim. Roční období. Rok. Měsíc. Den – a jeho části. Dny v týdnu.	
Rozmanitost přírody Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě.	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Živočichové a rostliny v lese, sadu, na zahradě, na poli. Domácí a volně žijící zvířata.	EV - základní podmínky života-ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).
Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Lidské tělo. Zdraví a nemoc. Zdravá výživa. Pitný režim. Pohyb. Osobní hygiena.	EV - vztah člověka k prostředí -prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Dopravní situace. Dopravní výchova – chodec. Sport – hřiště, tělocvična. Práce – návyky. Bezpečně do školy i ze školy.	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná;v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě.	Pozor na neznámé lidi.	

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Nácvik rychlého opuštění budovy v mimořádných situacích. Školní řád. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém.	

Prvouka 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Adresa školy. Okolí školy. Bydliště a jeho okolí. Adresa bydliště. Jednoduchý plánek – orientace.	
Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Život a funkce rodiny. Příbuzenské vztahy. Soužití lidí. Pravidla chování.	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Zaměstnání členů rodiny. Volný čas a jeho využití.	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Odlišnosti – výhody, nevýhody. Lidské vlastnosti.	
Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Roční období. Určování času – hodiny. Určování dne, data - používání kalendáře. Režim dne.	
Rozmanitost přírody Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě.	EV – ekosystémy - vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii). EV - základní podmínky života -voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty).
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Ovoce, zelenina – třídění. Stromy – jehličnaté, listnaté;ovocné stromy a jejich plody. Živočichové – domácí a hospodářská zvířata, volně žijící živočichové.	
Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Lidské tělo. Zdraví a nemoc. Zdravá výživa. Pitný režim. Osobní hygiena.	EV - vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	Úrazy a poranění – prevence.	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná;v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné.	Pozor na neznámé lidi. Chování v krizových situacích. Bezpečné chování. Žádost o pomoc.	

Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu.	Dopravní výchova – chodec. Bezpečně do školy i ze školy. Dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky).	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí).
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém. Čísla tísňového volání. Správný způsob volání na tísňovou linku. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Rizika v přírodě – spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.	

Prvouka 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Orientace v místě bydliště. Domov a bydlení. Obec – název, části, poloha, orientační body, významné budovy, místa.	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Místní krajina – zvláštnosti (zemědělství, průmysl) Světové strany – určování.	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Typy krajiny a její vliv na život lidí. Působení člověka. Ochrana životního prostředí.	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s nimi, druhotné suroviny).
Lidé kolem nás Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Význam a potřeba povolání. Vztahy mezi lidmi – soužití.	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Národnostní menšiny. Základní lidská práva.	
Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Orientace v čase. Minulost, přítomnost, budoucnost. Využití volného času.	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem v němž žije.	Historie obce. Historické a kulturní památky. Významné osobnosti. Kronika.	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí;na příkladech porovnává minulost a současnost.	Státní svátky. Národní zvyky. Významné události - rodina, obec.	
Rozmanitost přírody Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Třídění rostlin – byliny, dřeviny. Živočichové – obratlovci, bezobratlí. Živá x neživá příroda. Likvidace odpadů – ochrana živ. prostředí. Označování nebezpečných látek.	EV - ekosystémy-les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) EV - vztah člověka k prostředí -aktuální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, možnosti a způsoby řešení).
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Měření – délka, čas, teplota, hmotnost. Látky a jejich vlastnosti – změny skupenství. Voda a vzduch v přírodě.	EV - základní podmínky života - ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, čistota ovzduší u nás).

Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Stavba těla, základní funkce a projevy. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce. Vývoj jedince. Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim. Zdraví a nemoc – drobné úrazy.	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	Brutalita a jiné formy násilí v médiích. Drogy. Linka důvěry. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém.	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná;v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Přivolání pomoci. Správný způsob volání na tísňovou linku. Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání.	
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu.	Dopravní výchova – chodec (cyklista). Chování ve škole i mimo ni. Vlastní bezpečnost – přilba, chrániče.	

5.7.PŘÍRODOVĚDA - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Opírá se o poznatky různých přírodovědných oborů a směřuje k získání dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk žije a pracuje.Vede žáky ke vztahu k přírodě a aktivní ochraně přírody.
Vzdělávací obsah navazuje na učivo prvouky v 1. - 3. ročníku. Jednotlivá témata lze pře-
skupovat k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Předmět je rozdělen do dvou okruhů Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V okruhu Rozmanitost přírody poznávají žáci Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy, seznamují se s moderními poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody.

Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní je jeden nedílný celek, který může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí informací se učí využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledují vliv lidské činnosti na přírodu a hledají možnosti, jak chránit přírodu a vylepšovat životní prostředí. Součástí je i seznámení se základy techniky a s informační technikou. Žáci vyhledávají informace o nových objevech a sledují vědecký výzkum.

V okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby.Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod.. Získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a zdraví jiných lidí.

Vyučovací předmět je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně přírodních věd, v učebně informatiky, část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčovým kompetencí

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit si výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi
- nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení

- žákům není bráněno při vlastní volbě v pořadí vypracovávání úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků
- vedeme žáky k využívání informačních technologií pro získávání informací
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, referáty)
- klademe důraz na prožitkové vyučování
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme různým způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, obrazy apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně požadujeme prezentace a naslouchání druhých

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- příležitostně volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- do výuky zařazujeme práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- učitel využívá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života

Kompetence občanské

- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (dobrovolné domácí problémové úlohy) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a volbou povolání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

Místo, kde žijeme:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás:

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas:
žák
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Rozmanitost přírody:
žák
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví:
žák
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Přírodověda 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Živá příroda – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin, živočichů a hub, podstatné rozdíly	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady
-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Společenstva – les (stavba těla rostlin, hub, jehličnaté a listnaté stromy, lesní živočichové), lidské obydlí (druhy okrasných a léčivých bylin, domácí zvířata), pole (hospodářské rostliny, plevele, užiteční živočichové a škůdci), louka (vybrané druhy trav, luční rostliny, živočichové), voda (vodní rostliny, ryby a vodní živočichové	ENV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje ENV – základní podmínky života – voda a její význam pro život
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Přírodní společenstva, práce s odbornou literaturou	OSV – seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Přírodní rovnováha, ochrana přírody a životního prostředí, význam rostlinstva a živočichů pro člověka	ENV – vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Základní veličiny a jejich jednotky	OSV – sebepoznání a sebepojetí – moje učení OSV – psychohygiena – dobrá organizace času

Přírodověda 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Přírodní sféra Země a její složky (pevninské tvary zemského povrchu), význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí, informace o počasí, podnebné pásy	
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země, vesmír a sluneční soustava, postavení Země ve vesmíru, vznik Země, střídání ročních období, den a noc, význam Slunce pro živé organismy, zemská přitažlivost	
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rostliny – stavba těla, rozšíření rostlin, význam hospodářských rostlin, význam rostlin v přírodě, pro člověka, vztah přírody a člověka. Živočichové – základní skupiny živočichů, znalost zástupců jednotlivých skupin a jejich poznávání, rozšíření, význam živočichů v přírodě a pro člověka	
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování člověka k přírodě, botanické zahrady, zoo, chráněná území a jejich význam, živelné pohromy a ekologické katastrofy	ENV – ekosystémy – pole – změny okolní krajiny vlivem člověka ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – akce Den země
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Látky a jejich vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin, praktické užívání základních jednotek, účinky síly (páka, kladka), elektrický proud, elektrický obvod, technika a informační technika, vývoj technických předmětů, prostředky masové komunikace, vědecký výzkum a nové objevy	
Člověk a jeho zdraví - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Základní životní podmínky, stavba lidského těla, funkce některých orgánů, orgánové soustavy	OSV – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě ENV – základní podmínky života – ovzduší – význam pro život
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj člověka od narození do smrti	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Zdravý způsob života, intimní a duševní hygiena. Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi (hepatitida, HIV/AIDS. Prevence nemocí a úrazů. První pomoc při drobných poraněních.	
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Osobní bezpečí, krizové situace (šikana, týrání), služby odborné pomoci. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví.	

- převede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Zdravý způsob života, hodnoty potravin, základní složky potravin	ENV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou péči, rozpozná život ohrožující poranění	První pomoc	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Základy sexuální výchovy, partnerství, manželství, rodičovství – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů a sexuality.	

5.8.VLASTIVĚDA - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Navazuje na předmět prvouka a přináší poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize a uvádí je do souvislostí. Převážně činnostní charakter výuky a vzdělávací obsah předmětu směřují k tomu, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí. Současně nabudou povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem je vybavit žáka pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho uplatnění ve společnosti (v rámci ČR a zemí Evropské unie).

Vzdělávací obsah předmětu vytváří základy pro výuku předmětů dějepis, zeměpis a občanská a rodinná výchova a je členěn do tří tematických okruhů : Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní podmínky, potřeby a zájem žáků.

Rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáka a jejich dosavadní zkušenosti.

V okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce.Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami.

V okruhu Lidé kolem nás žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí je chápat jejich souvislosti s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a památek. Taktéž poznávají, jak se lidé sdružují, baví , jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se s právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět.

V okruhu Lidé a čas se žáci učí orientaci v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od událostí v obci a postupují k historii celé země. Získávají vztah ke kulturnímu bohatství vlasti. Vytvářejí si představu o způsobu života svých předků.

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku.Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně informatiky, část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek muzeí, veřejné knihovny apod.).Velký význam má vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny apod.). Každou hodinou prolíná procvičování a upevňování učiva v souvislostech, uplatňuje se skupinová práce a projektové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

- umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit si výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi
- nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě v pořadí vypracovávání úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků
- vedeme žáky k využívání informačních technologií pro získávání informací
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, referáty)
- klademe důraz na prožitkové vyučování
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme různým způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, obrazy apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně požadujeme prezentace a naslouchání druhých

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- příležitostně volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- do výuky zařazujeme práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- učitel využívá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života

Kompetence občanské

- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (dobrovolné domácí problémové úlohy) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetenci pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a volbou povolání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

Místo, kde žijeme:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás:
žák
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas:
žák
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Rozmanitost přírody:
žák
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví:
žák
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Vlastivěda 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme, naše obec, současnost obce, region, dopravní prostředky	ENV – ekosystémy – kulturní krajina, civilizace
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Praktický zeměpis, pozorování a popis krajiny v terénu, čtení z plánu a mapy, orientace plánu a mapy, vzhledem ke světovým stranám, orientace v terénu	
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Zeměpisná poloha, rozloha, sousedé ČR	
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchých způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Pohoří, nížiny, vodstvo, města a významná místa ČR	ENV – základní podmínky života – voda, ochrana její čistoty ENV – vztah člověka k přírodě – naše obec – příroda a kultura obce
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Cestování. Naše vlast.	MV – princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého za odstranění diskriminace
- rozlišuje hlavní orgány moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Státní symboly naší vlasti, řízení činnosti státu, prezident, parlament, vláda, senát, volby, zastupitelstvo, armáda ČR.	VDO – občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti
Lidé kolem nás - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Škola, školní řád	
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	Třída jako společnost. Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality;rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům.	OSV - poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem
Lidé a čas - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas, historické prameny a způsoby poznávání minulosti	
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Exkurze do muzea, knihovny, výlet do Prahy, návštěva významných historických míst v regionu	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině, krajina dříve a dnes
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Velká Morava, Přemyslovci, Karel IV., Jan Hus, Jan Žižka, husitství, Jiří z Poděbrad, Marie Terezie atd.	

- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Historické prameny a způsoby poznávání minulosti, pověsti a báje – probuzení zájmu o dějiny národa, historický čas, periodizace dějin, historické mezníky, historická mapa	
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Sv. Václav, vznik republiky, 17.11.,Vánoce, Velikonoce, Svátek práce, Den osvobození, příchod věrozvěstů, upálení Jana Husa, atd.	

Vlastivěda 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Práce s mapou, základní orientace na mapě Evropy a světa, práce s atlasem	ENV – ekosystém – pole – význam, způsoby hospodaření
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Zeměpis Evropy a světa, orientace na mapách, Evropská unie, globus	VM – objevujeme Evropu a svět – evropské země, životní styl Evropanů
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Práce s mapou, slepé mapy, státy Evropy	
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Velké cesty a objevy, cestopisy, dokumentární filmy	VM – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		EV – vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi
Lidé kolem nás		
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Soužití lidí, mezilidské vztahy. Principy demokracie.	VDO – občan, občanská společnost a stát – principy soužití s minoritami, komunikace, spolupráce
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	Rodinné prostředí	OSV – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy ve třídě, pomoc spolužákům
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Morální kodex, hodnoty a postoje. Korupce.	MV – lidské vztahy – dodržuje zásadní morální normy MV – princip sociálního smíru a solidarity – nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Peníze v Evropě, euro. Nárok na reklamaci.	
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne zlepšení životního prostředí obce (města)	Zodpovědnost za pořádek	EV – základní podmínky života – ovzduší – čistota ovzduší u nás
Lidé a čas - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		

- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině, vliv lidských aktivit
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Historická mapa, minulost a současnost naší země, historický čas, periodizace dějin, historické mezníky	
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Obrození, 1. a 2. světová válka, totalita, současnost, co dala naše země Evropě a Evropa nám	
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Státní svátky, významné dny	

5.9.DĚJEPIS – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Je samostatným vyučovacím předmětem který je zařazen v 6. – 9. ročníku v hodinové dotace 6., 7., 9. ročník 2 hodiny týdně, 8. ročník 1 hodina týdně.

Výuka dějepisu směřuje k rozvíjení zájmu o současnost a minulost, ke kultivaci historického vědomí žáka a uchování kontinuity jeho historické paměti, k poznávání jevů, které ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do současnosti, hlubšímu poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem, k poznání dějin 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Ve výuce je podporována forma skupinové práce, důraz je též kladen na práci s textem a vyhledávání informací v dostupných informačních zdrojích. Vyučovacím předmětem prolínají příslušná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence učení

- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, zadáváme žákům samostatné práce, umožňujeme žákům vyhledat samostatně nebo ve skupinách důležité informace

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy týkající se historických dějů, příčin jejich vzniku a důsledků pro společnost, umožňujeme žákům porovnávat různé historické jevy s děním v současnosti

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory, formulovat své myšlenky formou samostatné ústní i písemné prezentace

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla týmové spolupráce, učíme žáky odpovědnosti za společnou práci

Kompetence občanské a pracovní

- umožňujeme poznávání některých aspektů života a společenských skupin různých dějinných období a jejich porovnání s dneškem, vedeme žáky k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice a poznali důležitost ochrany kulturních památek jako součást kulturního dědictví, vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků, umožňujeme žákům poznat vývoj řemesel a jejich tradic

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Dějepis

6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	**Člověk v dějinách** -význam zkoumání dějin	
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- získávání informací o dějinách, historické prameny	
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- historický čas a prostor, časová přímka	
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	**Počátky lidské společnosti** **Pravěk** - období přisvojovacího hospodářství, způsob života lidí, projevy duchovního života, počátky umění	
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- období výrobního hospodářství, počátky zemědělství, chovu dobytka a řemesel	
- uvede příklady archeologických kultur na našem území	- střední Evropa a naše území v pravěku	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	**Nejstarší civilizace** **Kořeny Evropské kultury** **Starověk** - nejstarší starověké civilizace	
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- kulturní odkaz starověkých civilizací	
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	**Období antiky** - starověké Řecko - starověký Řím	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		VM – jsme Evropané, kořeny a zdroje evropské civilizace

Dějepis 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- křesťanství a středověká Evropa - nový etnický obraz Evropy -stěhování národů	MV – etnický původ, rovnocennost všech etnických skupina a kultur
- porovná základní rysy západoevropské, byzantskoslovanské a islámské kulturní oblasti	- utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - Islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	VM – jsme Evropané, kořeny a zdroje evropské civilizace
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropejských souvislostech	- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- husitská reformace, husitské revoluční hnutí, jejich význam a důsledky	
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- zámořské objevy a počátky dobývání světa	
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- reformace - renesance - humanismus - jejích šíření Evropou	
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- český stát a velmoci v 15. – 18. století - české země po nástupu Habsburků	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, průmysl a životní prostředí
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus		
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí jejich důsledky	- česká stavovská společnost a protihabsburský odboj - třicetiletá válka	

Dějepis 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Modernizace společnosti - barokní kultura a osvícenství	
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- změny ve společnosti v 17. a 18. století - rozvoj výroby	
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět - vznik USA	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- národní hnutí velkých a malých národů - utváření novodobého českého národa	
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	MV – etnický původ, projevy rasové nesnášenlivosti
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus)	
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, kdekterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - industrializace a jejích důsledky pro společnost, sociální otázka	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, průmysl a životní prostředí
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- 1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	VM – jsme Evropané, klíčové mezníky evropské historie

Dějepis 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	**Moderní doba** - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalismu a vypjatého nacionalismu	- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy – fašismus, nacismus, komunismus, důsledky pro Československo a svět	
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- 2. světová válka, holocaust, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	VM – jsme Evropané, klíčové mezníky evropské historie MV – etnický původ, projevy rasové nesnášenlivosti
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj	
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	**Rozdělený a integrující svět** -studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	MV – lidské vztahy, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- vnitřní situace v zemích východního bloku	
- posoudí postavení rozvojových zemí	- vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989 - vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje	

5.10.VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výchova k občanství se vyučuje v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzdělávání v předmětu směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků, orientaci ve významných okolnostech společenského života, utváření vztahů žáků ke skutečnosti, formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, formování vědomí odpovědnosti za vlastní život a vedení k sebepoznávání.

Výchova k občanství navazuje na předmět vlastivěda vyučovaný ve 4. a 5. ročníku. Uplatňují se v něm mezipředmětové vztahy zejména se vzdělávacími oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda (přírodopis, zeměpis) a s předmětem dějepis. Předmětem občanská výchova prolínají všechna průřezová témata – Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování), Osobnostní a sociální výchova (Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Sebezponání a sebepojetí, Poznávání lidí, Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika), Výchova v evropských a globálních souvislostech (Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá), Mediální výchova (Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálních sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality), Multikulturní výchova (Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita), Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí).

Výuka probíhá v kmenových třídách, učebně výpočetní techniky a audiovizuální učebně, některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti, poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry. Jsou vedeni k ověřování důsledků, k objevům, řešením a závěrům jsou jim zadávány úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí tvořivě přistupovat k řešení problému, vyhledávat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézat řešení. Učí se kriticky myslet a být schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně. Učí se naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat. Jsou vedeni ke komunikaci na odpovídající úrovni. Učí se využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat. Jsou vedeni k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žáci se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních a vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

- žáci se učí znát legislativu a obecné morální zákony dodržovat je. Učí se respektovat názory ostatních a dodržovat pravidla slušného chování při prezentaci jejich myšlenek a názorů. Jsou vedeni k formování volních a charakterových rysů a odpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Výchova k občanství 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Objasní účel důležitých symbolů státu a způsoby jejich používání	**Člověk ve společnosti** - státní symboly - přehled, užití významné dny, státní svátky, vlast, vlastenectví, významné osobnosti	
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování	- ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	MVY – vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora, fungování a vliv médií ve společnosti – vliv medií na každodenní život
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k vlivu reklamy a propagandy na veřejně míně a na chování lidí	- prostředky masové komunikace, masmédia	
Zhodnotí a doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situaci ohrožení a obrany státu	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem nouzi, potřební lidé ve společnosti	VDO – občan, občanská společnost a stát – principy soužití s minoritami
Uplatňuje vhodné způsoby chování a dorozumívání v různých životních situacích, dokáže řešit konflikty nenásilným způsobem	- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
Doloží z praxe přínos spolupráce lidí k dosažení cílů v rodině, škole i obci	- dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	OSV – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- naše škola - práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, význam vzdělání,naše obec, region, kraj – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, zajímavá a památná místa, rodáci,	VDO – občanská společnost a škola – spolupráce školy s obcí
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**Stát a hospodářství** - majetek, vlastnictví – formy, hmotné a duševní, jejich ochrana ochrana duševního vlastnictví v praxi	OSV – seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede její příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží jednotlivé výdaje	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- rozpočet domácnosti (typy, odlišnosti)	
Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- peníze – funkce, podob hospodaření s penězi,	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost

Rozlišuje složky státní moci v ČR, porovnává jednolité orgány a uvede instituce, které se podílejí na správě obce, kraje i státu	**Stát a právo** - příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	VDO – formy participace občanů v politickém životě – obec jako samosprávná jednotka, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie
Popíše začlenění ČR do EU, , uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU	Mezinárodní vztahy, globální svět, podstata, význam, výhody začlenění do EU	VM – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
Objasní globální a lokální problémy Uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na úrovni obce a regionu	Globalizace – klady a zápory, projevy - ochrana životního prostředí	EV – lidské aktivity a problémy

Výchova k občanství 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**Člověk ve společnosti** - národnostní složení obyvatelstva, národnostní menšiny	MV – kulturní diference OSV – poznávání lidí
Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj k projevům nesnášenlivosti mezi lidmi	- rasismus a netolerance	VM – Evropa a svět nás zajímá MV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	pojem vlast, vlastenectví, nacionalismus (charakteristika)	
Posoudí a doloží kladný přínos spolupráce lidí pro řešení konkrétních úkolů a k dosažení cílů v rodině, škole, obci	zásady lidského soužití – vzájemná závislost, spolupráce lidí	OSV – kooperace a kompetice VDO – občan, občanská společnost a stát
Objasní, jak může realistické poznání a hodnocení vlastní osobnosti a svých schopností kladně ovlivnit rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	**Člověk jako jedinec** - sebepoznání člověka	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při překonávání překážek a dosahování cílů	- vlastnosti člověka - životní plány a cíle - vůle a osobní kázeň	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Rozpoznává projevy negativních charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí své chování a jednání a dokáže je vhodně korigovat	- charakter, morálka, svědomí	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet své osobní přednosti, překonávat nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- principy asertivního chování	OSV – psychohygiena EV – vztah člověka k prostředí

Výchova k občanství 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky	**Stát a právo** - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, obrana státu	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	- znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam	VDO - Občan, občanská společnost a stát, (škola)
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů	- složky státní moci, jejich orgány a instituce – ústřední, krajské a místní	MVY - Fungování a vliv médií
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a doloží příklady, jak mohou volby ovlivnit každodenní život občanů	- státní správa a samospráva a jejich úkoly - volby do zastupitelstev – význam, formy	VDO – Formy participace občanů v politickém životě ve společnosti VDO – občan občanská společnost a stát
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- význam právních vztahů, právní vztahy a závazky, základní práva spotřebitele - základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv, šikana diskriminace	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – Občanská společnost a škola
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získavají občané	**Stát a hospodářství** - státní rozpočet – příjmy, výdaje - význam daní - dávky a příspěvky občanů	VDO – Občan, občanská společnost a stát
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroků placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	- funkce a podoby peněz, formy placení, bankovní služby banky – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění	MVY – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Na příkladech ukáže vhodné využití hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a kreditní karty (jejich omezení)	- formy placení - typy karet, výhody a nevýhody	
Uvede a porovná nej obvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Produkty finančního trhu – investování, získávání prostředků	

Vyloží podstatu trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny (náklady, DPH), popíše vliv inflacena a tím hodnotu peněz	principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, právní formy podnikání	

Výchova k občanství 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**Stát a právo** - základní lidská práva, práva dítěte – ochrana, úprava lidských práv a práv děti v dokumentech	VDO – občan, občanská společnost a stát
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady	
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy – koupě, oprava či pronájem věci, osobní přeprava	- význam a funkce právního řádu, ČR, orgány ochrany občanů, soudy, právní norma, předpis	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika plynoucí z jejich porušování, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Korupce – protiprávní jednání	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v EU a možné způsoby jejich uplatňování	**Mezinárodní vztahy, globální svět** - podstata, význam, výhody evropské integrace, EU – orgány, vztah k ČR	VM – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MVY – práce v realizačním týmu VDO – formy participace občanů v politickém životě
Uvede významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- Rada Evropy, NATO, OSN – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, výhody	VM – objevujeme Evropu a svět
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	významné globální problémy, způsob jejich řešení	MVY – tvorba mediálního sdělení
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	- významné globální problémy, způsob jejich řešení - globalizace – významné globální problémy, vznik válek a terorismu,	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- terorismus – aktuální případy z médií, hledání příčin včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	MVY – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.11.FYZIKA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních faktů a jejich zákonitostem. Dává tím i lepší základ pro pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na tomto poznání je založeno pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Oblast také významně podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení, přístupného alternativním názorům.

Výuka v předmětech má svými činnostmi badatelský charakter, který umožní žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomit si jejich využití v praktickém životě. Specifickými poznávacími metodami si žáci osvojí důležité dovednosti spolehlivě pozorovat, experimentovat, měřit, ověřovat hypotézy o podstatě přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry. Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a souvislost mezi stavem životního prostředí a lidským zdravím. Naučí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky místních i globálních ekosystémů a využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence k řešení problémů

- posuzuje důležitost, spolehlivost a správnost získaných přírodních dat pro potvrzení či vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

Kompetence komunikativní

- vede žáky k porozumění souslastem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Kompetence občanská

- vede žáky k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširších využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody či biomasy

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně a aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek a životní prostředí lidí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly
F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Fyzika 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemné na sebe působí	**Látky a tělesa** **Skupenství látek** - pevné, plynné, kapalné - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difúze	EV – základní proměny života – energie – využívání, možnost a způsoby šetření
- žák změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	**Měření veličin** - délka - objem - hmotnost - čas	EV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl – spotřeba věcí
- žák využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- hustota	
- žák předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- teplota a její změny	
	Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa (F=m.g)	
	Elektrické vlastnosti látek - elektronování těles - elektrické pole - elektroskop	
	Magnetismus - vlastnosti, druhy magnetů - magnetické póly, indukční čáry, magnetizace, kompas	

Fyzika 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák rozhodne jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	**Pohyb tělesa** - rovnoměrný x nerovnoměrný - křivočarý x přímočarý	EV – zemědělství a životní prostředí – ekologické zemědělství
- žák využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**Rychlost**	
- žák změní velikost působící síly a určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich vlastnosti, změny a výslednici	**Síla její vlastnosti** - vzájemné silové působení těles - definice, znázornění - siloměr - skládání sil	
- žák využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	**Účinky sil** - posuvné, otáčivé, deformační **Pohybové zákony I. Newtona** - 1., 2. (kvalitativní), 3.	
- žák aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	**Otáčivé účinky** - rovnováha na páce - rovnováha na pevné kladce	
	Třecí síla - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	
- žák využívá poznatky o tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	**Tlaková síla** **Tlak** - vztah mezi tlakovou silou, tlakem s obsahem plochy na níž síla působí	
- žák předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování, chování tělesa v ní	**Mechanické vlastnosti tekutin**	
	Pascalův zákon - hydraulické zařízení **Archimédův zákon** - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	
	Hydrostatický tlak a atmosférický tlak - souvislost mezi Ph, hloubkou a hustotou kapaliny - souvislost mezi Ph s některými procesy v atmosféře	
- žák využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici a od kolmice, využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	**Světelné děje** - vlastnosti světla - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín - zatmění Slunce a Měsíce - Měsíční fáze - zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla	

Fyzika 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák určí v jednoduchých případech práci vykonávanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	**Energie** - formy energie - pohybové a polohové energie - vnitřní energie	EV – vztah člověka k prostředí – aktuální ekologické problémy – vlastní názor
- žák využívá s porozumění vztah mez výkonem, vykonávanou prací a časem	- elektrická energie a výkon	
	Přeměny skupenství - tání, tuhnutí - skupenství teplo, tání - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
- žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	
- žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	**Zvukové děje** - vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce pohlcování zvuku	
- žák posoudí možnosti vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- výška zvukového tónu	
- žák sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schémata reálného obvodu - změní elektrický proud a napětí	**Elektromagnetické děje** **Elektrický obvod** - zdroj napětí - spotřebič - spínač	
- žák rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	**Vodič a izolanty v elektrickém poli**	
- žák využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	**Ohmův zákon**	
- žák zná základní vzorce pro určování výsledného odporu	**Elektrický odpor** - zapojování rezistorů	

Fyzika 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnoměrný a střídavý proud	**Elektromagnetické jevy** - opakování zapojení spotřebičů a měření základních elektrických veličin - elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla - elektrický náboj - tepelné účinky elektrického proudu – motory, elektrárna - stejnosměrný elektrický motor - transformátor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízením	EV – vztah člověk k prostředí – naše obec – přírodní zdroje
- žák zapojí správně polovodičovou diodu	**Polovodiče, dioda** - funkce a zapojení	
- žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejích vlastností	**Vesmír** - sluneční soustava – její hlavní složky - hvězdy	
	Jaderná energie - radioaktivita - druhy, užití, ochrana	

5.12.CHEMIE – charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor a vede žáky k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů a pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi.

Výuka probíhá v odborné učebně chemie, na laboratorní práce mohou být žáci rozděleni do skupin. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Výuka předmětu chemie navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné poznávání žákům prvního stupně, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (seberegulace a sebeorganizace), Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí) a Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů, s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků, vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání, k tomu, aby brali ohled na druhé, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k aktivnímu uplatňování ochrany přírody a životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k bezpečnému užívání nástrojů a vybavení a k dodržování pracovních postupů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Chemie 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Pozorování, pokus, bezpečnost práce **Úvod do chemie** - historie - porovnávání, pokus - význam chemie	EV – vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi
- žák bezpečně pracuje s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**Zásady bezpečnosti práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	EV – ekosystémy – moře – mořské řasy a kyslík EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – význam ekologického zemědělství
- žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	**Vlastnosti látek** - hustota - rozpustnost - tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	**Nebezpečné látky a přípravky** - H - věty - P – věty - piktogramy a jejich význam **Mimořádné události** - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	
- žák rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	**Směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku	
- žák vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek, navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	**Směsi** - koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
- žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	**Voda** - destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody **Vzduch** - složení - čistota ovzduší - ozonová vrstva	
- žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	**Částicové složení a chemické prvky** **Částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	

- žák rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech	**Prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo	
- žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Chemické sloučeniny** - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	

Chemie 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Opakování učiva z 8. ročníku - chemické názvosloví (oxidy, sulfidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy)	EV – ekosystémy – vodní zdroje – důležitost pro krajinou ekologii
- žák přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	**Chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost	EV – základní podmínky života – voda – pitná voda ve světě a u nás EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady – odpady a příroda
- žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání, orientuje se na stupnici Ph, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady neutralizace v praxi	**Klasifikace chemických reakcí** - slučování, neutralizace, reakce exotermní, endotermní	EV – vztahy člověka k prostředí – náš životní styl – spotřeba věcí, energie
- žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu	**Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
	Chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou	
- žák porovná vlastnosti a použití vybraných oxidu, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Anorganické sloučeniny** **Oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	
- žák vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze přecházet	**Kyseliny a hydroxidy** - kyselost a zásaditost roztoků - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	
	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	
- žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**Organické sloučeniny** **Uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
- žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Deriváty uhlovodíků** - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
- žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů, uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	**Přírodní látky** - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidské těle	
- žák určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- fotosyntéza – definice	

- žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**Chemie a společnost** **Chemický průmysl v ČR** - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
	Průmyslová hnojiva	
	Tepelně zpracované materiály - cement, vápno, sádra, keramika	
	Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace	
	Detergeny a pesticidy, insekticidy	
- žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	**Hořlaviny** - význam tříd nebezpečnosti	
	Léčiva a návykové látky	

5.13.PŘÍRODOPIS - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je zařazen samostatně na druhém stupni ZŠ v 6. až 9. ročníku.

Předmět Přírodopis bezprostředně navazuje a rozvíjí žákovské výstupy předmětu Prvouka a Přírodověda na 1. stupni ZŠ. Důraz je kladen na osvojení, pochopení, aplikaci a analýzu poznatků, které žák dosud získal v předmětech Prvouka a Přírodověda na 1. stupni ZŠ. V 6. a 7. ročníku žáci budou řešit především okruh problémů spojených se zkoumáním přírody, budou používat prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Poznávají přírodu jako systém a chápou důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.Využívat se budou také metody a formy práce založené na spolupráci žáků s nutností vyhledávat informace (knihy, internet, apod.) potřebné k řešení zadaných problémových úloh. Jednou z forem výuky budou také laboratorní práce, při kterých si žáci osvojí praktické dovednosti s přírodninami. Během výuky Přírodopisu bude využita práce v terénu (naučná stezka v obci Holedeč, školní pozemek, botanická zahrada) popř.exkurze. V 8. ročníku je důraz kladen na osvojení, pochopení, aplikaci a analýzu poznatků, které žák dosud získal v předmětech Prvouka a Přírodověda na 1. stupni ZŠ v oblasti poznávání lidského těla a také chování lidí ve společnosti. Žáci zde budou řešit okruh problémů spojených se zkoumáním projevů propojení přírody a lidské civilizace, vývoje rodu Homo až do
současnosti a také funkcí jednotlivých orgánů i těla jako celku. Využívat se budou také metody a formy práce založené na spolupráci žáků s nutností vyhledávat informace (knihy, internet, apod.) potřebné k řešení zadaných problémových úloh. Jednou z forem výuky budou také laboratorní práce, při kterých si žáci osvojí praktické dovednosti spojené s pozorováním činnosti lidského těla.V 9. ročníku se pak žáci zajímají zvláště o přírodu neživou (rozdělení půdy, nerosty a horniny). Dále je kladen důraz na základy ekologie. Praktické metody poznávání přírody velmi lehce využijí na nově zbudované školní botanické zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- klademe si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- správně formulujeme otázky a hledáme na ně adekvátní odpověď

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit si výsledek řešení
- nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě v pořadí vypracovávání úkolů

Kompetence komunikativní

- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, referáty)
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme různým způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, obrazy apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně požadujeme
prezentace a naslouchání druhých

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a vzájemné

pomoci
- vyžadujeme od žáků (z počátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) – využíváno je prožitkové vyučování

Kompetence občanské

- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- organizujeme společně se staršími žáky celoškolní projektové dny
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě
jejich budoucího povolání a o volbě dalšího vhodného studia
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – skupinová práce a pokusy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
P-9-2-03p pozná lišejníky
P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Přírodopis 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Neživá příroda - žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	**Země** **–** vznik a stavba Země. **Podnebí a počasí ve vztahu k životu- význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka** **Mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.**	
Praktické poznávání přírody - žák aplikuje praktické metody poznávání přírody - žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou **Zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů.**	EV – ekosystémy – les v našem prostředí
Biologie živočichů - žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do vybraných taxonomických skupin - žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** **–** orgány, orgánové soustavy. **Mnohobuněčné organismy.** **Rozmnožování.** **Systém živočichů – strunatci** (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci).	EV – základní podmínky života - ovzduší
Biologie rostlin - žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	**Fyziologie rostlin** **–** základní principy, fotosyntézy, dýchání. **Rostlinné orgány.** **Systém rostlin** **–** poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů **mechorostů, kapraďorostů a nahosemenných rostlin.**	
Základy ekologie - žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - žák rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu.základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	**Organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím. **Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy.** **Potravní řetězce.** **Rovnováha v ekosystému.**	EV – vztah člověka k prostředí ekologický problém a jeho důsledky

Obecná biologie a genetika - žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - žák objasní význam zdravého způsobu života	**Projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování. **Význam a zásady třídění organismů.** **Názory na vznik života.**	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí

Přírodopis 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Biologie rostlin - žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva ať k jednotlivým orgánům - žák porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahy v rostlině jako celku - žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesy a jejich využití při pěstování rostlin - žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasu - žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	**Anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla **vyšších rostlin** – krytosemenných rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno,plod). **Fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růst a rozmnožování. **Systém rostlin** – poznávání a zavazování daných zástupců běžných druhů **krytosemenných rostlin** **Význam rostlin a jejich ochrana.**	EV – ekosystémy – lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím
Biologie hub - žák rozpozná na nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	**Houby bez plodnic** – základní **Houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami. **Lišejníky** – stavba, symbióza, výskyt a význam.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - Náš životní styl
Biologie živočichů - žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – orgány, orgánové soustavy. **Mnohobuněčné organismy. Rozmnožování.**	
- žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování	**Vývoj, vývin.**	
Praktické poznávání přírody - žák aplikuje praktické metody poznávání přírody - žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání živé neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou a mikroskopem. **Významní biologové a jejich objevy.**	EV – základní podmínky života – význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí
Obecná biologie a genetika - žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	**Základní struktura života** –orgány, orgánové soustavy. **Názory na vznik života.** **Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné.** **Prvoci. řasy. Kvasinky.**	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody

Přírodopis 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Biologie živočichů - žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - orgány, orgánové soustavy, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů - **strunatci (savci).** **Rozšíření, význam a ochrana živočichů**	
Praktické poznávání přírody - žák aplikuje praktické metody poznávání přírody, odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou a mikroskopem. **Významní biologové a jejich objevy.** **Projevy chování živočichů**	
Biologie člověka - žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - žák aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	**Fylogeneze a ontogeneze člověka** - rozmnožování člověka. **Anatomie a fyziologie** - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těl, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti. **Nemoci, úrazy a prevence** - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie **Životní styl** - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka.	OSV – rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění

Obecná biologie a genetika - žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů, bakterií a objasní funkci základních organel - žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	**Základní struktura života** - buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy. **Dědičnost a proměnlivost organismů** - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací **Viry a bakterie** - výskyt, význam a praktické využití.	EV – základní podmínky života - lidské sídlo – město – vesnice EV – lidské aktivity a problémy životního prostředízemědělství a životní prostředí

Přírodopis 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Neživá příroda - žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - žák porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - žák uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	**Země** - vznik a stavba Země. **Podnebí a počasí ve vztahu k životu.** **Nerosty a horniny** - vznik, vlastnosti,kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků. **Principy krystalografie.** **Vnější a vnitřní geologické procesy** - příčiny a důsledky. **Půdy** **-** složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace. **Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí. **Geologický vývoj a stavba území ČR** - český masiv, Karpaty.	EV – ekosystémy – lidské aktivity spojené s půdním hospodářstvím
Praktické poznávání přírody - žák aplikuje praktické metody poznávání přírody - žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou a mikroskopem. **Zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování hornin a minerálů.** **Významní biologové a jejich objevy.**	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - Náš životní styl
Základy ekologie - žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - žák rozlišuje a uvede příklady systému organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**Organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím. **Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy.** **Potravní řetězce, rovnováha V ekosystému.** **Ochrana přírody a životního prostředí**	EV – základní podmínky života – význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody

5.14.ZEMĚPIS – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“.Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 2.stupně.
6. ročník - 2 hodiny týdně
7. ročník - 2 hodiny týdně
8. ročník - 2 hodiny týdně
9. ročník - 2 hodiny týdně
Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje: k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, k aplikování geografických poznatků v praktickém životě.
Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se využívá:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Organizace: výuka probíhá v kmenových učebnách, v terénu, v učebně IT s využitím moderní didaktické techniky, popř. interaktivní tabule.

Předmětem prolínají průřezová témata: MV,EV, VDO,VM

Mezipředmětové vztahy: fyzika, dějepis, přírodopis, cizí jazyky, informatika, matematika a chemie. Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, fyzika: Sluneční soustava, vesmír, přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky. Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, dějepis: kultura národů, historie států.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
Kompetence k učení
Učitel:
vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
Učitel :
vede žáky
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
vede žáky
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

vede žáky

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel:

vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	MV – etnický původ – rovnocennost etnik a kultur MV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování MV – princip sociálního smíru a solidarity – zohlednění potřeb minoritních skupin
Přírodní obraz Země Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Geografická kartografie a topografi- glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinná sféra– přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni- geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni- přírodní oblasti	EV – ekosystémy – les, pole, moře, tropický let EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí EV – základní podmínky života – voda, ovzduší
Regiony světa Žák: lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Atlanský oceán,Afrika,Indický oceán,Tichý oceán,Austrálie a oceánie,Severní ledový oceán,Arktida,Antarktida	MV-multikulturalita-význam cizího jazyka MV-kulturní diference-respektování zvláštností etnik EV-ekosystémy-lidské sídlo MV – princip sociálního smíru a solidarity – zohlednění potřeb minoritních skupin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Regiony světa Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nástávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Amerika, Asie, Evropa Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VDO – principy demokracie, jako formy vlády a principu rozhodování – protiváha diktatury a monarchie VM – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě VM – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa VM – jsme Evropané – evropská integrace MV – multikulturalita – význam žívání cizího jazyka MV – kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik MV – princip sociálního smíru a solidarity – zohlednění potřeb minoritních skupin EV – ekosystémy – lidské sídlo EV – základní podmínky života – voda, pitná voda ve světě EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí EV – vztah člověka k prostředí – naše obec

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Společenské a hospodářské prostředí Žák: - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	VDO – občan, společnost a stát – práva povinnosti občana VDO – principy demokracie, jako formy vlády a způsobu rozhodování – protiváha diktatury a monarchie VM – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Regionální společenské, politické a hospodářského útvary - porovnávací kritéria, národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy, ohniska – uzly, hlavní kartografické produkty, plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat	MV – kulturní diference – člověk, jako součást etnika, specifické rysy jazyků EV – ekosystémy – lidská sídla, město x vesnice EV – základní podmínky života – energie, využití energie, půda, rekultivace půdy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, ekozemědělství, doprava a životní prostředí

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Česká republika Žák: - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
Životní prostředí Žák: - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin Vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a enviromentální problémy lidstva	

5.15.HUDEBNÍ VÝCHOVA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tato vzdělávací oblast je rozčleněna do dvou vyučovacích předmětů, a to předmětu Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Předmět *Hudební výchova* má dotaci jedné vyučovací hodiny týdně. Předmět přináší umělecké poznávání světa, učí vyjadřovat se pomocí vokálních, instrumentálních a hudebně-pohybových činností, pomáhá spoluvytvářet kladný vztah ke kulturním hodnotám. Žák je v hodinách hudební výchovy veden ke zpěvu, jako formě umění, aktivní relaxace a prostředku sebevyjádření. Je vyučován základům doprovodu písní na Orffovy i melodické hudební nástroje, učí se porozumět poslání vážné i zábavné hudby a jejich smyslu pro hlubší a plnější život. Hudební výchova v sobě zahrnuje i tematické okruhy průřezových témat, jako je např. respektování odlišných kultur, vyznání a tradic, slušné chování při návštěvách kulturních akcí, uplatňování originality a dalších.

Hodnocení žáka vychází z jeho celkového projevu, aktivního a tvořivého přístupu v zadaném tématu a technice. Hodnocení je slovní i klasifikované, práce jsou dále využívány pro třídní i školní výstavky, popř. jako výzdoba tříd i vestibulu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
-zadáváme žákům motivační domácí úkoly, umožňujeme žákům vybrat si z nabídky domácích úkolů
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

Kompetence k řešení problémů

- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci (společný zpěv)
- využíváme metody obsahující prvky prezentace (sólo)
- vytváříme dostatečný prostoru pro hudební vyjadřování žáků
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace
- uplatňujeme ve výuce hraní rolí (drama, muzikál)
-důraz klademe na prožitkové vyučování

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola) žáků
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- ve výuce jsou využívány hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci

Kompetence občanské

- pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky
- vyžadujeme od žáků již od prvního ročníku spolupodílení se na vytváření pravidel „vlastní“ třídy

- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování

Kompetence pracovní

- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia (zpěvák, herec, tanečník)
- umožňujeme žákům organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

Hudební výchova 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Upevnění základních dechových a pěveckých návyků a dovednosti	Zvuk – tón, dechová cvičení, zpěv jednoduchých písní	
Dokáže vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem	Rytmizace textů lidové slovesnosti	
Opakuje jednoduchou melodii	Hra na tělo	
Zvládne intonaci v rozsahu pěti tónů	Klesavá a stoupavá melodie	
Účinně spolupracuje	Zpět jednoduchých písní	
Umí napodobit tleskáním jednoduchý rytmický celek, soustředěně poslouchá krátkou hudební ukázku, ovládá jednoduché taneční kroky	Poslechové vnímání	

Hudební výchova 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu	Vokální činnost – nové písně, zpěv, sólo, skupina, správná artikulace, vyrovnávání vokálů	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Rozezpívání – dýchání, hlasová hygiena, sjednocení hlasového rozsahu Ozvěna, trojzvuk, vzestupná a sestupná řada Hudební dialogy – rytmizace a melodizace textu Dynamika, tempo, stoupavá a klesavá melodie	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnost: - rytmická cvičení, práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji - rytmizace textů, jednoduchý melodický doprovod	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti: - pohybové hry, hra na tělo, nálada, výraz, tempo, dynamika - držení ve dvojici	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechová činnost: - práce se 4 poslechovými skladbami - lidová a umělá píseň, populární písně pro děti - poslech dětského sboru - tolerance k různým hudebním žánrům - pozorování a poslech hudebních nástrojů	
Rozpozná hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudební nauka: - dynamické značky, repetice, houslový klíč,noty, vzestupná a sestupná melodie	

Hudební výchova 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá správné pěvecké návyky a dovednosti, dle svých dispozic intonuje jednoduchou píseň	Zpěv lidových i umělých písní Sólový zpěv, zpěv hymny	
Vnímá dvojhlasý zpěv	Jednoduché kánony, držený tón	
Dokáže jednoduchý rytmický doprovod	Využívání nástrojů Orfeovy školy, vlastní improvizace	
Pohybem vyjádří různé pohybové žánry	Pohybové ztvárnění melodie	
Prohlubuje svou hudební paměť	Barva tónů, hudební nástroje Valčík, polka, pochod	
Umí rozpoznat durovou a mollovou tóninu	Zpěv durových a mollových písní Vánoční písně a koledy	
Seznamuje se s malou písňovou formou a rozpozná jednotlivé části	Orchestr, hudební skladatel, sólista, dirigent, sborový a sólový zpěv	VM – objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkání
Rozlišuje vzestupnou a sestupnou řadu	Písně k táboráku Zpěv trampských a folkových písní	
Seznámení s populární hudbou		

Hudební výchova 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě arytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnost: - dur i moll, lidové - umělé, starší i moderní, populární hudba - naše hymna - sjednocování rozsahu transpozice do zpěvné polohy - prodlužování výdechu - melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů, notový záznam	MV – kulturní diference – jedinečnost každého člověk a jeho individuální zvláštnosti
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností, využívá v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Instrumentální činnost: - hra na jednoduché Orffovy nástroje - přehrání melodie jednoduchých rytmických písní - předehry, mezihry, dohry	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové reakce	Hudební pohybové činnosti: - hudební pohybové hry - taneční improvizace - scénický tanec - sousedská, menuet, mazurka - taktování na 2 a 3 doby	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby, rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních, výrazových prostředků, upozorní na metr – rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti: - práce s poslechovými skladbami - ukázky různých žánrů - pochod, polka, menuet, rondo - epizody ze života hudebních skladatelů - pikola, flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon - durová a mollová tónina	
	Hudební nauka: - noty, osnova - posuvky, předznamenání, notové písmo, nota s tečkou, skupiny not - stupnice C-dur	

Hudební výchova 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Lidové a umělé písně – dvojhlas, kánon, držení tón Poslech Baroko – vznik, životy a díla skladatelů této doby	OSV – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
Realizuje podle svých individuálních schopností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Vánoční písně a koledy Orffovy nástroje Romantismus – životy a díla hudebních skladatelů této doby Zpěv lidových a umělých písní	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové reakce	2/4, 3/4, 4/4 takt Komorní a symfonická hudba Opera, opereta, menuet, polka, valčík, soudobá taneční hudba	
Rozpoznává v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Hudba 20. století	

Hudební výchova 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Základní pojmy – osnova, tón, nota, stupnice Malá písňová forma – předvětí, závětí	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě	Lidové a folklorní kapely Hudebně výrazové prostředky Nástroje v symfonickém orchestru	
Zpívá dle svých dispozic informačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Rozpozná některé z hudebních tanců různých stylových oblastí	Česká vánoční hudba, hudební skladatelé Tercie, kvinta, akord Rytmus jako výrazový prostředek Opera, opereta, muzikál	OSV – psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace)
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a char. sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Česká moderna v opeře Národní divadlo	

Hudební výchova 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnosti: - vokální projev - transpozice melodie - hlasová hygiena - slovní a hudební rytmus - intonování melodie	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnost: - hudební nástroje - poznatky z hudební teorie	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou ohybovou vazbu	Hudebně pohybová činnost: -pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod, pantomima - výrazový a scénický tanec - orientace v prostoru a pohybové reakce na hudbu	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechová činnost: -orientace v hudebním prostoru - hudební dílo a jeho autor, vývojová období, gotika, renesance - vztahy mezi tóny – kontrast - hudební styly a žánry – revue, muzikál, hudební divadla - Semafor	MV – kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební nauka: - noty, pomlky, akordy, rytmus, taktování - hudební styly a žánry – revue, hudební divadla - písňové texty	

Hudební výchova 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnost: - pěvecký projev - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a představivosti	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnost: - hudební nástroje - hudební a nehudební představy - instrumentální doprovody - doprovody pro hudební dramatické projevy	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období	Hudebně pohybová činnost: - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie - orientace v prostoru	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky chápe jako význam v hudbě a na základě toho přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechové činnosti: -hudební dílo a jeho autor - vývojová období – baroko, klasicismus, romantismu, hudba 20. století – impresionismus, expresionismus - interpretace znějící hudby - hudební styly a žánry – jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film	VM – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební nauka: - hudební slovníček - hymna - písňové texty - dirigování všech taktů	

Hudební výchova 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnost: - pěvecký projev - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a představivosti	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnost: - hudební nástroje - rytmus, tempo - italské tempové názvosloví - vybočení z rytmu – triola - doprovody pro hudební dramatické projevy	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybová činnost: - taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jako význam v hudbě a na základě toho přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechová činnost: - hudební dílo a jeho autor - malá divadla – budovatelské písně - technika v hudbě, nahrávání - 60. a 90. léta v české populární hudbě	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební nauka: - hudební slovníček - transpozice - notový zápis	

5.16.VÝTVARNÁ VÝCHOVA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Umění a kultura zahrnuje dvě samostatné složky výtvarnou výchovu a hudební výchovu. Je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku. Hodinová dotace v 1., 3., 4. a 5. ročníku je 3 hodiny týdně a ve 2. ročníku 2 hodiny týdně. Výtvarná výchova má na 2. stupni dotaci jedné vyučovací hodiny týdně v 7. a 9. ročníku, v ročnících 6. a 8. pak dvou vyučovacích hodin týdně formou odpoledního bloku

Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářet si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo...)

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých dovedností a vědomostí a schopnost rozvíjet a aplikovat tyto dovednosti při vytváření uměleckého díla a hudebního projevu. Hodnocení se opírá o celkový kulturní projev dítěte, aktivní přístup ke všem uměleckým činnostem a dětskou kreativitu a originalitu. Vyučovací předmět Umění a kultura je hodnocen komplexně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, ověřit výsledek řešení
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- při řešení problémů zařazujeme do výuky modelové příklady
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné, výtvarné prezentace (samostatná
práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- využíváme školní časopis, internetové stránky a výstavky ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností

- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, …)
- uplatňujeme ve výuce burzu nápadů
- důraz klademe na prožitkové vyučování práce dle věku žáků
- vyžadujeme uplatnění znalostí pojmů vv v cizím jazyce při výuce
- vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností v nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků (z počátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě (příprava setkávání), vzájemnou pomoc při učení
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení, projevit své pocity a nálady
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, prvky daltonské výuky, kooperativní vyučování
- realizujeme prvky konstruktivistické pedagogiky
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) _ využíváno je prožitkové vyučování
- ve výuce jsou využívány hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci _ mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

Kompetence občanské

- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
-organizujeme společně se staršími žáky celoškolní projektové dny, zapojujeme se mezinárodních projekt
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční den, velikonoční den)
- škola v rámci možností pořádá kulturní akce
- nabízíme žákům vhodné pozitivní kulturní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času
- možnost volby je u žáků rozvíjena již na 1. stupni, na 2. stupni volbou volitelných předmětů, kroužků
- různými formami (exkurze, film beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

1. Období

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2.Období

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

II. Stupeň

žák

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Výtvarná výchova 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- rozvíjení smyslové citlivosti - rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti - poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- pozorování – specifika ročních období - sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich následné uplatnění ve výtvarném projevu	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- objevování světa přírody (zvířata, rostliny) - tematické kreslení na základě přímého dojmu	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin - volné výtvarné zobrazování na základě pozorování a představ	

Výtvarná výchova 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemu, zážitků a představ	- organizace výtvarné činnosti - rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření - základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- poznávání výtvarných nástrojů a technik - pozorování přírody – krajina, zvířata, rostliny – tematické kreslení za základem přímého dojmu	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- tematické kreslení na základě představ - sběr přírodniny a jejich uplatnění ve výtvarném projevu	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- objevování světa přírody (zvířata, rostliny, krajina, roční období) - tematické kreslení na základě přímého dojmu	OSV – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů)
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- životní prostřední - výtvarné zobrazení přírodní formy z představy a dotváření na základě fantazie (zakletý strom, apod.) - pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin, např. růst a větvení stromů	

Výtvarná výchova 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemu, zážitků a představ	- orientovat se ve svých malířských potřebách, umět je udržovat v pořádku a dokázat po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu - základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev	OSV – kreativita – originality
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- začínat chápat i výrazové vlastnosti barvy a základy barevné harmonie - kompozice plochy s použitím libovolných prvků – promyšlený sběr přírodnin	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- výtvarné vnímání a analyzování morfologické stavby zajímavých přírodnin - tematické kreslení na základě přímého dojmu	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- životní prostředí (slunce, voda, vzduch, země) - výtvarné vyjádření a analyzování morfologické stavby zajímavých přírodnin - výtvarné vyjádření slovního uměleckého projevu (např. bazén)	EV – základní podmínky života – vody (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- svět člověka - zážitky všedních a slavnostních událostí - individuální emocionální prožitek – vztahy k různým lidem	

Výtvarná výchova 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary objemy, světlostní a barevné kvality - rozvíjení smyslové citlivosti	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- uplatnění vlastního řešení při výtvarném ztvárnění - vyjadřování prožitků, seberealizace - poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění - rozvíjení objektivního pohledu na člověka a přírodu	OSV – mezilidské vztahy – respektování – chování podporující dobré vztahy
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na provedení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- poznávání a následné uplatňování individuálního výběru výtvarných technik i prostředků - uplatňování uměleckého pohledu na svět – posuzování vlastností povrchu, objevování detailů věcí	OSV – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazová vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání další smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- výtvarné přepisování skutečností s ohledem na zvláštnosti dětského vnímání světa - uplatňování subjektivity, kreativity a originality	
Osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- výtvarné hraní s objekty - seznámení se s gotikou a barokem v regionu - výtvarný přepis reprodukce jinými výrazovými prostředky (ilustrace)	MV – lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla, divadelního představení, filmu, koncertu	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- výtvarné chycení zvyků a tradic - získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti	

Výtvarná výchova 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- prvky vizuálně obrazného vyjadřování – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - vztahy mezi prvky vizuálně obrazného vyjádření – podobnost, kontrast, rytmus, světlostní poměry, proporční vztahy, kombinace a proměny	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- rozvíjení smyslové citlivosti, seberealizace - uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení (zeměkoule, mapy) - Zemi i Vesmír	
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na provedení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- přenesení obecných zákonitostí do výtvarného projevu - uplatňování účinků komunikace - tematické kreslení na základě představ	OSV – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazová vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání další smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- rozvíjení pozorovacích schopností, smyslu pro detail, výřez, výtvarného pohledu na zvětšeninu - rozvíjení originality - výtvarné hry	
Osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- spojování výsledků výtvarných her s písmem - hra s linkou, tvarem, barvou - hra s písmeny a číslicemi - výtvarný přepis světla přírody - uplatňování seberealizace a kreativity - pozorování a výtvarné vnímání předmětů (analyzování podle dekoru, tvaru, funkcí)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- sbírání námětů z reprodukcí, jejich rozbor - seznámení se s uměleckými styly - volné ztvárnění výtvarnými prostředky dojmů z jiných uměleckých zážitků, rozvoj vyjádření a komunikace	MV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla - čerpání námětů a zkušeností z časopisů a jiného tisku	MVY – tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis

Výtvarná výchova 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy aj.)	- prvky – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše (kompozice), prostoru, časového průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamika, proměny, struktura)	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- rozvíjet smyslovou citlivost uspořádání objektů do celku, na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém i dynamickém VO zobrazení, ve vlastní práci - rozvíjení reflexi a vztahy zrakového vnímání s podněty ostatními smysly, rozlišuje jejich účinky	OSV – mezilidské vztahy – vztah a naše skupina/třída MV – lidské vztahy – předsudky a vžité stereotypy
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na provedení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- řešení úkoly dekorativního charakteru, jeho komunikativní a estetické funkce (v ploše, stylizace tvarová, barevná kompozice) . seznamuje se s asymetrickým řešením s funkcí písma, s písmeny jako s dekorativními prvky, se základními typy písma	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazová vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání další smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- ověřuje si výrazové možnosti písma v experimentálních činnostech - v tvorbě směřuje od náhody k záměrnosti - nebojí se experimentovat s grafickou značkou	
Osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- seznamuje se s písmem ve vybraných kapitolách - uplatňuje subjektivitu pro vyjádření emocí (pocitů, nálad), fantazie, představ, zkušeností (manipulace s předměty, pohyb těla, prostorové vztahy)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- tvoří kresebné studie přírodních motivů ze světa rostlin, živočichů, neživé přírody, člověka, Vesmíru, bytostí, událostí - zvětšuje, zmenšuje (Makrokosmos, Mikrokosmos), zachycuje detail, polodetail, celek, deformity, akční tvar - biologická stavba a struktura přírodnin (frotáž)	

Výtvarná výchova 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, tvaruje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- kresebné etudy, objem, tvar, linie, šrafování - analyzuje celistvě vnímaný tvar na skladebné prvky, experimentuje s řazením, seskupováním, zmenšováním, zvětšováním, rozmnožováním vrstvením tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, středová souměrnost, symetrie, asymetrie, dominanta	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	-kompozičně řeší přesnost prostoru objektů, nápadu na plochu	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatněné v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- rozvíjí smyslovou citlivost . zaznamenává autentické smyslové zážitky, emoce, myšlenky, kategorizace, představy prožitků, zkušeností, poznatků	OSV – kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně učívaných vizuálně obrazných vyjádření	- vytváří obrazné znaky na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - interakci s realitou sděluje nonverbálně i s komentářem na bázi prožitku	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- originálně dokončuje výtvarnými prostředky událost, situace, obrazné vyjádření, portrét - vystupuje do světa Fantasy – bájí, pověstí pohádek, mytologie, vnitřního světa lidí, rostlin, živočichů, věcí, imaginace, spánkového snění	MV – lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- rozšiřuje si znalosti nauky o barvě (odstín, sytost, tón, harmonie, kontrast)	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- kategorizuje poznatky z teorie barev, uplatňuje je ve vlastní tvorbě, interpretaci (barevná kompozice, geometrické tvary)	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- vytváří si systém pro rozlišování barevných tónů, dalších světelných kvalit na základě jejich pozorování (hra s barvami) - modeluje (reliéf, kachel, třírozměrné objekty)	EV – základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)

Výtvarná výchova 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vtahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, tvaruje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- kresebné etudy s linií jako výtvarný prostředek - používá různé typy zobrazení (pohledy, promítání, lineární perspektivu)	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podmětů z představ a fantazie	- prakticky ověřuje a postupně využívá kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentální činnosti, vlastní tvorbě	OSV – kreativita – schopnost vidět věci jinak
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatněné v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- zdokonaluje se v technikách kresby (způsoby, stínování/zátiší, krajina, postava, portrét – profil) vnitřního světa - techniky s přírodními zkušenostmi - používá správnou techniku malby, zvládá větší plochy, vyjadřuje námět barvami (doplňkové, lomené) pro vlastní výtvarnou výpověď volí subjektivní barevnou škálu	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně učívaných vizuálně obrazných vyjádření	- rozlišuje nízký a vysoký, reliéf, plastiku, sochu, sousoší, prostředí	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- seznamuje se s dalšími grafickými technikami (užitou grafikou), suchá jehla - pracuje s tradičními i netradičními materiály	
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- chápe, rozlišuje originál, kopii, repliku, falzum - užívá a vybírá typy písma pro propagační prostředky (reklama, plakát, poutač)	OSV – komunikace – řeč předmětů v prostředí vytvářeného člověkem
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- pracuje s uměleckým dílem	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- usiluje o pochopení vzniku výtvarné formy ve vztahu k materiálu, volbě techniky, historické podmíněnosti formy v zobrazení – portrétu, postavy, krajiny, pozoruje, porovnává, zařazuje do epoch	

Výtvarná výchova 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, tvaruje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vybírá způsob pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci - zdokonaluje se v technikách, dynamičnost - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru, časovém průběhu, vyjadřuje vztahy, pohyb, proměny uvnitř a mezi objekty	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podmětů z představ a fantazie	- manipuluje s modely, sleduje stavbu, strukturu - analyzuje celistvě vnímaný tvar na skladebné prvky, zpětně provádí syntézu	OSV – kreativita – schopnost dotahovat nápady do reality
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatněné v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce lidské postavy, pohyb (studijní detail)	OSV – sebepoznání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mě
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně učívaných vizuálně obrazných vyjádření	- výtvarně vyjadřuje zajímavé a neobvyklé přírodní tvary ve studijních popř. fantazií dovářených pracích - využívá poznávání přírodních a uměleckých forem i rozvíjení představivosti, jejich volného výtvarného přepisu, transpozice, parafráze	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- zachycuje velké prostorové útvary (krajinu, město) - klade důraz na citový zážitek, fyzické a psychické stavy, dojmy, prožitky, vyjadřuje barvou v plošné kompozici	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- uplatňuje expresivní a emocionální funkci barvy, poznává působení barvy v tvarové, barevné nadsázce, symboliku barev	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- rozšiřuje své znalosti a dovednosti z teorie barev (komplementární barvy,světelný a barevný kontrast) - vybírá motivy pro ilustraci - vytváří plošné, dekorativní kompozice, chápe vazbu dekoru na tvar, uplatňuje zjednodušení = stylizace	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- rozvoj estetického cítění	

5.17.VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má osnovách specifické postavení. Je rozpracována do třech ročníků – 6. 7. a 9. v hodinové dotaci jedna hodina týdně. Předmět vede žáky k pochopení a následného bezpečného chování spojeného se zdravím fyzickým i psychickým. Dává možnost utvářet zdravé životní postoje, nezbytné dovednosti a návyky. Využívá metod a forem práce zaměřených na spolupráci žáků v širší či užší skupině, prezentaci zadaných témat a vlastní zpracování a předvedení problémových okruhů, jež vede k upevnění náhledu na život.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, zadáváme žákům samostatné práce, učíme žáky efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům přemýšlet o jednotlivých skutečnostech, vedeme žáky k porovnávání svých názorů s názory ostatních, k dovednosti obhajovat vlastní názory

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žáků vyjadřovat vlastní názory, formulovat je formou samostatné ústní i písemné prezentace

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky dovednosti spolupracovat ve skupině spolužáků při plnění úkolů, zdůrazňujeme pravidla týmové práce

Kompetence občanské

- vyžadujeme zodpovědné plnění zadaných úkolů, toleranci, dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učíme žáky umět zhodnotit vlastní práci i práci své skupiny, přesvědčujeme žáky, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Výchova ke zdraví 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- zdravý způsob života a péče o zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - režim dne	OSV – seberegulace a sebeorganizace, organizace vlastního času
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a přecházení stresovým situacím	- stres a jeho vztah ke zdraví	OSV – psychohygiena, dovednosti zvládání stresových situací
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- tělesná a duševní hygiena, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim	
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- infekční a civilizační nemoci a ochrana před nimi - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, základy první pomoci	
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- životní prostředí a zdraví člověka, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví, pitný režim	
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- osobní bezpečí - bezpečné chování, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika. Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování

Výchova ke zdraví 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	- vztahy mezi lidmi a formy soužití - rodinné soužití - můj domov - zdravé bydlení, vliv obytného prostředí na zdraví	
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálních klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- komunikace a společenské chování, utváření vědomí vlastní identity, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování, dopad vlastního jednání a chování	OSV – sebepoznání a sebepojetí, moje psychika – temperament OSV – komunikace, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- období velkých proměn - dospívání	
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektiva mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- návykové látky a zdraví, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání - osobní bezpečí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - nenechat si ublížit, kriminalita mládeže, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Výchova ke zdraví 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	- rodina	
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- život bez závislostí - návykové látky a zdraví	
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- v zajetí nástrah a reklamních triků	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost	
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s přenosnými a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- nemoci přenosné pohlavním stykem, promiskuita - sexuální deviace, poruchy pohlavní identity - základy rodinného života - plánované rodičovství, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	OSV – mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy

5.18.TĚLESNÁ VÝCHOVA – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedení k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Důraz je kladen na zdravotní tělesnou východu, koordinační a regenerační cvičení.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemné učení na základě prezentace pohybových her a dovedností.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učební a diskutuje o nic

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Tělesná výchova 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Dodržuje pohybový režim, délku a intenzitu	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Pořadová a prostná cvičení, gymnastické prvky, LA cvičení, rozvoj různých forem koordinace pohybu	OSV - sociální rozvoj – řeč těla, cvičení poznávací a aktivního naslouchání
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Pohybové hry s jednoduchými pravidly	OSV - osobnostní rozvoj – moje vtahy k druhým
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Vhodné oblečení na sportovní činnosti, obuv, rozehřátí a kompenzační cvičení	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	Respektuje radu při cvičení a dopomoc, bezpečnost na sportovišti i v šatně	

Tělesná výchova 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Kompenzační cvičení, využití sportovišť pro volný čas	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Prostná a pořadová cvičení, gymnastika – kotouly, přeskok švihadla, přesnost cvičení, cvičení na žebřinách LA – hod kriketovým míčkem, běh, skok do dálky, starty	OSV - osobnostní rozvoj – temperament, postoje, hodnoty
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Nácvik přehazované, pohybové hry v družstvech s jednoduchými pravidly, sportovní hry s míčem	OSV - sociální rozvoj – komunikace v různých situacích, informování, odmítání, omluva, pozdrav
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Vhodný oděv a obuv pro rozličná cvičení, cvičební prostor – bezpečný pohyb	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	Povely pro cvičení, rada při plnění úkolů	

Tělesná výchova 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Správné držení těla, kompenzační cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Prostná a pořadová cvičení, rytmická cvičení, gymnastika – kotouly, vazby kotoulů, kladina, šplh na tyči, cvičení se švihadlem, disciplíny LA	OSV - osobnostní rozvoj – moje tělo, psychika, moje vztahy k druhým OSV - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností, seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních míčových her a jednoduchá pravidla	OSV - sociální rozvoj – pravda, lež
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Vhodný oděv a obuv pro sportovní aktivity, čistota těla a oděvu, bezpečný prostor pro sportování, pomoc slabším cvičencům	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pořadová cvičení, pravidla her, různé názvosloví, nutnost bezpečnosti při každé sportovní akci	OSV - sociální rozvoj – dovednost komunikační obrany proti agresi a manipulaci

Tělesná výchova 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Pořadová a prostná cvičení, rozcvičky – příprava těla na zátěž, dosažení nejlepších výsledků Plavecký výcvik – hygiena, adaptace, dovednost, plavecká technika, záchrana	OSV - sociální rozvoj – komunikace verbální a neverbální, technika řeči
Zařazuje do pohybového režimu kolektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Kompenzační cvičení při námaze, rytmická cvičení s hudbou Gymnastika – kotouly a jejich obměny, přeskoky přes kozu, cvičení na kladině – obraty, přeskok švihadla	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Krátké sestavy cvičení, cvičení s náčiním, jednoduché tance	OSV - kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Správný cvičební úbor, čistota úboru, čistota šaten, hygiena před vstupem do bazénu – plavání (chování v dopravním prostředku), poradí si při úrazu spolužáka	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Sebehodnocení při cvičení, odstranění chyb Úpalové hry – přetahy a přetlaky	
Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových hrách opačné pohlaví	Sportovní hry – přehazovaná, fotbal, florbal, košíková Hra podle pravidel, respektuje dívky v družstvu, herní činnosti, spolupráce ve hře	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení	Rozumí a používá správné názvosloví, cvičení na stanovištích podle zadání – popis, nákres činností	
Organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy		
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	LA – starty, skoky, běhy – měří výkon a porovnává a řadí podle úspěchu	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Naši sportovci v tisku, naše výsledky ze soutěží v tisku, na nástěnce	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavecký způsob (plavecká technika) dle osobních předpokladů, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Tělesná výchova 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Školní kroužky, posilovna, sportovní oddíly Správné držení těla	OSV - sociální rozvoj – řešení konfliktů, vysvětlování, vyjednávání
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Kompenzace zátěže – klidu, příznivá cvičení, nápravná cvičení – posilovací pomůcky	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Gymnastika – akrobacie, cvičení s náčiním, vyjádření pohybu hudbou, náladou, přeskok kozy, cvičení na hrazdě, nácvik stoje na rukou	OSV - kooperace a kompetice – rozboj sociálních dovedností – jasná komunikace, řešení konfliktů, vedení a organizování práce skupiny, konkurence (cvičení na stanovištích, vedoucí skupiny, plnění úkolů)
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Správná obuv (hřiště, tělocvična), vhodný úbor podle sportovní činnosti a roční doby Předcházení úrazu	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Hodnocení a sebehodnocení výkonů	
Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových hrách opačné pohlaví	Sportovní hry s jednoduchými pravidly, dodržování pravidel a pokynů vedoucích, respektuje děvčata ve hře, herní činnosti	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Používá a rozumí tělocvičnému názvosloví Cvičení na stanovištích – popis, obrázek činnosti Startuje LA	
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Turistika – chůze v přírodě, orientace podle značek a mapy	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	LA – změří a porovná výkony své i spolužáků	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace	Orientuje se v tisku, médiích o úspěších sportovců, porovnává výsledky na školní nástěnce, v místním tisku	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavecký způsob (plavecká technika) dle osobních předpokladů, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Tělesná výchova 6 – 9 . Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŽÁK Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika (temperament) 6.tř
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky volí vhodný rozvojový program	**zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly	**prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání 8. tř
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - vliv drog na zdraví a výkon sportovce	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	**pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judó, karatedó **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **sportovní hry** *(alespoň dvě hry podle výběru školy)* – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu,táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce přežití v přírodě-orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **lyžování** – (dle konkrétních podmínek ve škole a školním roce)-běžecké lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	**komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – komunikace - dialog,komunikace v různých sportovních a herních situacích 8.-9. tř
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	**pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží	OSV - kooperace a kompetice – rozvoj sociálních sociálních dovedností pro kooperaci(vedení a organizování práce skupiny,týmu), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže a konkurence při hře a výkonu 6. – 7. tř

Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	**měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	**organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí při sportovní činnosti 9.tř
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	

5.19.PRACOVNÍ ČINNOSTI – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět pracovní činnosti se zaměřuje na pracovní dovednosti a návyky, je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vyučuje se od prvního do devátého ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Na prvním stupni je předmět členěn do okruhů Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na druhém stupni je předmět členěn do okruhů Práce s technickými materiály (6. a 7. ročník), Příprava pokrmů (6. a 7. ročník), Svět práce (8. a 9. ročník).

Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni, popřípadě v přírodě. Na druhém stupni se vyučuje v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni, ve školní dílně, v audiovizuální učebně a v učebně výpočetní techniky.

Ve výuce je kladen důraz na to, aby si žáci osvojili dovednosti, které jsou důležité pro jejich další život. Mezipředmětové vztahy se uplatňují zejména se vzdělávacími oblastmi Umění a kultura (výtvarná výchova), Člověk a jeho svět, Člověk a příroda (zeměpis, přírodopis), jsou realizována průřezová témata Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí), Osobnostní a sociální výchova (Mezilidské vztahy, Sebepoznání a Sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k získávání základních pracovních dovedností a návyků, učí se kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k promýšlení vhodných postupů při řešení zadaných úkolů a k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k porozumění pracovním návodům technickým dokumentům, obrazovým materiálům a učí se je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu, k pochopení pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k osvojování kladných hodnot a postojů ve vztahu k práci člověka, k technice a k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni ke správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů, k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p žák zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
ČSP-3-2-01 žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
ČSP-3-3-01p žák provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 žák pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-3-4-01p žák upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 žák chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
žák
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
žák
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
žák
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
žák
ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
žák
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
žák
ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
žák
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
žák
ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
žák
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
žák
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Pracovní činnosti 1. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s různými materiály (přírodniny, modelína, papír)	
	Jednoduché pracovní postupy (vytrhávání, trhání, stříhání, lepení, skládání)	
Konstrukční činnost: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi)	Pracovní pomůcky - stavebnice	
	Pracovní pomůcky a nářadí	EV – Vztah člověka k prostředí – Naše obec (přírodní zdroje)
Pěstitelské práce: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce	VDO – Občanská společnost a školy – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
Příprava pokrmů: - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu	OSV – kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
- chová se vhodně při stolování	Chování u stolu	VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresován na zájmu celku)

Pracovní činnosti 2. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s různými materiály (přírodniny, modelína, papír)	
	Jednoduché pracovní postupy (vytrhávání, trhání, stříhání, lepení, skládání)	OSV – sebepoznání a sebepojetí – co o sobě vím a co ne
Konstrukční činnost: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi)	Pracovní pomůcky - stavebnice	
	Pracovní pomůcky a nářadí	EV – vztah člověka k prostředí – Naše obec (původ přírodních zdrojů, způsoby využívání řešení odpadového hospodářství).
Pěstitelské práce: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce	
		EV – ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa).
Příprava pokrmů: - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu	
- chová se vhodně při stolování	Chování u stolu	
		VDO – občanská společnost a škola – formy participace žáků na životě místní komunity

Pracovní činnosti 3. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s různými materiály (přírodniny, modelína, papír)	
	Jednoduché pracovní postupy (vytrhávání, trhání, stříhání, lepení, skládání)	OSV – kreativita - citlivost
Konstrukční činnost: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi)	Pracovní pomůcky - stavebnice	
	Pracovní pomůcky a nářadí	VDO – občanská společnost a škola – spolupráce školy se správnímu orgány a institucemi v obci
Pěstitelské práce: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce	
		EV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
Příprava pokrmů: - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu	
- chová se vhodně při stolování	Chování u stolu	

Pracovní činnosti 4. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s různými materiály (přírodniny, plasty, modelína, papír, karton, textil). Složitější pracovní postupy (stříhání, měření, skládání, lepení). Pracovní nástroje a pomůcky. Vlastnosti materiálů.	
Konstrukční činnost: - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce se stavebnicí. Vlastnosti materiálů.	
Pěstitelské práce: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Péče o pokojové květiny Jednoduchá vazba a úprava květin. Pěstitelské práce. Pracovní pomůcky	OSV – mezilidské vztahy – respektování, pomoc
Příprava pokrmů: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Úprava pokrmů. Sestavování jídelníčku. Základní ovládání domácích spotřebičů. Základy poskytnutí první pomoci.	

Pracovní činnosti 5. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s různými materiály (přírodniny, plasty, modelína, papír, karton, textil). Složitější pracovní postupy (stříhání, měření, skládání, lepení). Pracovní nástroje a pomůcky. Vlastnosti materiálů.	
Konstrukční činnost: - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce se stavebnicí. Vlastnosti materiálů.	
Pěstitelské práce: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Péče o pokojové květiny Jednoduchá vazba a úprava květin. Pěstitelské práce. Pracovní pomůcky	EV – základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině).
Příprava pokrmů: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Úprava pokrmů. Sestavování jídelníčku. Základní ovládání domácích spotřebičů. Základy poskytnutí první pomoci.	OSV – kreativita – pružnost nápadů

Pracovní činnosti 6. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, uplatňuje první pomoc při úrazech	**Pěstitelské práce** Organizace a bezpečnost práce	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky	Základní podmínky pro pěstování rostlin	OSV – kreativita
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin v místnosti a na zahradě – semena a sazenice	
Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, používá vhodné pracovní nástroje a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny	Pěstování pokojových rostlin	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování rostlin na zahradě a ve skleníku.	
Vyjmenuje základní vybavení kuchyně, respektuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce	**Příprava pokrmů** Vybavení kuchyně, bezpečnost a hygiena provozu	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Orientuje se při výběru a nákupu potravin	Výběr potravin	EV – vztah člověka k prostředí
Připraví jednoduché studené pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Úprava pokrmů za studena	
Dodržuje základní principy stolování a společenského chování	Úprava stolu a stolování	

Pracovní činnosti 7. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, uplatňuje první pomoc při úrazu, organizuje a plánuje pracovní činnost	**Práce s technickými materiály** Organizace a bezpečnost práce	OSV – kreativita
Užívá technikou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technické náčrty a výkresy	
Užívá materiál vhodný pro zadaný výrobek	Vlastnosti materiálů	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky a nářadí	
Dodržuje základní technologické postupy při opracování materiálů – dřevo, plast, kov	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, uplatňuje první pomoc při úrazech	**Pěstitelské práce** Organizace a bezpečnost práce	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky	Základní podmínky pro pěstování rostlin	OSV – kreativita
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin v místnosti a na zahradě – semena a sazenice	
Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, používá vhodné pracovní nástroje a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny	Pěstování pokojových rostlin	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování rostlin na zahradě a ve skleníku.	

Pracovní činnosti 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v nabídce středního školství	**Svět práce** Možnosti vzdělávání	
Seznamuje se s náplní učebních a studijních oborů a s podmínkami přijímacího řízení		
Posuzuje své osobní a zdravotní možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání, pokusí se formulovat své silné a slabé stránky	Volba profesní orientace - techniky sebepoznání - osobní zájmy a cíle, zdravotní stav - vlivy na volbu profesní orientace - silné a slabé stránky člověka - jak nás vidí ostatní - reakce na životní změny, adaptace na ně - hierarchie hodnot	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Porovná své zájmy s požadavky pro výkon určitého povolání		
Využije profesní informace a poradenské služby při výběru vhodného vzdělávání		
Seznamuje se s faktory charakterizujícími lidskou práci, osvojuje si základní pojmy z oblasti pracovního prostředí	Trh práce	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Vliv techniky na lidskou práci	OSV - kreativita
Vyjmenuje základní vybavení kuchyně, respektuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce	**Příprava pokrmů** Vybavení kuchyně, bezpečnost a hygiena provozu - ekokuchyně	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Orientuje se při výběru a nákupu potravin	Výběr, nákup a skladování potravin	EV – vztah člověka k prostředí
Připraví samostatně jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Úprava pokrmů za studena	
Dodržuje základní principy stolování a společenského chování	Úprava stolu a pravidla stolování	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, uplatňuje první pomoc při úrazech	**Pěstitelské práce** Organizace a bezpečnost práce	
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin v místnosti a na zahradě – semena a sazenice	
Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, používá vhodné pracovní nástroje a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování rostlin na zahradě a ve skleníku.	

Pracovní činnosti 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Posuzuje své možnosti, schopnosti, osobní vlastnosti, zájmy, tělesný a zdravotní stav při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**Svět práce** Možnosti vzdělávání	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Volba profesní orientace	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí		
Posuzuje své možnosti v oblasti profesní orientace		
Orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů	Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, regionu - trh práce – nabídka, poptávka pracovních sil - druhy pracovišť a pracovních činností - způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele - zákoník práce - zaměstnance a zaměstnavatel – práva a povinnosti - pracovní smlouva, pracovní podmínky, bezpečnost práce - nezaměstnanost, úřady práce	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		
Napíše strukturovaný životopis na PC, seznámí se s důležitými pojmy a dokumenty v pracovně právní oblasti		
Rozlišuje nejčastější formy podnikání – živnostenské a podnikání formou obchodní společnosti	Podnikání - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - podnikatelé a zaměstnanci	
Seznamuje se s plánováním podnikatelského záměru		
Osvojí si základní pojmy související s podnikáním		OSV - kreativita
Poznává činnost managementu a marketingu		
Vytvoří návrh reklamy pro firmu		
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, uplatňuje první pomoc při úrazech	**Pěstitelské práce** Organizace a bezpečnost práce	
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin v místnosti a na zahradě – semena a sazenice	
Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, používá vhodné pracovní nástroje a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování rostlin na zahradě a ve skleníku.	

5.20.POZNÁVÁM SVŮJ REGION – Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Poznáváme svůj region se vyučuje jako samostatných předmět v 6. ročníku v hodinové dotaci 2 hodin týdně. Žák je veden k poznávání dějů, skutků a jevů, k pochopení dějinných procesů, které základním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žák poznává region, jeho historii, jeho kulturní a historické památky. Samostatně vyhledává a třídí informace uvádí věci do širších souvislostí. Učí se srovnávat a zpracovávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit a utvářet si vlastní názor.

Ve výuce se klade důraz na formu samostatné práce, skupinové práce, práci s textem a vyhledávání informací v dostupných informačních zdrojích. Vyučovacím předmětem prolíná průřezové téma VM – Evropa a svět nás zajímá, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednost objasňovat si nové a nejasné pojmy, porovnávat informace z různých zdrojů, využívat poznatky z jiných předmětů a z reálného života, poznat smysl získávání dějepisných poznatků

Kompetence k řešení problémů

-umožňujeme žákům přemýšlet o příčinách vzniku dějinných situací, vedeme žáky k porovnávání svých názorů s názory spolužáků, k dovednosti obhajovat vlastní názory

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům formulovat a vyjadřovat své názory, učíme žáky dovednosti využívat i moderní komunikační prostředky k získávání poznatků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky dovednosti spolupracovat ve skupině spolužáků při plnění úkolů, k pochopení významu spolupráce mezi lidmi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k úctě ke kulturnímu i historickému dědictví

Kompetence pracovní

- přesvědčujeme žáky, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe význam zkoumání dějin, zná instituce, kde jsou zdroje informací shromažďovány	- z čeho poznáváme historii našich předků	
- umí uvést příklady zdrojů informací o minulosti a rozlišit informační hodnotu různých typů historických pramenů a historické literatury	- charakteristika, vývoj a historie regionu - Žatec - Žatecko	VM – Evropa a svět nás zajímá, místa události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
- zná hlavní poslání archivů, muzeí, knihoven		
- umí pracovat s různými typy textů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá	Obec, ve které žiji - obecná charakteristika - historie obcí na pozadí československých dějin - vyhledávání historických a kulturních památek - kulturní odkaz	
- dovede porovnat vývoj svého regionu s vývojem regionů dalších		
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
- objasní postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie		
- aplikuje poznatky získané v průběhu základního vzdělání při návštěvě konkrétních míst, dovede uvést památky ve svém regionu		

5.21.EKOLOGIE - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ekologie je zařazen samostatně na druhém stupni ZŠ v 8.a 9 ročníku s dotací 2 vyučovací hodiny týdně.

Předmět Ekologie bezprostředně navazuje na ostatní předměty a rozvíjí žákovské výstupy předmětu. Důraz je kladen na osvojení, pochopení, aplikaci a analýzu poznatků, které žák dosud získal v předmětech Prvouka a Vlastivěda na 1. stupni ZŠ, Fyzika na 2. stupni ZŠ a Zeměpis na 2. stupni ZŠ. Ekologie svým charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem a souvislostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci budou zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy. Jak už napovídá název předmětu, hlavním cílem je osvojování ekologického myšlení a cítění. Využívat se budou také metody a formy práce založené na spolupráci žáků s nutností vyhledávat informace (knihy, internet, apod.) potřebné k řešení zadaných problémových úloh. Během výuky Ekologie bude využita práce v terénu (naučná stezka, školní pozemek).

Použité tematické okruhy průřezového tématu ***Environmentální výchova:*** Základní podmínky života- biodiverzita: Ekosystémy – moře: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí- Náš životní styl.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty.

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.
- žákům není bráněno při vlastní volbě v pořadí vypracovávání úkolů.

Kompetence komunikativní

- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, referáty).
- klademe důraz na prožitkové vyučování.
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme různým způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, obrazy apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně požadujeme prezentace a naslouchání druhých.

Kompetence sociální a personální

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- od šestého ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a vzájemné pomoci.
- vyžadujeme od žáků (z počátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola).
- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny.
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) – využíváno je prožitkové vyučování.

Kompetence občanské

- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.

- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života.
- organizujeme společně se staršími žáky celoškolní projektové dny.
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě
jejich budoucího povolání a o volbě dalšího vhodného studia.
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce.
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – skupinová práce a pokusy.

Ekologie 8. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – vznik a stavba Země	
- žák uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	
- žák porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady její rekultivace	
- žák aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické pozorování přírody - pozorování lupou a mikroskopem Významní biologové a jejich objevy	EV – základní podmínky života – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
- žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí	
- žák rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	EV – ekosystémy – moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého)
- žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Potravní řetězce, rovnováha ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické zemědělství
- žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Význam a ochrana živočichů Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
- žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah příroda a společnost	
- žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy	
- žák si uvědomuje, proč je důležitý zdravý životní styl	Zdravý životní styl	EV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Ekologie 9. Ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - žák uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Země – vznik a stavba Země Počasí, podnebí	
- žák vysvětlí, jaký je rozdíl mezi odpadem a nebezpečným odpadem, vysvětlí problematiku obalů, plastu, recyklace	Odpady – zamezení, znovuvyužití	
- žák aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické pozorování přírody – pozorování lupou a mikroskopem	
- žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Významní biologové a jejich objevy Pěstujeme rostliny	EV – ekosystémy – tropický deštný les (porovnání, druhová rozamnistost, ohrožování, glovální význam a význam pro nás)
- žák rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	
- žák dokáže vysvětlit co je biopalivo	Doprava a šetrný spotřebitel Ochrana přírody a životního prostředí	EV – lidské aktivity a problém životního prostředí – doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
- žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Význam a ochrana živočichů	
- žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	EV vztah člověka k prostředí – prostředí zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah příroda a společnost Energie – osvětlení, topení, spotřebiče	EV – základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby řešení)
- žáci chápou vodu jako jedinečnou tekutinu, rozumí základním a jedinečným zákonitostem vody	Voda – jak vypadá, problémy, zdroje	
- žák si uvědomuje, proč je důležitý zdravý životní styl	Nakupování a jeho důsledky Zdravý životní styl	

6.HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Provádí se průběžně po celý školní rok, zpravidla ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou bezprostředně souvisejí. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu – informaci o tom, jakých dosáhl znalostí, dovedností a individuálního pokroku, ale také o tom, kde se dopouští chyb a jak má dále postupovat v procesu efektivního učení. Proto je důležité, aby hodnocení bylo jednoznačné, srozumitelné, adresné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, všestranné a doložitelné.

Hodnocení žáka v prvním a druhém ročníku by mělo mít charakter motivační s důrazem na snahu, píli a morálně volní vlastnosti žáka. S přibývajícím věkem, zejména na druhém stupni, vyjadřuje stupeň prospěchu objektivní míru zvládnutí očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Žáci jsou rovněž vedeni k sebehodnocení, sebekontrole a vzájemnému hodnocení.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání žáka v průběhu školního roku a na vysvědčení je klasifikační stupeň – známka. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení (případně o kombinaci klasifikace a slovního hodnocení) na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
Žáci jsou hodnoceni ze všech vyučovacích předmětů učebního plánu příslušného ročníku a z chování. Při hodnocení žáků vychází učitel z požadavků stanovenými učebními osnovami, uplatňuje přiměřenou náročnost s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přihlédne k charakteru postižení nebo znevýhodnění. Učitel je povinen na začátku školního roku seznámit žáky se zásadami hodnocení individuálních výsledků žáka ve svém předmětu a stanovit kritéria pro hodnocení různých forem týmové práce.
Kritéria pro jednotlivé stupně prospěchu jsou stanovena především pro celkové hodnocení. Pokud se při dílčím hodnocení využívá i jiných kritérií, musí s nimi žák být seznámen.
Třídní učitel seznámí žáky na začátku školního roku se zásadami hodnocení chování.

Podklady pro hodnocení žáků získává učitel zejména

a) soustavným sledováním práce žáka ve vyučování a jeho připravenosti na výuku
b) různými druhy zkoušek – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové
c) kontrolními písemnými pracemi
d) analýzou výsledků činnosti žáka
e) konzultacemi s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a pracovníky pedagogicko-psychologické poradny (případně jiného odborného pracoviště)
f) rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci
g) sledováním individuálního pokroku žáka
h) hodnocením zapojení, tvořivosti a samostatnosti při týmové práci, schopnosti žáka popsat problém a hledat jeho řešení
i) využitím sebehodnocení žáka a hodnocení jeho práce skupinou

Stupeň prospěchu žáka ve vyučovacím předmětu určí učitel, který vyučuje danému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí celkový stupeň prospěchu za první a druhé pololetí učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se celkový stupeň prospěchu rozhodnutím ředitele školy.

Učitel provádí dílčí hodnocení výsledků žáka ve vyučovacích předmětech v průběhu prvního a druhého pololetí a celkové hodnocení na konci každého pololetí. O dosažených výsledcích informuje žáka a jeho zákonné zástupce prostřednictvím žákovské knížky, popřípadě jiným vhodným způsobem. Při ústních, praktických a pohybových zkouškách sdělí žákovi výsledek hodnocení okamžitě, při hodnocení písemných a grafických prací bez zbytečného odkladu. O nedostatečném nebo výrazně zhoršeném prospěchu žáka informuje pedagogickou radu a zákonné zástupce žáka. Při určování stupně prospěchu za celé pololetí učitel hodnotí výsledky vzdělávání, jichž žák dosáhl v průběhu celého pololetí. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně na celý školní rok.
Stupeň prospěchu žáka v jednotlivých předmětech vyjadřuje kvalitu práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl. Nesmí být proto nástrojem represe vůči žákům neukázněným. Při hodnocení žáka se doporučuje brát ohled na jeho případnou předchozí nepřítomnost z důvodu nemoci nebo v jiných odůvodněných případech.

Třídní učitel navrhuje hodnocení chování žáka za první a druhé pololetí po projednání s ostatními pedagogickými pracovníky a uděluje žákovi stupeň z chování po projednání a schválení pedagogickou radou.
Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se realizuje písemnou formou a vydáním vysvědčení na konci prvního a druhého pololetí školního roku.

Důležitou součástí hodnocení je sebehodnocení žáků, ke kterému jsou žáci postupně vedeni. Jejich zapojování do procesu hodnocení je vede k přijímání zodpovědnosti za své vzdělávání a k utváření reálných představ o sobě, svých schopnostech, vědomostech, dovednostech a předpokladech pro další studium a budoucí profesní uplatnění.
Vlastní hodnocení by mělo vést žáka k pozitivnímu sebepojetí a posilování sebedůvěry. Prostřednictvím sebehodnocení se žáci učí popisovat svou práci a její výsledky, hodnotit je vzhledem ke stanoveným kritériím, poznat své silné i slabší stránky, posoudit svůj pokrok ve srovnání s předcházejícími výsledky, hledat společně s učitelem příčiny případného neúspěchu a cesty k nápravě nedostatků. Sebehodnocení zároveň učí žáka chápat práci s chybou jako přirozenou věc v průběhu učení.
Sebehodnocení se realizuje ústní nebo písemnou formou, ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou souvisejí, průběžně po celý školní rok nebo za určité časové období.
Předpokladem spolupráce učitele a žáka při učební činnosti a společných hodnotících aktivitách je navození dobrého sociálního klimatu, pozitivní přístup učitele k žákům a podpora vzájemné komunikace.
Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení učitelem.

Kritéria hodnocení

Při hodnocení žáka sleduje učitel zejména

a) v jaké míře si žák osvojuje klíčové kompetence potřebné pro jeho další vzdělávání a budoucí profesní uplatnění
b) v jaké kvalitě naplňuje výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů, jak pevně a trvale si osvojuje poznatky důležité pro pochopení dalšího učiva, zda projevuje zájem o obohacování svých znalostí a dovedností
c) jak žák dovede používat získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů a praktických situací
d) jak žák umí srozumitelně, výstižně a kultivovaně formulovat a obhájit své myšlenky, na jaké úrovni jsou jeho písemné a grafické projevy, jak tvořivě rozvíjí své osobní předpoklady
e) jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení, zda chápe souvislosti a dokáže poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojovat do širších celků

f) jak žák využívá vhodné postupy pro efektivní učení, jak dovede vyhledat a uspořádat informace a pracovat s informačními zdroji
g) jak žák přijímá a chápe mravní hodnoty, zákony a společenské normy, respektuje přesvědčení ostatních lidí, jaký má vztah k národním tradicím a národní kultuře, k svému domovu, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví
h) jak žák spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, zda dovede účinně spolupracovat, být vstřícný a tolerantní ke spolužákům, dodržovat pravidla kulturního chování a lidského soužití a kultivovaně hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních spolužáků

Pro potřeby hodnocení se vyučovací předměty dělí do dvou skupin:
a) předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností
b) předměty s převahou výchovného zaměření

Předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností: český jazyk a literatura, anglický jazyk, matematika, informatika, dějepis, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, pracovní činnosti, prvouka, vlastivěda, přírodověda, německý jazyk, ruský jazyk, cvičení z matematiky, praktika z matematiky, konverzace v anglickém jazyce, informační a komunikační technologie, digitální technologie, aplikovaná informatika, matematicko-fyzikální praktika, seminář z českého jazyka, cvičení z českého jazyka, literární seminář.

Předměty s převahou výchovného zaměření: občanská výchova, výchova ke zdraví, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, sportovní hry.

Klasifikační řád, který je přílohou Školního vzdělávacího programu, obsahuje podrobně rozpracovaná kritéria pro jednotlivé vyučovací předměty, skupiny předmětů a ročníky – klasifikační stupně prospěchu žáků v 1. – 5. ročníku a v 6. - 9. ročníku, dále hodnocení chování žáků ve škole a na akcích organizovaných školou, výchovná opatření, hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, hodnocení žáků mimořádně nadaných, slovní hodnocení a výstupní hodnocení.

6.2.Autoevaluace školy

Autoevaluace je hodnotící proces, který prostřednictvím informací z různých zdrojů poskytuje škole zpětnou vazbu o tom, jak jsou naplňovány cíle Školního vzdělávacího programu a jaké okolnosti a souvislosti ovlivňují práci školy. Směřuje k tomu, aby škola po vyhodnocení současného stavu určila další směr rozvoje školy a zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. Autoevaluace je zaměřena na naplňování koncepčních cílů, které si škola stanovila, na oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a na oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

Oblasti autoevaluace:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- úroveň podpory žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíle a kritéria autoevaluace:

Oblast	Cíle	Kritéria
Podmínky ke vzdělávání materiálně technické klima školy	příjemné a inspirující prostředí, kvalitní vybavení bezpečné sociální prostředí, pozitivní pracovní atmosféra	spokojenost žáků, rodičů a učitelů
Průběh vzdělávání	kvalitní práce učitelů při naplňování ŠVP	spokojenost žáků i rodičů, kvalita výsledků vzdělávání
Podpora žáků **Spolupráce s rodiči**	přiměřená podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami rozvoj schopností žáků talentovaných a mimořádně nadaných aktivní spolupráce rodičů se školou při naplňování cílů ŠVP	kvalita výsledků vzdělávání kvalita výsledků vzdělávání, účast v soutěžích a olympiádách účast rodičů na životě školy a činnosti školské rady
Výsledky vzdělávání	úspěšné zvládnutí výstupů ŠVP, rozvoj klíčových kompetencí	kvalita výsledků vzdělávání, úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy
Řízení školy	efektivní chod školy, vytvoření podmínek pro práci učitelů i žáků	převaha pozitivního hodnocení
Výsledky práce školy	naplnění záměrů ŠVP	převaha pozitivního hodnocení

Nástroje autoevaluace, časové rozvržení autoevaluačních činností:

SWOT analýza Vlastní hodnocení školy	Jedenkrát za tři roky
Výroční zpráva o činnosti školy Výroční zpráva o hospodaření školy Hodnocení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Testy Kalibro, Cermat Vyhodnocení přijímacího řízení na střední školy Vyhodnocení zápisu do 1. tříd Roční prověrka bezpečnosti práce Hodnocení účinnosti prevence sociálně - patologických jevů Hodnocení spolupráce s jinými subjekty Hodnocení grantů a jiných finančních zdrojů	Jedenkrát za rok
Rozbory hospodaření Účast rodičů na třídních schůzkách a konzultacích Hodnocení činnosti metodického sdružení 1.	Čtvrtletně

stupně	
Plnění ročního plánu práce školy Plnění tematických plánů Rozbor pedagogické dokumentace Rozbory žákovských prací Spolupráce se žákovskou samosprávou Hospitace Analýza hodnocení a klasifikace žáků Účast žáků v soutěžích a olympiádách Pedagogická tvořivost, zapojení do projektů Činnost školské rady Dotazníky, ankety, sociometrická šetření	Průběžně
Hodnocení školy zřizovatelem Hodnocení školy jinými subjekty	Škola neovlivní
Kontroly technického stavu, revize, dokumentace	Dle předpisů

6.3.PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

I. Úvodní ustanovení

II. Zásady hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

III. Podklady pro hodnocení žáků

IV. Sebehodnocení žáků

V. Hodnocení žáků na vysvědčení

VI. Dílčí hodnocení žáků, celkové hodnocení žáků

VII. Komisionální přezkoušení

VIII. Opravné zkoušky

IX. Klasifikační stupně prospěchu žáků v 1.- 5. ročníku

X. Klasifikační stupně prospěchu žáků v 6.- 9. ročníku

XI. Hodnocení chování žáků ve škole a na akcích organizovaných školou

XII. Výchovná opatření

XIII. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

XIV. Hodnocení žáků mimořádně nadaných

XV. Slovní hodnocení

XVI. Doporučené počty známek

XVII. Vysvědčení

I. Úvodní ustanovení

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Základní školy Měcholupy, okres Louny je zpracován na základě platných předpisů a je závazný pro všechny pedagogické pracovníky školy.

1. Zákon č. 561/2004 Sb.o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

2. Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

3. Vyhláška č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

II. Zásady hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

1. Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Provádí se průběžně po celý školní rok, zpravidla ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou bezprostředně souvisejí. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu – informaci o tom, jakých dosáhl znalostí, dovedností a individuálního pokroku, ale také o tom, kde se dopouští chyb a jak má dále postupovat v procesu efektivního učení. Proto je důležité, aby hodnocení bylo jednoznačné, srozumitelné, adresné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, všestranné a doložitelné.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání žáka v průběhu školního roku a na vysvědčení je klasifikační stupeň – známka. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení (případně o kombinaci klasifikace a slovního hodnocení) na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se převede slovní hodnocení do klasifikace.

2. Žáci jsou hodnoceni ze všech vyučovacích předmětů učebního plánu příslušného ročníku a z chování. Při hodnocení žáků vychází učitel z požadavků stanovených učebními osnovami, uplatňuje přiměřenou náročnost s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přihlédne k charakteru postižení nebo znevýhodnění. Učitel je povinen na začátku školního roku seznámit žáky se zásadami hodnocení individuálních výsledků žáka ve svém předmětu a stanovit kritéria pro hodnocení různých forem týmové práce. Třídní učitel seznámí žáky na začátku školního roku se zásadami hodnocení chování.

3. Pro potřeby hodnocení se vyučovací předměty dělí do dvou skupin:

a) předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností

b) předměty s převahou výchovného zaměření

Předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností: český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika, dějepis, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, pracovní činnosti, prvouka, vlastivěda, přírodověda, německý jazyk, poznáváme svůj region, ekologie

Předměty s převahou výchovného zaměření: výchova k občanství, výchova ke zdraví, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova.

Hodnotící kritéria pro vyučovací předměty, skupiny předmětů a ročníky jsou podrobně rozpracována v kapitolách IX. a X. Kromě nich se pro jednotlivé stupně prospěchu uplatňují společná hodnotící kritéria, která vyjadřují kvalitu naplňování výstupů vyučovacích předmětů, úroveň komunikačních dovedností žáka, jeho zapojení do týmové práce a schopnost sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

stupeň 1 – výborný

Žák naplňuje výstupy předmětu ve výborné kvalitě, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně, účinně se zapojuje do diskuze, je aktivní a tvořivý při týmové spolupráci, je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

stupeň 2 – chvalitebný

Žák naplňuje výstupy předmětu ve velmi dobré kvalitě, vyjadřuje se vesměs výstižně a kultivovaně, zapojuje se do diskuze, téměř vždy aktivně spolupracuje v týmu, je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

stupeň 3 – dobrý

Žák naplňuje výstupy předmětu v průměrné kvalitě, ne vždy výstižně a kultivovaně se vyjadřuje, částečně se zapojuje do diskuze, je méně aktivní při týmové spolupráci a jeho působení je přínosné v menší míře, ne vždy bývá schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

stupeň 4 – dostatečný

Žák naplňuje výstupy předmětu se značnými obtížemi a v podprůměrné kvalitě, má závažnější nedostatky ve výstižnosti a kultivovanosti vyjadřování, velmi málo se zapojuje do diskuze, práce v týmu se pouze účastní bez výraznějšího přínosu, jen málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

stupeň 5 – nedostatečný

Žák nenaplňuje výstupy předmětu, má závažné nedostatky ve výstižnosti a kultivovanosti vyjadřování, nezapojuje se do diskuze, nespolupracuje v týmu, není schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

4. Kritéria pro jednotlivé stupně prospěchu jsou stanovena především pro celkové hodnocení. Pokud se pří dílčím hodnocení využívá i jiných kritérií, musí s nimi být žák předem seznámen. Celkové hodnocení se realizuje prostřednictvím vysvědčení na konci prvního a druhého pololetí školního roku.

5. V případě pochybnosti o správnosti hodnocení žáka na konci prvního nebo druhého pololetí se postupuje v souladu s ustanovením § 52 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění.

6. Opravné zkoušky se řídí ustanovením § 53 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění.

III. Podklady pro hodnocení žáků

Podklady pro hodnocení žáků získává učitel zejména těmito formami:

a) soustavným sledováním práce žáka ve vyučování a jeho připravenosti na výuku

b) různými druhy zkoušek – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové

c) kontrolními písemnými pracemi

d) analýzou výsledků činnosti žáka

e) konzultacemi s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a pracovníky pedagogicko-psychologické poradny (případně jiného odborného pracoviště)

f) rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci

g) sledováním individuálního pokroku žáka

h) hodnocením zapojení, tvořivosti a samostatnosti při týmové práci, schopnosti žáka popsat problém a hledat jeho řešení

i) využitím sebehodnocení žáka a hodnocení jeho práce skupinou

Při hodnocení žáka sleduje učitel zejména

a) v jaké míře si žák osvojuje klíčové kompetence potřebné pro jeho další vzdělávání a budoucí profesní uplatnění

b) v jaké kvalitě naplňuje výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů, jak pevně a trvale si osvojuje poznatky důležité pro pochopení dalšího učiva, zda projevuje zájem o obohacování svých znalostí a dovedností

c) jak žák dovede používat získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů a praktických situací

d) jak žák umí srozumitelně, výstižně a kultivovaně formulovat své myšlenky, na jaké úrovni jsou jeho písemné a grafické projevy, jak tvořivě rozvíjí své osobní předpoklady

e) jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení, zda chápe souvislosti a dokáže poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojovat do širších celků

f) jak žák využívá vhodné postupy pro efektivní učení, jak dovede vyhledávat a zpracovávat informace a pracovat s informačními zdroji

g) jak žák přijímá a chápe mravní hodnoty, zákony a společenské normy, respektuje přesvědčení ostatních lidí, jaký má vztah k národním tradicím a národní kultuře, k svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví

h) jak žák spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, zda dovede účinně spolupracovat, být vstřícný a tolerantní ke spolužákům, dodržovat pravidla kulturního chování a lidského soužití a kultivovaně hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních spolužáků

Učitel provádí hodnocení žáků průběžně po celý školní rok, zpravidla ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou bezprostředně souvisejí.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne rovnoměrně na celý školní rok.

Stupeň prospěchu žáka v jednotlivých předmětech vyjadřuje kvalitu práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl. Nesmí být proto nástrojem represe vůči žákům neukázněným. Při hodnocení žáka se doporučuje brát ohled na jeho případnou předchozí nepřítomnost ve škole z důvodu nemoci nebo v jiných odůvodněných případech.

U žáka, který po dobu nemoci či lázeňského léčení navštěvoval školu při nemocničním nebo lázeňském zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu přihlédne k hodnocení v těch předmětech, ve kterých byl hodnocen.

Na konci prvního a druhého pololetí, v termínu, který určí ředitel školy, zapíší učitelé jednotlivých předmětů stupeň prospěchu žáka do katalogových listů a připraví návrhy na hodnocení v náhradním termínu a na opravné zkoušky.

Hodnocení žáka v prvním a druhém ročníku by mělo mít charakter motivační s důrazem na snahu, píli a morálně volní vlastnosti žáka. S přibývajícím věkem žáka, zejména pak na druhém stupni, vyjadřuje stupeň prospěchu objektivní míru zvládnutí učiva a dovedností v jednotlivých předmětech.

IV. Sebehodnocení žáků

Důležitou součástí hodnocení je sebehodnocení žáků, ke kterému jsou žáci postupně vedeni. Jejich zapojování do procesu hodnocení je vede k přijímání zodpovědnosti za své vzdělávání a k utváření reálných představ o sobě, svých schopnostech, vědomostech, dovednostech a předpokladech pro další studium a budoucí profesní uplatnění.

Vlastní hodnocení by mělo vést žáka k pozitivnímu sebepojetí a k posilování sebedůvěry. Prostřednictvím sebehodnocení se žáci učí popisovat svou práci a její výsledky, hodnotit je vzhledem ke stanoveným kritériím, poznat své silné a slabší stránky, posoudit svůj pokrok ve srovnání s předcházejícími výsledky, hledat společně s učitelem příčiny případného neúspěchu a cesty k nápravě nedostatků. Sebehodnocení zároveň učí žáka chápat práci s chybou jako přirozenou věc v průběhu učení.

Sebehodnocení žáka se realizuje ústní nebo písemnou formou, ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které souvisejí s výukou, průběžně po celý školní rok nebo za určité časové období.

Předpokladem spolupráce učitele a žáka při učební činnosti a společných hodnotících aktivitách je navození dobrého sociálního klimatu, pozitivní přístup učitele k žákům a podpora vzájemné komunikace.

Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení učitelem.

V. Hodnocení žáků na vysvědčení

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

1 -- velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

2**.** Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 výborný

2 chvalitebný

3 dobrý

4 dostatečný

5 nedostatečný

4. Při použití klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

7. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, je-li na konci druhého pololetí nehodnocen z některého z povinných předmětů

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů na konci prvního pololetí.

Při hodnocení prospěchu žáka ve všech předmětech slovním hodnocením nelze průměrný prospěch vypočítat. Na vysvědčení se uvede celkové hodnocení, které bude adekvátní k hodnocení žáka v povinných předmětech.

Při kombinaci klasifikačních stupňů a slovního hodnocení se průměrný prospěch vypočítá z povinných předmětů, z nichž byl žák na vysvědčení hodnocen klasifikačními stupni. Na vysvědčení se uvede celkové hodnocení, které bude adekvátní k hodnocení žáka ve všech povinných předmětech. Pokud by slovní hodnocení povinných předmětů nebylo adekvátní pro celkové hodnocení prospěl(a) s vyznamenáním, nelze tento stupeň pro celkové hodnocení použít.

8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni**:**

pracoval(a) úspěšně

pracoval(a)

9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků z předmětu český jazyk a literatura se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

10. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

11. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

12. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

13. Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

14. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

15. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

16. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole nebo formou individuální výuky v zahraničí, se postupuje podle § 18 až 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

VI. Dílčí hodnocení žáků, celkové hodnocení žáků

Stupeň prospěchu žáka ve vyučovacím předmětu určí učitel, který vyučuje danému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí celkový stupeň prospěchu za první a druhé pololetí učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se celkový stupeň prospěchu rozhodnutím ředitele školy.

Učitel provádí dílčí hodnocení výsledků žáka ve vyučovacích předmětech v průběhu prvního a druhého pololetí a celkové hodnocení na konci každého pololetí. O dosažených výsledcích informuje žáka a jeho zákonné zástupce prostřednictvím žákovské knížky, popřípadě jiným vhodným způsobem. Při ústních, praktických a pohybových zkouškách sdělí žákovi výsledek hodnocení okamžitě, při hodnocení písemných a grafických prací bez zbytečného odkladu. O nedostatečném nebo výrazně zhoršeném prospěchu žáka informuje pedagogickou radu a zákonné zástupce žáka. Při určování stupně prospěchu za celé pololetí učitel hodnotí výsledky vzdělávání, jichž žák dosáhl v průběhu celého pololetí. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Třídní učitel navrhuje hodnocení chování žáka za první a druhé pololetí po projednání s ostatními pedagogickými pracovníky a uděluje žákovi stupeň z chování po projednání a schválení pedagogickou radou.

Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se realizuje písemnou formou a vydáním vysvědčení na konci prvního a druhého pololetí školního roku.

Třídní učitel stanoví na základě stupňů prospěchu z povinných předmětů a z chování celkové hodnocení žáka. Celkové hodnocení nezahrnuje stupně prospěchu v nepovinných předmětech. Stupeň celkového hodnocení se uvádí na vysvědčení.

VII. Komisionální přezkoušení

1. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji

   a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

   b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

   c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s učebními osnovami daného předmětu.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

VIII. Opravné zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku nebo v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení o komisionálním přezkoušení.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu vykonání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín

opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

IX. Klasifikační stupně prospěchu žáků v 1. – 5. ročníku

Český jazyk

stupeň 1 – výborný

- žák se vyjadřuje srozumitelně a výstižně
- mluvnické a pravopisné jevy ovládá a správně aplikuje
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty
- písmo je úhledné, úprava velmi dobrá
- sestaví věcně i formálně správně jednoduché ústní a písemné sdělení

stupeň 2 – chvalitebný

- žák se vyjadřuje vesměs výstižně a srozumitelně
- mluvnické a pravopisné jevy ovládá, dopouští se jen nepodstatných chyb
- své znalosti umí většinou správně aplikovat v praxi
- přiměřeně náročné texty čte s porozuměním, pouze s drobnějšími chybami
- písmo odpovídá vcelku platné normě, písemný projev je estetický, bez větších nepřesností
- sestaví jednoduché ústní a písemné sdělení bez závažnějších chyb

stupeň 3 – dobrý

- vyjadřování žáka není vždy dostatečně výstižné a srozumitelné
- žák v podstatě ovládá mluvnické a pravopisné jevy, ale dopouští se závažnějších chyb při jejich aplikaci
- s pomocí učitele dovede chyby opravit
- po návodných otázkách žák zpravidla prokazuje porozumění přiměřeně náročnému textu

- technika psaní vykazuje nedostatky, které se projevují nesprávnými tvary písmen a málo úhlednou úpravou
- jednoduché ústní a písemné sdělení dovede zpracovat a uspořádat za pomoci učitele

stupeň 4 – dostatečný

- žák má závažnější nedostatky ve srozumitelnosti a výstižnosti vyjadřování
- mluvnické a pravopisné jevy zvládá jen za pomoci učitele a se značnými obtížemi
- neumí samostatně uplatnit znalosti v praxi
- projevuje jen částečné porozumění přiměřeně náročnému textu
- písemný projev je neuspořádaný, špatně čitelný, neestetický, tvary písmen neodpovídají normě
- při zpracování jednoduchého ústního a písemného sdělení se neobejde bez pomoci učitele

stupeň 5 – nedostatečný

- žák má závažné nedostatky ve srozumitelnosti a výstižnosti vyjadřování
- částečné a izolované poznatky nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele
- čte jen s velkými obtížemi, bez porozumění textu
- neovládá techniku psaní, nedokáže správně psát tvary písmen, písmo je velmi špatně čitelné, úprava neestetická
- ani za pomoci učitele není schopen zpracovat jednoduché ústní a písemné sdělení

Matematika

stupeň 1 – výborný

- žák si osvojil trvale a pevně učivo stanovené osnovami
- projevuje jistotu a zběhlost v provádění numerických operací
- samostatně řeší slovní úlohy
- konstruktivní úlohy v geometrii řeší samostatně, přesně a s velmi dobrou úpravou

stupeň 2 - chvalitebný

- žák velmi dobře ovládá učivo stanovené osnovami

- jeho znalosti a dovednosti jsou trvalého charakteru
- numerické výpočty provádí s jistotou, jen občas se dopouští drobných a méně závažných chyb
- slovní a geometrické úlohy řeší převážně samostatně a správně
- jeho práce jsou vesměs přesné a mají úhlednou úpravu

stupeň 3 – dobrý

- žák podstatě ovládá učivo stanovené osnovami
- při provádění numerických operací je pomalejší
- dopouští se chyb, které po upozornění učitelem dokáže sám opravit
- snadné úlohy řeší samostatně, složitější s pomocí učitele
- v geometrii se dopouští nepřesností, grafický projev je méně úhledný

stupeň 4 – dostatečný

- žák ovládá stanovené učivo jen zčásti
- při numerických operacích je pomalý a málo pohotový
- dopouští se četných chyb
- bez pomoci učitele zpravidla není schopen řešit slovní ani geometrické úlohy
- jeho grafický projev je neuspořádaný a málo úhledný

stupeň 5 – nedostatečný

- žák neovládá učivo předepsané osnovami, případně má jen dílčí a izolované poznatky
- nedokáže plnit úlohy ani s pomocí učitele
- jeho celkové vědomosti a dovednosti nejsou na takové úrovni, aby mohl pochopit a zvládnout další učivo

<u>Prvouka, přírodověda, vlastivěda, informatika</u>

stupeň 1 – výborný

- žák ovládá uceleně a přesně předepsané učivo, dokáže se v něm orientovat

- pohotově, samostatně a tvořivě uplatňuje získané poznatky při řešení praktických úkolů

stupeň 2 – chvalitebný

- žák velmi dobře ovládá předepsané učivo a dokáže se v něm orientovat
- získané poznatky dokáže uplatnit v praxi samostatně nebo podle pokynů učitele, občas se dopouští méně závažných chyb

stupeň 3 – dobrý

- žák v podstatě ovládá předepsané učivo, na návodné otázky reaguje vesměs správně, dopouští se méně závažných chyb
- ne vždy dokáže samostatně uplatnit získané poznatky v praxi

stupeň 4 – dostatečný

- žák má závažné nedostatky v osvojení znalostí a dovedností
- dokáže získané poznatky aplikovat v praxi jen za soustavné pomoci učitele

stupeň 5 – nedostatečný

- žák neovládá předepsané učivo, případně má jen částečné a izolované znalosti, které mu neumožňují zvládnout další učivo
- nechápe souvislosti a není schopen se orientovat v učivu ani s pomocí učitele

<u>Cizí jazyk</u>

stupeň 1 - výborný

- žák správně reaguje v běžných situacích a vede jednoduchý dialog, pohotově ovládá slovní zásobu a základní pravidla výslovnosti a stavby vět
- bez obtíží porozumí přiměřenému textu a vyhledá požadovanou informaci
- bez obtíží zvládá techniku čtení a psaní (od 3. ročníku)

stupeň 2 – chvalitebný

- žák vesměs správně reaguje v běžných situacích, celkem pohotově ovládá slovní zásobu a základní pravidla výslovnosti a stavby vět, s drobnými chybami vede jednoduchý dialog
- bez větších obtíží porozumí přiměřenému textu a vyhledá požadovanou informaci

- bez větších obtíží zvládá techniku čtení a psaní (od 3. ročníku)

stupeň 3 – dobrý

- žák reaguje méně pohotově v běžných situacích, za pomoci učitele dovede své znalosti uplatnit v praxi, slovní zásobu a základní pravidla výslovnosti a stavby vět v podstatě ovládá
- dopouští se chyb při porozumění přiměřenému textu
- dopouští se chyb při zvládání techniky čtení a psaní (od 3. ročníku)

stupeň 4 – dostatečný

- žák reaguje v běžných situacích s velkými obtížemi a jen za pomoci učitele, má značné nedostatky ve slovní zásobě, stavbě vět a výslovnosti
- přiměřenému textu porozumí jen za soustavné pomoci učitele
- má závažné nedostatky v základech čtení a psaní (od 3. ročníku)

stupeň 5 – nedostatečný

- žák nedovede ani s pomocí učitele reagovat v běžných situacích a porozumět přiměřenému textu, neovládá slovní zásobu, výslovnost ani základy stavby vět
- má jen dílčí a izolované poznatky, které mu neumožňují zvládnout další učivo
- jeho znalosti mu neumožňují zvládnout techniku čtení a psaní (od 3. ročníku)

<u>Pracovní činnosti</u>

stupeň 1 – výborný

- žák vykonává činnosti pohotově, samostatně a tvořivě
- projevuje kladný vztah k práci
- udržuje pracoviště v pořádku

stupeň 2 – chvalitebný

- žák vykonává činnosti samostatně, bez podstatných chyb, ale méně tvořivě a s menší jistotou
- projevuje kladný vztah k práci a udržuje pracoviště v pořádku
- výsledky jeho práce mají jen drobné nedostatky

stupeň 3 – dobrý

- žák projevuje výkyvy ve výkonnosti, v pracovním úsilí a v udržování pořádku na pracovišti
- potřebuje občasnou pomoc učitele při organizaci vlastní práce
- za pomoci učitele dokáže nedostatky ve výsledcích své práce korigovat

stupeň 4 – dostatečný

- žák pracuje bez zájmu a zadané úkoly plní jen za soustavné pomoci učitele
- málo dbá o pořádek na pracovišti
- ve výsledcích své práce má závažné nedostatky, své výkony se nesnaží zlepšit

stupeň 5 – nedostatečný

- nedokáže zadané úkoly plnit ani s pomocí učitele
- neprojevuje zájem o práci a nedbá o pořádek na pracovišti
- výsledky pracovní činnosti jsou nedokončené a neúplné

<u>Tělesná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova</u>

stupeň 1 – výborný

- žák tvořivě a samostatně rozvíjí své osobní předpoklady podle požadavků osnov
- je aktivní, snaživý a vytrvalý
- pracuje se zájmem
- výsledky odpovídají jeho nadání a píli

stupeň 2 – chvalitebný

- převážně tvořivě a samostatně rozvíjí své osobní předpoklady podle požadavků osnov
- většinou je aktivní a snaživý
- jeho výkony mají jen drobné nedostatky

stupeň 3 – dobrý

- žák nevyužívá dostatečně své schopnosti a osobní předpoklady
- je méně tvořivý, aktivní a samostatný
- projevuje malý zájem a jeho výkony jsou průměrné

stupeň 4 – dostatečný

- žák projevuje velmi malou snahu a zájem o rozvoj svých osobních předpokladů
- jeho výkony jsou podprůměrné a neodpovídají jeho schopnostem

stupeň 5 – nedostatečný

- žák neprojevuje snahu a zájem, je převážně pasivní
- nerozvíjí své osobní předpoklady
- výsledky jeho práce jsou neuspokojivé a neodpovídají jeho schopnostem

X. Klasifikační stupně prospěchu žáků v 6. – 9. ročníku

Vyučovací předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností

stupeň 1 – výborný

- žák ovládá uceleně, přesně a úplně učivo předepsané osnovami
- samostatně a pohotově uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů a při hodnocení jevů a zákonitostí
- správně chápe souvislosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost
- praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně a se zájmem, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce
- účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku
- jeho ústní a písemný projev je správný, výstižný a přesný
- grafický projev je estetický a přesný
- výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, jen občas se dopouští nepodstatných chyb
- je schopen samostatně vyhledat potřebné informace a studovat vhodné texty

stupeň 2 – chvalitebný

- žák v podstatě uceleně, přesně a úplně ovládá učivo předepsané osnovami
- samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů a při hodnocení jevů a zákonitostí
- správně chápe souvislosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost
- praktické činnosti vykonává samostatně a se zájmem, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby
- účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku

- ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- grafický projev je estetický, bez větších nepřesností
- kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků
- je schopen samostatně nebo s menší pomocí vyhledat potřebné informace a studovat vhodné texty

stupeň 3 – dobrý

- žák v podstatě ovládá učivo, dopouští se ale chyb v aplikaci osvojených poznatků při řešení teoretických a praktických úkolů
- jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé
- nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti znalostí a dovedností si dokáže za pomoci učitele uvědomit a korigovat je
- v praktických činnostech projevuje výkyvy ve výkonnosti a pracovním úsilí, méně dbá o pořádek na pracovišti
- v ústním a písemném projevu mívá závažnější nedostatky ve správnosti a výstižnosti
- grafický projev je méně přesný
- v kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky
- je schopen podle návodu učitele vyhledat potřebné informace a studovat vhodné texty

stupeň 4 – dostatečný

- žák má závažné nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných znalostí a dovedností
- v uplatňování získaných poznatků při řešení teoretických a praktických úkolů je nesamostatný, málo pohotový a potřebuje stálé podněty
- obtížně chápe souvislosti, myšlení není tvořivé
- ústní a písemný projev má podstatné chyby ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- v praktických činnostech žák plní zadané úkoly jen za soustavné pomoci učitele, pracuje bez zájmu, méně dbá o pořádek na pracovišti a své výsledky se nesnaží zlepšit
- v kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se vyskytují vážné nedostatky
- při vyhledání potřebných informací a samostatném studiu má žák velké těžkosti i přes pomoc učitele

stupeň 5 – nedostatečný

- žák si požadované znalosti a dovednosti neosvojil přesně, uceleně a úplně, jeho poznatky jsou jen dílčí a izolované, nedovede je uplatnit při řešení teoretických a praktických úkolů ani s pomocí učitele
- nechápe souvislosti, neprojevuje samostatnost v myšlení
- v praktických činnostech nedokáže postupovat ani s pomocí učitele, neumí si zorganizovat práci, neprojevuje o ni zájem, nedbá o pořádek na pracovišti
- výsledky jeho činnosti jsou nedokončené, neúplné, nepřesné
- ústní a písemný projev vykazuje závažné chyby ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- grafický projev je neestetický a neuspořádaný
- pomoc a pobízení jsou neúčinné
- žák není schopen pracovat s informacemi a samostatně studovat ani přes soustavnou pomoc učitele

<u>Předměty s převahou výchovného zaměření</u>

stupeň 1 – výborný

- žák tvořivě a samostatně rozvíjí své schopnosti a předpoklady, plně a přesně využívá znalost základních pojmů
- je velmi aktivní, snaživý a vytrvalý
- pracuje se zájmem
- výkony odpovídají jeho nadání a píli

stupeň 2 – chvalitebný

- žák převážně tvořivě a samostatně rozvíjí své osobní předpoklady a schopnosti, v podstatě správně využívá znalost základních pojmů
- většinou je snaživý, pracuje se zájmem, bývá však méně vytrvalý
- jeho výkony mají jen drobné nedostatky

stupeň 3 – dobrý

- žák nevyužívá své schopnosti a osobní předpoklady v plném rozsahu, částečně využívá znalost základních pojmů
- je méně aktivní, tvořivý a samostatný

- jeho výkony jsou průměrné
- častěji potřebuje pomoc učitele

stupeň 4 – dostatečný

- žák projevuje velmi malou snahu a zájem o rozvoj svých osobních předpokladů, obtížně zvládá a využívá základní pojmy
- je málo aktivní a tvořivý
- potřebuje značnou pomoc učitele
- jeho výkony jsou podprůměrné a neodpovídají jeho schopnostem

stupeň 5 – nedostatečný

- žák nemá snahu a zájem o rozvoj svých osobních předpokladů, neovládá základní pojmy a nedokáže je využít
- zřetelně projevuje nezájem o práci, případně negativistický vztah k práci
- výsledky jeho činnosti jsou neuspokojivé
- pomoc a pobízení ze strany učitele jsou neúčinné

<u>XI. Hodnocení chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou</u>

stupeň 1 – velmi dobré

- žák ve škole a na akcích pořádaných školou uvědoměle dodržuje školní řád a pravidla chování
- jen ojediněle se dopouští méně závažných přestupků

stupeň 2 – uspokojivé

- chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou je v podstatě v souladu se školním řádem
- žák se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, nebo se dopustí závažnějšího přestupku
- je přístupný výchovnému působení, má snahu o zlepšení

stupeň 3 – neuspokojivé

- chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou je v rozporu se školním řádem
- žák se dopouští opakovaně závažných přestupků, nebo se dopustí velmi závažného přestupku
- neprojevuje snahu o nápravu

- není přístupný výchovnému působení
- výchovná opatření jsou neúčinná

XII. Výchovná opatření

1. Výchovná opatření jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

2. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

3. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

4. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Pochvaly a jiná ocenění udělená ředitelem školy nebo třídním učitelem a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenají do dokumentace školy. Pochvaly a jiná ocenění udělená ředitelem školy nebo třídním učitelem se zaznamenají na vysvědčení za pololetí, v němž byly uděleny.

XIII. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním se při hodnocení výsledků jejich vzdělávání a chování přihlédne k charakteru postižení nebo znevýhodnění.

Při zjišťování úrovně žákových znalostí a dovedností volí učitel vhodné formy a druhy prověřování. Žák nemá být vystavován úkolům, v nichž vzhledem k postižení nebo znevýhodnění nemůže podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Je žádoucí klást důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Hodnocení by mělo být doprovázeno vyjádřením pozitivních stránek výkonu, rozborem příčin případného neúspěchu, návodem, jak nedostatky překonat.

Žáci s diagnostikovanou specifickou vývojovou poruchou učení mohou být na žádost zákonného zástupce a po schválení ředitelem školy hodnoceni po celou dobu jejich vzdělávání slovním hodnocením (jak v průběhu školního roku, tak na konci prvního a druhého pololetí), a to ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka může být vyjádřeno klasifikačním stupněm s tím, že se specifická porucha vezme v úvahu.

Při uplatňování možností hodnocení žáka s poruchou je třeba postupovat individuálně, s využitím všech dostupných informací o žákovi, a zaměřit se na podporu jeho motivace a pozitivního vztahu ke školní práci.

XIV. Hodnocení žáků mimořádně nadaných

1. Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

2. Komise je nejméně tříčlenná a tvoří ji vždy:

a) předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti, v prvním až pátém ročníku vyučující daného ročníku

c) přísedící, jímž je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti.

3. Termín konání zkoušky stanoví ředitel školy v dohodě se zákonným zástupcem žáka. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín zkoušky.

4. Žák může v jednom dni skládat jen jednu zkoušku.

5. Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky s ohledem na věk žáka. Zkouška ověřuje vědomosti a dovednosti umožňující žákovi plynulý přechod do vyššího ročníku a je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast.

6. Výsledek zkoušky určí komise hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedy.

7. O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka.

8. Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.

9. Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

XV. Slovní hodnocení

Zahrnuje všechny složky daného předmětu a vyjadřuje, jak žák zvládl učivo předepsané osnovami, úroveň žákova myšlení, úroveň vyjadřování, úroveň aplikace vědomostí, žákovu píli a zájem o učení.

Formulace slovního hodnocení je v kompetenci učitele daného předmětu.

a) zvládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové a bystré myšlení s pochopením souvislostí
- žák uvažuje celkem samostatně
- vcelku správné, ale méně samostatné a tvořivé myšlení
- nesamostatné myšlení, žák obtížně chápe souvislosti
- žák reaguje nesprávně i na návodné otázky, nechápe souvislosti

c) úroveň vyjadřování

- vystižné, přesné, logicky uspořádané
- celkem výstižné s nepodstatnými chybami ve správnosti a přesnosti
- méně výstižné s častějšími chybami ve správnosti a přesnosti
- závažné nedostatky ve správnosti, výstižnosti a přesnosti vyjadřování
- žák se vyjadřuje nesprávně, s velkými obtížemi

d) úroveň aplikace vědomostí

- žák samostatně a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže
- žák dělá podstatné chyby, plní zadané úkoly jen za soustavné pomoci učitele
- úkoly nedokáže plnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- žák je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- pracuje svědomitě a většinou je snaživý
- projevuje menší zájem, potřebuje povzbuzení a podněty

- projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty a pomoc
- žák je převážně pasivní, pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

XVI. Doporučené počty známek

Doporučené minimální počty známek pro celkové hodnocení žáka za pololetí pro vyučovací předmět:

Při hodinové dotaci 1 hodina týdně	3 známky
Při hodinové dotaci 2 - 3 hodiny týdně	5 známek
Při hodinové dotaci 4 hodiny týdně	7 známek
Při hodinové dotaci 5 hodin týdně	9 známek
Při hodinové dotaci 6 a více hodin týdně	11 známek

XVII. Vysvědčení

Za každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Vysvědčení, resp. výpis z vysvědčení za první pololetí se vydává žákovi na určenou dobu.

Vysvědčení za druhé pololetí se vydává žákovi při ukončení druhého pololetí, resp. po opravných zkouškách.

Vysvědčení musí být vyplněno trvalým způsobem na předepsaných tiskopisech. Jeho správnost stvrzuje svým podpisem třídní učitel. Ředitel školy potvrzuje platnost vysvědčení kulatým razítkem školy a svým podpisem. Bez uvedených náležitostí je vysvědčení neplatné a nesmí být žákovi vydáno. Na vysvědčení není přípustné provádět opravy zápisu.

Příloha č.1.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU ZŠ MĚCHOLUPY

I. Identifikační údaje

Základní škola Měcholupy – školní družina

Holedečská 2

Měcholupy 439 31

Ředitel školy: Ing. Zdeněk Dosedla PhD.

Vychovatelka školní družiny: Miroslava Hynková

II. Charakteristika zařízení

Školní družina při ZŠ Měcholupy je zařízení se dvěma odděleními, do kterých dochází především žáci 1. až 5. ročníku. Specifikem tohoto zařízení je nutnost přizpůsobit program výchovně vzdělávací činnosti individuálním potřebám žáků, jako je věková rozdílnost nebo různé časové možnosti s ohledem na dojíždění většiny z nich.

Úkolem je smysluplně a hodnotně vyplňovat čas žáků v době mimo vyučování s ohledem na individuální zvláštnosti a potřeby jednotlivců. Vychovatelka akceptuje návrhy a připomínky dětí k vytváření programu na jednotlivé dny. Dále spolupracuje s rodiči při řešení různých výchovných problémů.

III .Délka a časový plán vzdělávání

1 vzdělávací cyklus- 3 roky

1.) Člověk s jeho svět

Místo, kde žijeme- náš domov- *září*

- škola- *září*
- naše obec- *říjen*
- za humny- *celoročně*
- tradice naší obce-*celoročně*

2.) Lidé kolem nás

rodina- *listopad*

kamarádi- *listopad*

svátky a oslavy- *celoročně*

jak se správně chovat- *celoročně*

3.) Lidé a čas

náš denní režim- *září*

jak se mění lidé- *duben-květen*

jak se mění věci, budovy, obce- *celoročně*

4.) Rozmanitost přírody

příroda kolem nás- rostliny a živočichové- *celoročně*

roční období- *celoročně*

počasí- *celoročně*

voda- *jaro, léto*

chráníme si své životní prostředí- *celoročně*

5.) člověk a jeho zdraví

poznáváme své tělo- *březen, duben*

pečujeme o své zdraví- co nám prospívá- *celoročně*

co nám škodí- *celoročně*

IV. <u>Konkrétní cíle vzdělávání</u>

- Zájmové vzdělávání formou vzdělávacích a spontánních činností, odpočinek a relaxace, výchova hrou, učení, individuální činnost.
- Vytváření a podpora citlivých vztahů k lidem, k přírodě. Výchova ke zdravému způsobu života. Výchova ke spolupráci a k respektu k ostatním lidem.
- Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí . Vedeme žáky ke tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání. Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků. Pokládáme základy ke klíčovým kompetencím:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. komunikativní kompetence
4. sociální a interpersonální kompetence
5. občanské kompetence
6. kompetence k trávení volného času

V. <u>Formy vzdělávání</u>

- **Pravidelná činnost**

- organizování aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru

- **Příležitostné akce**

- besídky, oslavy, účast na akcích školy

- **Spontánní aktivity**

- každodenní, individuální klidová činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního zaměstnání. Vychovatelka při těchto činnostech zajišťuje bezpečnost žáků a navozuje a podněcuje jejich vlastní aktivity.

- **Odpočinkové činnosti**

- poslechové činnosti, individuální hry, aktivní odpočinek

- **Příprava na vyučování**

- upevňování a rozšiřování poznatků z vyučování formou didaktických her. Po dohodě s rodiči, psaní domácích úkolů.

- **Osvětová činnost**

- shromažďování a poskytování informací pro žáky v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

VI. Obsah vzdělávání

I. Člověk a jeho svět

Náš domov

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny, kreslíme naši rodinu Jaké mají naši rodiče povolání Jak trávíme s rodiči náš společný volný čas - vyprávíme a kreslíme	Komunikativní, sociální a interpersonální kompetence Kompetence k trávení volného času
Náš dům	Popisujeme nebo kreslíme náš dům nebo byt, v němž bydlíme Kreslíme plánek našeho bytu a jeho vnitřní zařízení Stavíme nebo kreslíme dům, v němž bychom chtěli bydlet Zařizujeme si svůj pokoj - jak by měl vypadat	Kompetence k řešení problémů Komunikativní kompentence Kompetence k řešení problémů Sociální a komunikativní kompetence

Škola

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Poznáváme budovu	Procházíme školou a zjišťujeme, kde jsou jaké učebny a kabinety Pátráme, co skrývají odborné pracovny a kabinety Navštěvujeme školní kuchyni Co bychom rádi změnili a zlepšili - rozhovor, kresba Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje - i provozní pracovníci naší školy Navrhujeme třídu, která by se nám líbila - výtvarně zpracujeme	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Komunikativní kompetence Kompetence k řešení problémů Komunikativní kompetence Kompetence k řešení problémů

Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy Jakými dopravními prostředky do školy jezdíme a jak se v nich chováme Dopravní značky v našem okolí - při vycházkách určujeme značky a jejich význam Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů Kreslíme a vyrábíme dopravní značky	Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Občanské kompetence
Čím jezdíme	Cesta ze školy na autobusové zastávky a na vlakové nádraží Výtvarně znázorňujeme prostředky hromadné dopravy	Komunikativní kompetence Kompetence k učení
Chodec a cyklista	Správné vybavení kola - rozhovor a kreslení Kdo a kde smí jezdit na kole - rozhovor	Kompetence k učení Občanské kompetence

Naše obec

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Obec, v níž žijeme	Děti z různých obcí vyprávějí o zajímavostech ve svých obcích Kreslíme nejhezčí místo naší obce Stavíme naši obec z kostek stavebnic a krabic Povídáme si o institucích v našich obcích a seznamujeme se s jejich posláním	Komunikativní kompetence Občanské kompetence Kompetence k učení Občanské kompetence
Jak žijeme	Kreslíme, čím bychom chtěli být Povídáme si o tom, kdo v naší obci pracuje a co dělají příslušníci různých povolání Povídáme si o tom, čím jsou a kde pracují naši rodiče, hrajeme hru na řemesla	Kompetence k učení Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence
Ochránci pořádku	Besedujeme o práci příslušníků policie a o porušování zákona Navrhujeme propagační plakát s tématem "Ne alkoholu a drogám"	Občanské kompetence Kompetence k řešení problémů
Literatura a četba	Navštěvujeme školní a obecní knihovnu Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích Čteme knížky na pokračování - pohádky, povídky pro děti Ilustrujeme pohádky Vyrábíme obal na knihu Vyrábíme záložky do knih Hrajeme loutkové divadlo	Komunikativní kompetence Komunikativní kompetence Kompetence k trávení volného času Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení Kompetence k trávení volného času Komunikativní kompetence

Tradice našeho regionu

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Jak bylo dříve	Besedujeme o historii naší obce Čteme si a posloucháme pověsti našeho regionu	Kompetence k učení Občanské kompetence
Tradiční místní slavnosti	Vyprávíme si o našich místních slavnostech a zvycích Zapojujme se podle možností do místních slavností	Občanské kompetence Sociální a interpersonální kompetence

II. Lidé kolem nás

Rodina

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Vizitka naší rodiny	Povídáme si o tom, jaké mají jednotliví členové naší rodiny povinnosti v domácnosti Vyprávíme si o povolání a koníčcích našich rodičů	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence
Naši příbuzní	Povídáme si o naší širší rodině - kdo všechno do ní patří, jak často se s nimi stýkáme Rodinné oslavy - vyprávíme si zážitky z rodinných setkání Jak slavíme narozeniny a svátky Připravujeme přáníčka a drobné dárky k svátků a narozeninám	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence Občanské kompetence Kompetence k trávení volného času

	Jak se nazývají příbuzní naší rodiny	Komunikativní kompetence

Kamarádi

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Mí kamarádi	Povídáme si o tom, kdo je náš kamarád a proč Jaké vlastnosti by měl mít můj kamarád Povídáme si o rozdílech mezi kamarádem, přítelem spolužákem Při hře zjišťujeme, jak se známe - poznáváme kamaráda podle hlasu nebo hmatu	Komunikativní komunikace Sociální a interpersonální kompetnece Občanská kompetence Sociální a interpersonální kompetnece
Učíme se toleranci a pořádku	Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit a ocenit Snažíme se udržet si ve svých věcech i ve svém okolí pořádek	Občanská kompetence Sociální a interpersonální kompetnece
Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme si, v čem a jak jsou někteří lidé znevýhodněni Zkoušíme se dorozumívat prstovou abecedou Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči a ostatní nás navigují, kudy máme jít Cvičíme hmat - poslepu určujeme různé předměty	Sociální a interpersonální kompetnece Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Komunikativní komunikace
Všude žijí lidé	Čteme si pohádky z různých světadílů Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů Vyhledáváme obrázky a články o zemích, ze kterých příběhy pocházely a snažíme se pochopit, v čem se různé národy liší Povídáme si o národních jídlech typických pro určité země, určujeme, odkud k nám bylo dovezeno různé exotické ovoce	Kompetence k učení Sociální a interpersonální kompetnece Komunikativní komunikace Kompetence k učení

Svátky a oslavy

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si o různých zvycích a obyčejích Vyrábíme adventní kalendáře Společně vyrábíme adventní věnec Vyrábíme Mikuláše, anděly a čerty	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence Kompetence k učení Kompetence k trávení volného času
Vánoce	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes a o těch, které dodržujeme v naší rodině Posloucháme a zpíváme koledy Vyrábíme vánoční ozdoby Zdobíme si slavnostně družinu Vyrábíme Vánoční a novoroční přáníčka	Komunikativní kompetence Kompetence k trávení volného času Kompetence k trávení volného času Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k trávení volného času
Velikonoce	Čteme si o národních a místních zvycích spojených s jarem Malujeme a zdobíme kraslice Zdobíme si místnost a okna velikonočními motivy - kreslíme, vystřihujeme	Kompetence k učení Kompetence k učení Sociální a interpersonální kompetence
Den učitelů	Povídáme si, proč se slaví, kdo byl J. A. Komenský Vyrábíme přáníčka pro učitele	Kompetence k učení Sociální a interpersonální kompetence
Den matek	Povídáme si o svých maminkách, co na nich máme nejraději Kreslíme svou maminku Jak maminkám pomáháme Vyrábíme drobné dárky a přáníčka pro maminky	Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence Občanské kompetence Kompetence k trávení volného času
Den dětí	Povídáme si o významu dne dětí, plánujeme, jak ho oslavíme Účastníme se soutěží a závodů, které pro nás připravují starší spolužáci	Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence

Jak se správně chovat

Tematický	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence

okruh		
Kouzelná slovíčka	Povídáme si o významu slov prosím, děkuji, omlouvám se Jak se chováme my k ostatním lidem, tak se chovají oni k nám - zkoušení různých situací Učíme se správně zdravit, požádat o něco, poděkovat	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence Kompetence k učení
Člověk mezi lidmi	Povídáme si o tom, jak se správně chovat v dopravních prostředcích, v obchodech, u lékaře, v kině, v divadle apod. Chováme se k sobě navzájem slušně, nepoužíváme vulgární slova Při stolování dodržujeme správné hygienické návyky	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence

III. Lidé a čas

Náš denní režim

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu Kreslíme, co nás nejvíc baví Povídáme si o čase, který lidé promarní Společně připravujeme týdenní plány naší družiny Plánujeme náš odpočinek po příchodu domů	Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k trávení volného času Kompetence k řešení problémů Kompetence k trávení volného času
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději a proč	Kompetence k řešení problémů Kompetence k trávení volného času Komunikativní kompetence
Měření času	Seznamujeme se s různými měřidly času Kreslíme různé druhy hodin Povídáme si jak a čím se měřil čas dříve	Kompetence k učení Komunikativní kompetence Komunikativní kompetence
Co jsme dělali ve svém volném čase	Povídáme si o svých zážitcích z prázdnin a víkendů Kreslíme, co jsme dělali o víkendu	Komunikativní kompetence Kompetence k trávení volného času

Jak se mění lidé

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Když jsme byli malí	Besedujeme o tom, co se člověk může v jednotlivých obdobích života naučit a zažít Jak jsme se změnili od mateřské školy Povídáme si, jak se lidé mění od dětství do stáří	Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence

Jak se mění věci, budovy, obec

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Změny obce	Vyhledáváme pohledy z různých období existence naší obce a hledáme změny	Občanské kompetence
Z čeho se učili naši rodiče	Pátráme po tom, jak vypadala škola, kterou navštěvovali naši rodiče Prohlížíme si staré učebnice a učební pomůcky	Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení
Malý pomocník	Jak pomáhaly doma děti dříve a jak pomáhají dnes Čteme si o životě dětí z různých společenských vrstev, o jejich povinnostech, radostech a starostech - srovnáváme s dneškem Jaké bylo vybavení domácností dříve a jaké je dnes Jaké přístroje nám usnadňují práci dnes	Sociální a interpersonální kompetence Komunikativní kompetence Občanské kompetence Kompetence k učení

	Kreslíme moderní spotřebiče	Kompetence k učení
Jak se bydlelo	Pátráme v knížkách a časopisech, jak se žilo na hradech a v zámcích Kreslíme hrady a zámky Hodnotíme rozdíly bydlení dříve a dnes	Kompetence k řešení problémů Kompetence k učení Komunikativní kompetence

IV. Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás - rostliny, živočichové

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Jak se mění náš strom	Pozorujeme stromy v okolí ŠD - jak se mění v různých ročních obdobích Kreslíme určitý strom v jednotlivých obdobích Pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých obdobích příroda mění Využíváme listy a plody stromů na koláže Porovnáváme siluety stromů s tvarem jejich listů Stavíme z přírodnin - při pobytu venku sbíráme plody a vyrábíme z nich Obtiskujeme listy - využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti	Kompetence k učení Kompetence k učení Komunikativní kompetence Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení
Naši ptáci	Učíme se poznávat ptáky podle zpěvu a vzhledu Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty Krmíme ptáky v zimě V zimě pozorujeme stopy ptáků ve sněhu Sledujeme, kdy k nám přilétají různé druhy ptáků, zjišťujeme, kdy a kam odlétají Pracujeme s atlasem ptáků	Kompetence k učení Kompetence k učení Sociální a interpresonální kompetnece Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení
Naše květiny	Povídáme si o pokojových květinách - co jim prospívá a co škodí Pečujeme o květiny ve školní družině Na vycházkách sledujeme a určujeme různé květiny na zahrádkách	Kompetence k učení Sociální a interpresonální kompetnece Kompetence k učení
Za dobrodružstvím přírody	Soutěžíme v poznávání zvířat podle siluet Napodobujeme hlasy zvířat Hrajeme pexesa a kvarteta se zvířecími a rostlinnými motivy Určujeme rostliny podle atlasu rostlin Pozýváme léčivé rostliny	Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení
Práva zvířat	Besedujeme o právu každého živočicha na život Vyprávíme si o útulcích pro zvířata Zajímáme se o chráněná zvířata	Kompetence k řešení problémů Kompetence k řešení problémů Kompetence k řešení problémů
Moje zvířátko	Vyprávíme si o domácích zvířatech a vysvětlujeme, jakou péči potřebují Povídáme si, jaké máme doma zvířátko a jak se o něj staráme Kreslíme naši nejoblíbenější zvíře	Kompetence k učení Komunikativní kompetence Komunikativní kompetence
Zvířata a jejich mláďata	Získáváme informace z knih a encyklopedií o životě zvířat v ZOO Povídáme si, kteří živočichové žijí v našem okolí Rozeznáváme na obrázcích zvířata a jejich mláďata a učíme se správným pojmenováním Vyrábíme zvířata z papíru	Kompetence k učení Komunikativní kompetence Kompetence k učení Kompetence k učení
Příroda a my	Besedujeme o ročních obdobích - sledujeme změny v přírodě Učíme se básničky a písničky s přírodní tématikou Dramatizujeme pohádky se zvířecími hrdiny Na vycházkách poznáváme a pozorujeme živočichy a rostliny, vědomosti si procvičujeme při didaktických hrách	Komunikativní kompetence Kompetence k učení Komunikativní kompetence Kompetence k učení

Roční období

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Podzim	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně Vyrábíme draky Povídáme si, jak uchovávat ovoce a zeleninu Pozorujeme změny v přírodě - zbarvení listů, dozrávání plodů…	Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení Komunikativní kompetence Kompetence k učení
Zima	Pomáháme zvířatům a ptáků přežít zimu Sledujeme a určujeme stopy zvířat ve sněhu Nosíme krmení do krmelců	Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení Sociální a interpersonální kompetence
Jaro	Na vycházkách pozorujeme jarní práce na polích a na zahrádkách Kreslíme a malujeme první jarní květiny Kreslíme mláďata domácích zvířat Poznáváme léčivé byliny	Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení Kompetence k učení
Léto	Poznáváme první letní plody Povídáme si o nebezpečí přílišného slunění Probíráme rizika koupání v neznámých vodách Povídáme si o plánech na prožití nadcházejících prázdnin	Kompetence k učení Komunikativní kompetence Kompetence k řešení problémů Kompetence k trávení volného času

Počasí

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Pranostiky	V knihách a časopisech vyhledáváme pranostiky a diskutujeme o jejich smyslu Porovnáváme pranostiky z kalendářů k jednotlivým dnům s aktuálním vývojem počasí	Kompetence k učení Komunikativní kompetence

Voda

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
	Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích a o významu vody pro život Kreslíme koloběh vody v přírodě	Komunikativní kompetence Kompetence k učení

Chráníme si své životní prostředí

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Den Země	Vytvoříme si plakát ke Dni Země Udržujeme čistotu prostředí v okolí školy a družiny Třídíme odpad do kontejnerů	Kompetence k řešení problémů Občanské kompetence Kompetence k učení
Co do přírody nepatří	Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě Při vycházkách si všímáme všeho, co do přírody nepatří	Občanské kompetence Kompetence k řešení problémů

V. Rozmanitost přírody

Poznáváme své tělo

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
já - my	V encyklopediích si vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho fungování Nakreslíme si lidskou postavu a pojmenováváme jednotlivé části těla	Kompetence k učení Kompetence k učení

Pečujeme o své zdraví

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Naše tělo	Povídáme si o otužování a zdravém životním stylu Zjišťujeme, jak správně odpočívat Papírové panenky oblékáme dle ročních období	Kompetence k učení Kompetence k trávení volného času Kompetence k učení
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu, upevňujeme hygienické návyky Ujasňujeme si hygienické návyky při nachlazení, po použití WC, při stolování	Kompetence k učení Sociální a interpersonální kompetence
Zdravý jídelníček	Kreslíme ovoce a zeleninu Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček Vystřihujeme obrázky různých jídel a třídíme je na zdravé a nezdravé Soutěžíme ve smyslovém poznávání ovoce, zeleniny, koření	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Komunikativní kompetence Sociální a interpersonální kompetence
Chci být zdravý	Povídáme si o prevenci nemocí Učíme se ošetřovat drobná zranění	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů
Co nás může ohrozit	Povídáme si, jak se máme chovat na ulici a v dopravních prostředcích, abychom se vyhnuli úrazům Na modelových situacích zkoušíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny Učíme se zásadám první pomoci Povídáme si o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Sociální a interpersonální kompetence Kompetence k učení Komunikativní kompetence
Každodenní pobyt venku	Denně chodíme do přírody, hrajeme pohybové hry Při spontánních hrách relaxujeme Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě	Kompetence k trávení volného času Kompetence k trávení volného času Kompetence k trávení volného času

VII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich zařazování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných žáků bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

VIII. Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně základní školy. O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy. Žáky do ŠD přihlašují rodiče vyplněním zápisových listů a odevzdáním vychovatelce. Odhlašují taktéž rodiče a to opět písemnou formou. O případném

vyloučení žáka ze ŠD může rozhodnout ředitel školy v případě, že žák soustavně nebo nějakým zvlášť závažným způsobem porušil kázeň, ohrozil zdraví a bezpečnost ostatních, nebo z jiných závažných důvodů.

Podmínky docházky do ŠD: Žáky přebírá vychovatelka od třídních učitelů po skončení vyučování před školní jídelnou. Pravidelná docházka je pro přihlášené žáky povinná. Ze ŠD si přebírají žáky zákonní zástupci osobně event. můžou uvést i další osoby oprávněné k vyzvednutí dítěte. Dále mohou písemně požádat, aby dítě odcházelo samo v určenou hodinu. Výjimečně lze uvolnit žáka dříve jen na písemnou žádost, která musí obsahovat datum, hodinu a podpis rodiče.

Žáci, kteří nejsou přihlášeni do ŠD mohou po dohodě s vychovatelkou navštěvovat ŠD nepravidelně podle potřeby rodičů.

IX. Materiální podmínky

Školní družina užívá v současnosti dvě místnosti, jednu v budově školy a jednu v budově Sokolovny. Je vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, časopisy, audiovizuálními pomůckami a sportovním náčiním. Pro pobyt venku má k dispozici tělovýchovný areál školy. Má také možnost využívat tělocvičnu, školní knihovnu a počítačovou pracovnu. Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek zejména pro výtvarné, poslechové a sportovní činnosti.

X. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání v ŠD zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky, zaměstnané na plný úvazek. Průběžně si prohlubují vzdělání samostudiem.

XI. Ekonomické podmínky

Ustanovení o platbách:

Za pobyt v ŠD byla stanovena měsíční úplata za celodenní pobyt, kterou každoročně stanovuje ředitel školy se souhlasem zřizovatele. Peníze vybírá vychovatelka vždy na začátku nového kalendářního měsíce, nebo za celé pololetí, dle finančních možností zákonných zástupců. Zákonný zástupce žáka se sociálním znevýhodněním může požádat ředitele školy o osvobození od poplatku, o osvobození rozhoduje ředitel školy.

XII. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti (střídání činností, dostatečný pobyt venku)

- vhodný stravovací a pitný režim (žáci obědvají ve školní jídelně, kde mají zajištěny i nápoje. Svačinu si nosí z domova.)
- vytváření zdravého prostředí (správné osvětlení, dostatečné větrání)
- používání bezpečných pomůcek
- ochrana žáků před úrazy (bezpodmínečné respektování pokynů vychovatelky a dodržování kázně.)

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima, otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta tolerance, spolupráce pomoc druhému.
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům.
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

XIII. <u>Vnitřní řád školní družiny</u>

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim školní družiny (dále jen ŠD), je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.
Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, umožňuje žákům přípravu na vyučování, zajišťuje také dohled nad žáky.

1. Přihlašování a odhlašování

1.1. Vychovatelka školní družiny zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností. Žák nastoupí do družiny až po odevzdání vyplněné a podepsané přihlášky zákonnými zástupci. Odhlášení ze ŠD: bude prováděno písemnou formou jen od zákonných zástupců.

1.2. O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

1.3. Za pobyt dětí ve ŠD je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitel školy se souhlasem zřizovatele na daný školní rok. Pokud za žáka není zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny od prvního dne dalšího měsíce.

1.4. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Vyzvednout dítě ze ŠD může pouze osoba uvedená v přihlášce.

1.5. V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.

2. Organizace činnosti

2.1. Provozní doba ŠD je: 6:00 – 7:40, 11:40 – 16:00. Žáci do ranní družiny vstupují do budovy Sokolovny bočním vchodem.
Tel. číslo školní družiny: 1. oddělení 775000608, 2. oddělení: 602742029
2.2. Školní družina má dvě oddělení o celkové kapacitě 60 dětí. Rozvrh činnosti jednotlivých oddělení: 6:00 – 7:40, 11:40 – 16:00
2.3. Aby nebyla narušována činnost oddělení, jsou pro odchody dětí stanoveny tyto doby: do 13.00 hod nebo po 15.00 hod. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka telefonicky informuje zákonné zástupce žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný, informuje ředitele školy.

2.4. Činnost ŠD probíhá zejména v těchto místnostech – školní družina v Sokolovně, školní družina v budově školy, tělocvična, sportovní areál školy, počítačová pracovna, žákovská kuchyňka.

2.5. Školní družina se naplňuje nejvýše do celkové kapacity školní družiny 1 oddělení max. 30 žáků.

2.6. Žáci nosí převlečení, přezůvky, svačinu. Pitný režim je zajištěn ze školní jídelny.

2.7. Žáci mohou používat mobilní telefony, tablety, PSP a jiná herní zařízení pouze po předchozí dohodě zákonných zástupců s vychovatelkou.

2.8. Podmínky docházky do ŠD: po čtvrté a páté vyučovací hodině předávají žáky vyučující učitelky přímo vychovatelkám ŠD, žáky tříd končících později odvedou do školní družiny po vyučování učitelé, kteří vyučování s žáky končí.

2.9. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti stanovuje ředitel školy

2.10. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- *Odpočinkové činnosti* - mají odstranit únavu,zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na lůžku či lehátku, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- *Rekreační činnosti* - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- *Zájmové činnosti* - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.
- *Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností*, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem zákonných zástupců, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; *získávání dalších doplňujících poznatků* při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

2.11. Činnosti družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.

2.12. V době řádných prázdnin v průběhu školního roku se činnost školní družiny, po projednání se zřizovatelem školy, nezajišťuje

2.13. Rodiče a další návštěvníci do učebny ŠD nevstupují.

2.14. Do ŠD mohou být dočasně umísťováni žáci, kteří do ní nejsou přihlášeni, např. při dělených hodinách, v době, kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka, nesmí však být překročen nejvýše přípustný počet žáků v oddělení.

2.15. Rozsah denního provozu projednává ředitel se zřizovatelem. Ředitel schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity.

3. BOZP

3.1. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,…), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize ŠD.

3.2. Pitný režim je zajištěn ze školní jídelny.

4. Chování žáků

4.1. Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

4.2. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.

4.3. Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny pro žáky, který je vyvěšen v učebně.

4.4. Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.

4.5. Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. U ŠD základních škol a samostatných ŠD zřizovaných obcí nemá tento akt povahu správního řízení (ředitel nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání rodičů).

5. Dokumentace

5.1. V družině se vede tato dokumentace:

a. zápisní lístky pro žáky, kteří jsou přihlášeni k pravidelné docházce,
b. přehled výchovně vzdělávací práce,
c. docházkový sešit,
d. celoroční plán činnosti.

XIV. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Ředitel školy zveřejní na přístupném místě ve škole nebo na webových stránkách školy.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU

Přípravná třída je součástí ZŠ Měcholupy

Charakteristika

Základní údaje o přípravné třídě

Třída byla zřízena podle pokynu zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program byl sestaven dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.
Cílem výchovně vzdělávacího programu přípravné třídy je připravovat děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy. Přípravná třída je určena dětem, kterým je na základě odborného vyšetření navržen odklad školní docházky a doporučeno vřazení do této třídy.
Stanoveného cíle se dosahuje nejrůznějšími výchovně vzdělávacími prostředky, které odpovídají obsahem i formou stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí – hry (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, vycházky, nejrůznější kreativní činnosti.

Z hlediska školní způsobilosti je cílem přípravné třídy získání a rozvoj následujících dovedností:

- Praktická samostatnost (fyzický rozvoj, pohybová koordinace, sebeobsluha)
- Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)
- Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)
- Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků)
- Bezchybná výslovnost, gramatická správnost řeči, bohatá slovní zásoba, bezproblémová komunikace.
- Vyhraněná lateralita ruky, správná koordinace ruky a oka, bezchybný úchop tužky
- Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)
- Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy)
- Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení
- Pracovní chování, soustředěná učební činnost, záměrné učení

V rámci **třídního vzdělávacího programu** jsou uvedené dovednosti vytvářeny a prohlubovány konkrétními činnostmi a rozpracovány do následujících **okruhů učiva**:

1. *vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků*
2. *rozumová výchova* (ta je rozdělená na oblast jazykovou a komunikativní, oblast matematických představ a oblast rozvoje poznání)
3. *hudební výchova*
4. *výtvarná výchova*
5. *pracovní činnosti*
6. *tělesná výchova*

Učivo jednotlivých okruhů je často propojeno. Jazyková výchova a vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků prolíná celým vyučovacím procesem.

Podmínky vzdělávání

Materiální podmínky – přípravné třída je umístěna v budově školy, třída je vybavena kobercem a koutkem pro relaxaci. Žáci mají k dispozici dostatečné množství hraček a různých didaktických pomůcek. Děti využívají i ostatní prostory školy: školní družinu, tělocvičnu, sportovní hřiště, školní pozemek, cvičnou kuchyň, aj.
Děti se mohou účastnit mnoha kulturních a sportovních akcí pořádaných školou.

Personální podmínky – ve třídě pracuje učitelka (vysokoškolské vzdělání, speciální pedagog) .

Třídní dokumentace

Žáci mají v osobní dokumentaci přihlášku do přípravné třídy se základními daty podepsanou rodiči, rozhodnutí o zařazení do přípravné třídy, psychologické vyšetření
- Žáci mají Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy
- Pro třídu je vedena třídní kniha.

Na konci druhého pololetí dostane každý žák slovní hodnocení o průběhu vzdělávání a dosažených výsledcích.

Organizace vzdělávání

O zařazování žáků do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení pediatra nebo školského poradenského zařízení.
Jsou přijímány děti s odloženou školní docházkou a děti předškolního věku, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj.

Režim dne a jednotlivé činnosti (7.55 hod. – 11.30 hod.) mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu a zájmu dětí.

Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte, je formulován v podobě *učiva* a *očekávaných výstupů,* a to pouze rámcově.
Vzdělávací obsah představuje vnitřně propojený celek členěný do oblastí, přičemž je zachováno integrované pojetí respektující přirozenou celistvost osobnosti dítěte i jeho začleňování se do životního a sociálního prostředí.

Vzdělávání v přípravné třídě realizujeme prostřednictvím třídního plánu, který je zpracován v návaznosti na ŠVP.

I) Vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblasti jsou odvozeny od interakčních oblastí rozlišovaných na základě vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu, dále na základě přirozených interakcí, do kterých dítě vstupuje, v nichž žije, učí se a také vzdělává.
Obsah jednotlivých oblastí se vzájemně prolínají, ovlivňují a podmiňují a ukazují tak na neustálou přítomnost všech oblastí (biologická, psychologická, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální). Tyto oblasti jsou nazvány:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie: *dílčí cíle* (záměry), *vzdělávací nabídku* a *očekávané výstupy* (předpokládané výsledky).

1. Dítě a jeho tělo

Záměrem v této vzdělávací oblasti je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, sebeobslužných dovedností a vést je k zdravým životním návykům.

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti. Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zdolává překážky, hází a chytá míč, užívá různé náčiní, pohybuje se na sněhu, ledu)
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s grafickým a výtvarným materiálem)
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklízí po sobě, zvládá jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

2. Dítě a jeho psychika

Záměrem v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí, jeho kreativity, stimulovat osvojování jeho vzdělávacích dovedností, poznávání a učení.
Tato oblast zahrnuje tři podoblasti: 2.1. Jazyk a řeč , 2.2 . Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, 2.3. Sebepojetí, city a vůle.

2.1. Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění, výslovnosti, vyjadřování)

- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Vzdělávací nabídka
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- rozhovory, individuální i skupinová konversace
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a "čtení" knížek a dětských časopisů

Očekávané výstupy
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- porozumí slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej)
- učí se nová slova a aktivně je používá
- naučí se zpaměti krátké texty (reprodukuje říkanky, pohádky, písničky, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu)
- sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sleduje očima zleva doprava
- poznává některá písmena a číslice
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo

2.2 . Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- vytváření pozitivního vztahu k učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Vzdělávací nabídka
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky), znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- hry zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)

Očekávané výstupy
- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- poznává a pojmenovává většinu toho, čím je dítě obklopeno
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí

- chápe základní číselné a matematické pojmy a souvislosti a podle potřeby je využívá (porovnává, třídí soubory podle určitých pravidel, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznává více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- naučí se zpaměti krátké texty, úmyslně si zapamatuje a vybaví
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)

2.3. Sebepojetí, city a vůle.

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, získání sebevědomí, sebedůvěry
- získávání citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně prožívat

Vzdělávací nabídka

- spontánní hra
- činnosti přiměřené schopnostem dítěte a úkoly s cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, hudební, pohybové)
- hry na téma rodiny, přátelství
- výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností

Očekávané výstupy

- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich přítomnosti
- rozhoduje o svých činnostech
- vyjádří souhlas i nesouhlas, říci ,,ne“ v situacích, které to vyžadují (v nebezpečných či neznámých), odmítá se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné povinnosti
- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaží se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, agresivitu)
- projevuje se citlivě ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- umí vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí pohybu)

3. Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci.

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve škole)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- společenské hry, společné aktivity
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se při činnostech, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy
- navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonává stud, komunikuje vhodným způsobem
- porozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí), že osobní odlišnosti jsou přirozené respektuje potřeby jiného dítěte, dělí se s ním o hračky, pomůcky, rozdělí si úkol s jiným dítětem
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc

4. Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje.

Dílčí vzdělávací cíle
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření, porozumění základním projevům komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vzdělávací nabídka
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných pravidel soužití ve třídě
- přípravy a realizace společných zábav (sportovní akce, kulturní programy)
- setkávání se s různým druhem umění mimo školu
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Očekávané výstupy
- uplatňuje návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví, rozloučí se, požádá, poděkuje, vyslechne sdělení, uposlechne pokyny apod.)
- pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti, jedná s ohledem na druhé
- chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem i k dětem s úctou, váží si jejich práce
- zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami

5. Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti environmentální je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvořit základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- poznání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti vhodné a zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a o způsobech jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, požár, povodeň apod.)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, počasí, roční období)
- ekologicky motivované aktivity – ekohry

Očekávané výstupy

- orientuje se bezpečně ve známém prostředí
- zvládá běžné činnosti a požadavky i jednoduché praktické situace, které se doma i ve škole opakují, chová se přiměřeně a bezpečně
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se dítě může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit, nebo kam se v případě potřeby obrátí o pomoc
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a různorodý
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbá o pořádek a čistotu, vhodně nakládá s odpady, stará se o rostliny apod.)

II) Integrované bloky

Integrované bloky zahrnují způsob uspořádání vzdělávacího obsahu, propojují vzdělávací obsahy z více různých vzdělávacích oblastí (biologické, psychické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální), vztahují se k určitému tématu, k životním situacím, mají podobu tematického celku.

1. „Vítáme vás ve škole“
2. „Barevný podzim“
3. „Když padá listí“
4. „Těšíme se na Vánoce“
5. „Zima je tu“
6. „Jsme lidé“
7. „Jaro se probouzí“
8. „Světem zvířat“
9. „Máme se rádi“
10. „Je nám krásně na světě“

1.BLOK : „Vítáme vás ve škole“

<u>Biologická oblast</u>

- chůze a běh se správným pohybem rukou – doprovod klavíru, bubínku, dřívek

- orientace v prostoru za vedoucím dítětem – seznámení s prostory ZŠ
- správné držení pastelky – najdi si svoji značku a vybarvi si ji
- hry s míčem – kutálím míč – „Jak se jmenuješ“
- rozvíjet manipulaci s kostkami při společné stavbě – naše ZŠ

Psychologická oblast

- vytvářet pohodu mezi dětmi společným přednesem krátkých říkadel
- rozvíjet správné tempo řeči, samostatně vytvářet pocity a myšlenky
- vnímat chování druhého, poznávat se navzájem
- učit se podřídit nové hře, rozvoj postřehu a obratnosti
- vytvářet otázky na profese, odpovídat na ně, popis práce lékaře

Interpersonální oblast

- rozvíjet schopnost domluvit se s kamarády – co si postavíme..
- vlastnosti správného kamaráda, jmenovat děti sedící v kruhu
- vztahy mezi členy rodiny, jak pomáhá starší mladšímu dítěti
- rozlišit slušnost a poslušnost
- vytvářet vztah k lidem, co dokáží vyrobit, vážit si práce druhých

Sociálně kulturní oblast

- kresbou vyjádřit zážitky z prázdnin – kde jsem cestoval a co jsem viděl
- rozvíjet zpěv, intonaci, rozlišení rytmu pohybem
- poslech krátké pohádky z obrázkové knížky
- zjistit zásobu písní – zpíváme si pro radost, hudební hádanky
- zapamatovat si krátký verš se správnou výslovností

Enviromentální oblast

- seznámení s pojmem životní prostředí, ochránci přírody – obrázky
- poznat a rozlišit, co bezpečné a co nebezpečné
- vytvářet kladný vztah k přírodě – sběr přírodnin
- dbát na bezpečnost při manipulaci s předměty různých materiálů ostré, křehké

2.BLOK : „Barevný podzim“

Biologická oblast

- správné držení tužky, pečlivost při vybarvování obrázku
- běh s vyhýbáním, napodobujeme let vlaštovek
- rovný střih nůžkami, bezpečné zacházení při vystřihování
- hrát si s přírodninami, manipulace s drobnými předměty
- procvičovat skoky a poskoky mezi překážkami – postřeh a pohotovost

Psychologická oblast

- umět charakterizovat roční období

- upevňovat výslovnost, paměť, mluvní projev - krátké veršovánky
- seznámit děti se společenstvím lesa, všímat si barev, tvarů
- rozvíjet u dětí schopnost klást otázky, odpovídat celou větou
- používat všechny druhy slov při popisování činností na zahradě

Interpersonální oblast

- upevňování kamarádských vztahů, prožít pěkný den
- navzájem si pomáhat, rozvíjet dětská přátelství
- pomáhat mamince při zavařování ovoce a zeleniny
- získávat vztah k tomu, kdo něco dokáže, vážit si práce druhých
- v lese se pohybujeme v blízkosti dospělých, abychom nezabloudili

Sociálně kulturní oblast

- vyslechnout příběh s dětským hrdinou
- upevňovat správnou intonaci, nácvik písně s podzimní tématikou
- přiměřeným tlakem dlaní na modelovací hmotu vytvořit kouli, ovál
- vyplnění plochy, lepení vylisovaných listů, dokreslování dle fantazie
- motivovat zpěv přírodou v lese, podzimem

Enviromentální oblast

- umět pojmenovat charakteristické znaky podzimu
- vnímat změny počasí – vítr, déšť, mlha, chladno
- co vše umíme připravit z ovoce a zeleniny, které pokrmy známe
- objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka
- osvojování poznatků o přírodě v lese, znát práci hajného
- umět pojmenovat některé stromy a keře

3.BLOK : „Když padá listí“

Biologická oblast

- rozvíjet pohybové dovednosti, ladnost pohybu – říkadla s tancem
- zařazování cviků pro získání návyků přímého držení těla
- procvičovat poskoky snožmo, reakce na znamení
- pohotovost, rychlá reakce na sluchový signál, orientace v prostoru
- procvičovat uvolňování zápěstí, dbát na lehkost při kreslení

Psychologická oblast

- rozvíjet rozlišovací schopnosti, vyhledávat stejné tvary
- zapamatovat si krátký verš
- upevňovat výslovnost a výrazný projev
- zvyšovat používání přídavných jmen při sběru spadaného listí
- procvičovat znalost řadových jednotek, pojmů nad, pod, na, vedle

Interpersonální oblast

- posilovat chování ve vztahu k druhému, být dobrým kamarádem

- pozorování řidičů v silničním provozu, jejich chování, dopravní značky, správné předcházení
- chování dětí v dopravních prostředcích, dodržování předpisů
- pěstovat vztah ke zvířátkům, jak se o ně v zimě staráme

Sociálně kulturní oblast

- citlivě vnímat krásu podzimní přírody – zapouštění barev
- sestavování, lepení z barevného papíru – dopravní prostředky
- radostný zpěv ve skupině i zpěv sólový
- podporovat odvážnou kresbu, vyjádřit vztah ke zvířátkům
- vystřihnou kruh, trojúhelník s dokreslováním

Enviromentální oblas

- seznámit děti se změnami počasí, co dokáže vítr, déšť, vichřice,..
- osvojování si dovedností k péči o okolí
- jak počasí ovlivňuje dopravu, cestování dopravními prostředky
- poznat a pojmenovat některá volně žijící zvířata, kde žijí, čím se živí

4.BLOK : „Těšíme se na Vánoce“

Biologická oblast

- procvičení zrakové reakce – určování rozdílů na dvojici obrázků
- protažení jednotlivých svalových oblastí – napodobovat cviky
- správné držení nůžek, lepení, dokreslování
- správné uchopování tužky při kreslení obrázku – trojhranné pastelky

Psychologická oblast

- při popisu obrázku používat rozvité věty, odpovídat celou větou
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- rozkládat slova na slabiky – rytmizace
- vyjádřit samostatnou myšlenku, přání – co bych chtěl pod stromeček
- zpěv písní a přednes básní s vánoční tématikou

Interpersonální oblast

- sdělování zážitků a aktivní naslouchání druhému
- umět překonat ostych,dokázat přednést básničku před kolektivem či rodiči
- vytváření hezkých vztahů mezi kamarády, v rodině, prožívat radost z dárků
- umíme dodržovat dohodnutá pravidla chování, kdo je hodný, kdo ne
- být ohleduplný k mladším dětem, uvědomovat si, že potřebují pomoc

Sociálně kulturní oblast

- seznamovat se s vánočními zvyky - využití adventního kalendáře
- připravit se na čerta a Mikuláše ve škole - nácvik písní a básní
- soustředěný poslech, shlédnutí divadla „Čertovská pohádka“
- podílet se na vánoční výzdobě

- výtvarné ztvárnění představ nebo vybarvování pracovních listů – vánoční ozdoby

Enviromentální oblast

- jaké známe tradice
- manipulace s různým přírodním materiálem při výrobě ozdob,svícnů
- jak myslíme na zvířátka o vánocích, zdobení stromečku pro zvířátka
- jak se chováme ke stromečku, když Vánoce skončí, kam uklízíme stromečky a papíry z dárků

5.BLOK : „Zima je tu“

Biologická oblast

- procvičovat lehký pružný běh, reakci na signál
- procvičovat uchopování různě velkých míčků
- procvičovat běh s orientací v prostoru
- grafomotorika plynulost čáry, využití prostoru
- procvičovat jemnou motoriku při manipulaci s drobnými pomůckami, nalepování slunečnice do krmítka

Psychologická oblast

- rozšiřování slovní zásoby - povídání o zimě
- správné vyslovování, ovládání tempa řeči
- přednes básně se zimní tématikou
- reprodukovat krátký příběh
- řešit problém - pracovní listy

Interpersonální oblast

- prožívat svou radost, vnímat ji i u druhých, jaké jsem dostal dárky – samostatný mluvní projev dětí
- povídání o tom, jak je důležité navzájem si pomáhat
- umět požádat v případě potřeby o pomoc (pro sebe i pro druhého)
- jak bereme v zimě ohled na starší lidi?
- nebát se zveřejnit svůj názor, nenechat si ubližovat, co je a co není žalování

Sociálně kulturní oblast

- dokreslení a vybarvení obrázku
- podněcovat děti k tvořivosti - koláž
- vést děti ke spolupráci při úklidu hraček, při rozkládání pomůcek, při stolování
- estetické tvůrčí dramatické činnosti - dramatizace pohádky
- předčítání z pohádkových knížek, které dostaly děti pod vánoční stromeček

Enviromentální oblast

- vnímat krásu přírody - zasněžené stromy
- povídání o zvířátkách, která přes zimu spí

- uvědomovat si význam horské krajiny pro zdraví člověka, prohlížení obrázků
- co dokáží změny počasí na horách, vytvářet u dětí povědomí - nebezpečí (laviny)

6.BLOK: „Jsme lidé“

Biologická oblast

- opakovat poznatky o našem těle, jeho částech, detailech a o funkci vnitřních orgánů (srdce, plíce, žaludek, vylučovací soustava, nervová soustava, mozek, kůže)
- rozvíjet zrakové vnímání, rozlišovací schopnosti, vyhledávat stejné tvary
- obkreslování své vlastní ruky – správné pojmenování prstů
- seznámení s pěti smysly člověka
- umět rozlišit a pohybem vyjádřit intenzitu, výšku, charakter

Psychologická oblast

- podporovat zájem a přirozenou zvídavost dětí o své zdraví -tlukot srdce, aj.
- posilovat důvěru a sebevědomí vlastní osoby, znát své jméno, adresu, bydliště
- vyjádřit vlastní prožitky, rozhovor na téma „U lékaře“
- získávání poznatků o hudebních nástrojích, rozdělení podle různých hledisek
- zapamatovat si krátký rytmický celek a umět ho reprodukovat

Interpersonální oblast

- důležitost vzájemné pomoci - jak mohou děti pomáhat mamince, kamarádům
- hledat rozdíly školáka a dětí v mateřské škole
- vést děti k naslouchání – jak pečujeme o své zdraví, zdravý způsob života, správná životospráva, pravidelné kontroly u lékaře, očkování, předcházení onemocněním i úrazům, osobní hygiena
- vytvářet vztah k postiženým lidem – „Musíme si pomáhat“, ne všichni lidé jsou zdraví, jak se k nim chováme, nikomu se neposmíváme (někdo může být slepý, někdo hluchý, někdo na vozíčku ..)
- navazovat kontakty se všemi dětmi - hledání kamaráda podle zvuku nástroje, který má

Sociálně kulturní oblast

- pozorně vyslechnout literární text a pochopit jeho obsah
- vyjádřit kresbou vztah k rodině, ke škole - kresba postavy
- seznámit se s lékařským prostředím – beseda s lékařem – kostra, vnitřní orgány – základy zdravovědy
- rozvíjet hudební dovednosti improvizace na jednotlivé hudební nástroje
- seznámit se s novou písní motivovanou hudebními nástroji

Enviromentální oblast

- proč nemůžu chodit sám do ZŠ, bezpečnost dětí
- význam každodenní hygieny, jak pečujeme o své tělo
- vést děti k ochraně zdraví poučením o nežádoucím chování-nesbírej, nesahej, neochutnávej, nehraj si s věcmi odhozenými v parku
- technika v hudbě - elektrofonické varhany - poslech různých variant - „Zní to jako klavír, trumpeta, buben, housle,…“

7.BLOK : „Jaro se probouzí“

Biologická oblast

- reakce na sluchový signál, nacvičovat strnutí pohybu
- zlepšujeme fyzickou zdatnost, zvyšování nároků - kolébka, kotoul, váhy
- zdolávání různých překážek - skok přes potok, chůze po lavičce –most – procvičení koordinace
- nakreslit vlnivý pohyb zleva doprava – vlny - grafomotorická cvičení – uvolňovací cviky zápěstí
- dovednost při vystřihování a nalepování, rozvoj tvůrčích schopností

Psychologická oblast

- rozvíjet hudebnost dětí zpěvem za doprovodu klavíru - písně s jarní tématikou
- hrou se slovy v písni odpovídat učitelce „Malé je sluníčko, velké je slunce“ (botička, měsíček, autíčko, hrneček)
- určujeme více, méně, stejně – pracovní listy
- upevňujeme základní číselné a matematické pojmy, tvary a barvy, číselnou řadu
- usměrňovat sílu hlasu podle potřeby a podle nálady

Interpersonální oblast

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- povídání o charakterových vlastnostech – hodný, lakomý, líný
- uvědomovat si rozdíl mezi volnou a cílenou činností se záměrem vytvořit hodnoty, přísloví „Práce šlechtí člověka“
- jak pečujeme o květiny v zahradě, luční a zahradní květy –rozdíl

Sociálně kulturní oblast

- působit na citový rozvoj dětí krásnou písničkou
- literární námět měsíců v roce začlenit do pohádky, hovořit o morálních hodnotách lidí, pohádka „O dvanácti měsíčkách“
- vyjádřit vlastní zážitek kresbou nebo malbou – u rybníka, u potoka
- poslech pohádky – procvičení pozornosti a soustředěnosti dětí -odpovídat na otázky učitelky

Enviromentální oblast

- co se děje s přírodou v jednotlivých ročních obdobích
- jaký význam má sníh pro přírodu a její odpočinek, jaký význam má voda pro člověka a pro život i jaké nebezpečí skrývá, laviny, povodeň,
- vnímat krásu přírody, získávat nové poznatky

8.BLOK : „Světem zvířat“

Biologická oblast

- graficky znázornit vertikální a horizontální linie
- dodržovat pravidla pohybové hry
- závodivý běh s vyhýbáním, využití vhodné motivace
- procvičovat obratnost, odvahu a rovnováhu – žebřiny, lavička

Psychologická oblast

- cvičit paměť, soustředěnost, upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- určovat geometrické tvary
- přednes, dramatizace pohádky
- vytleskávat názvy zvířátek a přiřazovat k nim mláďata
- určovat hlásku na začátku či na konci slova

Interpersonální oblast

- pozitivní příklady pěkného chování – ohleduplnost, tolerance
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, od nikoho si nic nebrat, neodcházet s nikým – **„Protidrogová prevence!!!“**
- upozorňovat děti, kam nesmí chodit samy, kde je to nebezpečné
- pěstovat vztah ke všem živočichům, důležitost v přírodě
- nepodvádět, smířit se prohrou i s úspěchem, hrát podle pravidel

Sociálně kulturní oblast

- opakování barev přiřazování ke zvířátkům – zelená – žába,..
- dekorativní kresba na vystřižený tvar - špejle, tuš
- zaplnit celou plochu výkresu
- soustředěný poslech pohádky – vyprávění obsahu
- zpíváme si pro radost, hudební hádanky a písně na přání

Enviromentální oblast

- vyjmenovat místa, kde žijí zvířátka – louka, les, pole, rybník
- proč mohou některá zvířátka žít ve vodě a některá ne, jiná i ve vodě i na souši
- než půjdeme do lesa – upozornit děti jak se tam chováme – nehlučet, neodhazovat odpadky, nerozdělávat v lese oheň, co by se mohlo stát
- ekologická vycházka – „Den země“

- chránit přírodu – získávat nové poznatky o světě, vytváření přírodního prostředí

9.BLOK : „Máme se rádi“

Biologická oblast

- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- uplatňovat základní hygienické a zdravotní návyky (sebeobsluha, hygiena, stolování)
- samostatnost při vystřihování, přesnost, pečlivost
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- opakovat pohyb doprovázený zpěvem

Psychologická oblast

- posilovat přirozené poznávací city (zvídavost, radost, zájem)
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti, mluvní projev
- upevňovat citové vztahy k rodině
- hovořit o práci rodičů, co maminka při práci používá
- cvičit paměť, pozornost, představivost - příprava besídky

Interpersonální oblast

- rozvíjet dětské přátelství, vztahy mezi dětmi
- ohleduplnost k druhému, umět požádat o pomoc
- společné hry, společné aktivity nejrůznější zaměření - vštěpovat dětem správné chování ve městě, ve veřejných budovách
- pomoc starších dětí mladším

Sociálně kulturní oblast

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj kulturně estetických dovedností - výtvarných, hudebních, dramatických
- odmítat společensky nežádoucí chování (ubližování, lež, agresivita, nespravedlivost)
- návštěva veřejných budov - Městské knihovny Žatec

Enviromentální oblast

- vztah k rodině, jakou moc má úsměv, hezký vztah k lidem, k životu, ke světu
- prožívat krásu kvetoucího jara,
- pozorování, učení, objevování a poznávání neznámého
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojování jednoduchých poznatků o světě, o životě, kulturní památky

10.BLOK: „Je nám krásně na světě“

Biologická oblast

- zdolávání překážek na školní zahradě, procvičení obratnosti a odvahy
- zvládnutí chůze na delší trasu, udržet tvar ve dvojicích či trojicích – výlet do okolí
- hod míčem horním obloukem na cíl i do dálky
- správné držení tužky, procvičení jemné motoriky ruky
- procvičení obratnosti dětí při cvičení s obručí, radost z pohybu

Psychologická oblast

- vyprávění zážitků z výletu, emocionální prožitky, co se nám líbilo
- výtvarné vyjádření zážitků z výletu
- opakování básní a písní
- samostatný projev dětí - těšíme se do 1.třídy

Interpersonální oblast

- upevňování kamarádských vztahů, pomáhat malým dětem na výletě
- učit řešit problémy a konflikty slovem ne silou
- používat zdvořilostní oslovení, zařazovat pozdravení a poděkování
- podřídit se společným pravidlům, nedohadovat se s ostatními

Sociálně kulturní oblast

- opakování a procvičování písní a básní
- poslech pohádky na přání
- zpíváme si pro radost
- výtvarně vyjádřit, jak chci prožít prázdniny - kresba

Enviromentální oblast

- vyprávění o MDD, oslaví ho všechny děti na celém světě, ale ne všechny stejně - chudé země zničené válkou, zemětřesení – děti jsou bez domova, hladové, nemocné
- poznáváme blízké okolí - výlet s dětmi na zajímavé místo v okolí Měcholup – výlet autobusem do lesoparku v Chomutově
- prázdniny - cestování a poznávání naší i jiných zemí
- poznávání kulturních památek – výlet vlakem

Příloha č.3

1.Školní vzdělávací program pro školní klub

Název: Školní klub při Základní škole Měcholupy, okres Louny
Ředitel školy: Ing. Zdeněk Dosedla, Ph.D.
Adresa: Holedečská 2, 439 31 Měcholupy
Telefon: 415722512 – ředitel školy

Web: www.zsmecholupy.cz
Platnost dokumentu: od 1.9.2010

2.Charakteristika zařízení

Školní klub (dále jen ŠK) je školským zařízením pro zájmové vzdělávání žáků **Základní školy Měcholupy, okres Louny.**
Zájmové vzdělávání organizuje pro přihlášené účastníky pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností ve dnech školního vyučování, a to v době mimo pravidelný rozvrh vyučovacích hodin i ve dnech volna.
Svou činností navazuje ŠK na školní vzdělávací program a je jeho nadstavbou. Usiluje o efektivní využití volného času žáků a o rozvoj jejich všestranných zájmů; stává se tím tou nejlepší prevencí výskytu sociálně patologických jevů.
Posláním ŠK je motivovat, podporovat a vést děti k všestrannému rozvoji osobnosti zejména smysluplným využitím volného času, a to širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí a pod profesionálním vedením.
V rámci své výchovně-vzdělávací činnosti nabízí dětem rozmanité kroužky, ve kterých se prolínají všechny složky rekreační, odpočinkové, sebevzdělávací a zájmové činnosti.
Zájmové činnosti s prvky sebevzdělávání jsou uskutečňovány ve specializovaných kroužcích, jejichž nabídka je určena všem žákům školy. Jedná se o kroužky s náplní sportovní, hudební, dramatickou a tvořivou.

3. Cíle vzdělávání

Konkrétní cíle vzdělávání

- smysluplné využití volného času dítěte
- podpora prevence patologických jevů
- rozvoj dovedností a talentu dítěte
- podpora samostatnosti a odpovědnosti dítěte
- pomoc při utváření osobnosti dítěte
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci druhých

4. Formy vzdělávání

- pravidelná činnost zájmových kroužků
- příležitostné akce školy
- táborová činnost
- otevřená nabídka spontánních činností

5. Obsah vzdělávání

Zájmové a sebevzdělávací aktivity **se sportovním zaměřením:**
Druhy činností
- sportovní hry
- volejbal

- gymnastika
- míčové hry
- posilování
- základy sebeobrany
- florbal, fotbal
- tanec

Výchovně vzdělávací cíle
- vést k aktivnímu zapojování do nabízených sportovních aktivit
- rozvíjet vytrvalost, obratnost, rychlost a sílu
- podporovat zdravou soutěživost a umění vyhrát i přijmout porážku
- zdokonalovat herní činnosti a dodržovat pravidla kolektivních her
- osvojovat si dovednosti směřující k duševní a tělesné pohodě
- rozvíjet radost a uspokojení z pohybu
- dbát na všestranný rozvoj osobnosti dítěte a respektovat jeho individuální schopnosti a dovednosti
- osvojovat si pravidla a techniku hry
- rozvíjet tělesné a psychické schopnosti
- rozvíjet pohybové schopnosti pomocí posilovacích strojů
- seznámit se se základy sebeobrany

Obsah činnosti:
- míčové hry
- základy volejbalu
- sportovní hry s netradičními pomůckami
- závodivé hry
- posilování
- cvičení na nářadí
- relaxační aktivity
- protahování-zvětšování pohybového rozsahu
- tanec

Očekávané výstupy – žák:
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, organizátora
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže a turnaje
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost
- jedná v duchu fair play, respektuje spoluhráče i protihráče

Metody práce:
- průpravná cvičení
- nápodoba
- hra, závody, soutěže

Klíčové kompetence
účastník zájmových aktivit se sportovním zaměřením získá kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, k naplnění volného času:
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a ke spolupráci s ostatními
- účinně spolupracuje v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe základní pravidla her a uvědoměle je dodržuje
- používá bezpečně sportovní vybavení
- předvídá možná nebezpečí úrazu
- ovládá a řídí svoje chování a jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- aktivně využívá volný čas ,rozvíjí své zájmy a záliby, zapojuje se do sportovních aktivit

Zájmové a sebevzdělávací aktivity s **dramaticko-hudebním zaměřením:**

Druhy činností
- základy hry na hudební nástroje (kytara, flétna)
- dramatický kroužek
Výchovně vzdělávací cíle
- zvládnout základy pěveckých a přednesových technik
- rozvíjet hudební vnímání a estetický projev
- podporovat vzájemnou komunikaci, empatii
- rozvíjet smysl pro rytmus, melodii, harmonii a prostor
Obsah činnosti
- dramatická hra, improvizace
- intonační a rytmická průpravná cvičení
- nácvik veřejných vystoupení
- nácvik správného dýchání
Očekávané výstupy – žák:
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností melodii či píseň
- umí se pohybovat v prostoru, chápe vyváženost ve využití prostoru jeviště
- umí pracovat s hlasem- jeho sílou, intonací a rytmizací
- dokáže pohybem vhodně doplnit verbální projev
Metody práce
- nápodoba
- improvizace na dané téma
- práce ve skupině
Klíčové kompetence
účastník zájmového vzdělávání s hudebně-dramatickým zaměřením získá kompetence občanské, k učení, k naplnění volného času:
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k umění a uměleckým dílům
- organizuje a řídí si vlastní učení, projevuje odhodlání a ochotu věnovat se dalšímu učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení, naplánuje si, jak by mohl své učení zdokonalit
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc spolužákům

Zájmové a sebevzdělávací aktivity **s výtvarným a praktickým zaměřením:**
Druhy činností
- rukodělné kroužky
- vaření
- lidská ekologie
- filmařský a reportérský kroužek
Výchovně vzdělávací cíle
- dát možnost k rozvoji citu pro materiál
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- podpořit kladný vztah k výtvarným a praktickým činnostem
- vést k přesnosti, trpělivosti a vytrvalosti
- poznání celé řady řemeslných a rukodělných technik
- dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- poznání celé škály materiálů, jejich vlastností i technologických a pracovních postupů při práci s nimi
- rozvíjet schopnosti a dovednosti využitelné v praktickém životě
- chránit životní prostředí
Obsah činnosti
- práce s přírodními materiály
- tisk na textil, batikování

- tradice- vánoce, velikonoce
- práce s keramickou hlínou
- práce s papírem
- jednoduché výšivky
- malba na sklo
- práce s korálky
- výroba studených a jednoduchých teplých pokrmů
- práce s kamerou, reportáže
- realizování činností vedoucích k ochraně životního prostředí

Očekávané výstupy-žák
- prakticky ovládá nové techniky a technologické postupy
- umí aplikovat naučené při vlastní domácí výrobě
- umí připravit stolování při různých příležitostech
- chrání životní prostředí

Metody práce
- interaktivní metody a praktické činnosti
- práce podle zpracovaných metodických postupů pro jednotlivé činnosti a výrobky
- práce s kamerou

Klíčové kompetence
účastník zájmového vzdělávání se zaměřením výtvarným a praktickým získá kompetence k učení, sociální a personální a pracovní:
- pracuje s učebními materiály a pomůckami, pozná vlastní pokroky
- dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- účinné spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

6. Popis materiálních podmínek

Školní klub má své vlastní prostory v studovně školy. Mimo to využívá i dalších prostor v budově školy (např. tělocvičny, učebny) a školní sportoviště a botanickou zahradu.

7. Popis personálních podmínek

Ve školním klubu má stálý pracovní poměr vychovatelka školního klubu. Vedoucí kroužků jsou buď pedagogové školy, nebo dobrovolníci.

8. Popis ekonomických podmínek

Ve školním klubu existují dva druhy kroužků:
- kroužky, které svou náplní navazují na předměty vyučované ve škole. Tyto kroužky jsou zdarma.
- kroužky, které svou náplní nenavazují na předměty vyučované ve škole. Za tyto kroužky je určen poplatek dle vnitřní směrnice ZŠ

Vybrané peníze jsou použity např. na dovybavení kroužků potřebnými pomůckami, související s činností kroužků, …

9. Bezpečnost práce

Pro činnost ŠK platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků jako ve školním řádu. Pokud ŠK využívá pro svou činnost odborné učebny (např. tělocvična, počítačová učebna, ...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.
Žáci jsou povinni okamžitě hlásit vychovatelce jakékoli poranění nebo zdravotní potíže.
Žáci zacházejí šetrně se svěřeným majetkem. Při jeho úmyslném poškození bude škola požadovat od rodičů odpovídající náhradu. Školním klubem používané prostory a vybavení odpovídají platným normám bezpečnosti práce a ochrany zdraví dětí a jsou pravidelně kontrolovány.

V případě úrazu nebo poranění dítěte je vychovatelkou zajištěno první ošetření a rodič nebo zákonný zástupce dítěte je o události neprodleně informován.

10. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání

O přijetí účastníka k činnosti ŠK rozhoduje na základě písemné přihlášky vedoucí ŠK.
Po odevzdání vyplněné, rodiči podepsané přihlášky, popř. zaplacení měsíčního poplatku se žák stává členem zájmového vzdělávání ve ŠK.
Odhlašování dítěte se provádí na základě písemného sdělení rodičů.
Ředitel školy má právo předčasně ukončit vzdělávání žáka v kroužku ŠK z důvodů závažných prohřešků žáka proti ustanovením vnitřního řádu ŠK.

11. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠK je pro pravidelnou formu zájmového vzdělávání sestaven na dobu jednoho školního roku. Časová dotace pro jednotlivé formy činností vychází z jejich specifik a zaměření.
Pravidelná činnost kroužků ŠK probíhá ve všech školních dnech podle aktuálního rozvrhu.

12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní vzdělávací program ŠK vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vytváří svým pojetím podmínky pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – nabízí možnost integrace žáků se zdravotním i sociálním znevýhodněním, mimořádně nadaní žáci pak mohou rozvíjet své vlohy individuálně pod vedení zkušených pedagogů.
Samozřejmostí při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je využití informací od rodičů, kolegů i školských poradenských zařízení.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro zájmového vzdělávání ve ŠK je všem žáků, pedagogům i veřejnosti přístupný v elektronické podobě na webových stránkách školy.

Příloha č.4

STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí: Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12

Koordinátor za VÚP: Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha

Členové: Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc

PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové

PaedDr. Jana Hornová, ČŠI

Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno

Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava

Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[1]
formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy
domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:
1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.
3)

[1] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.1** V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>** Dear Peter, My Grandpa´s house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren´t many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa´s dog. I like Grandpa´s country home. During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It´s a big city. When I´m there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don´t ride my bike in the city. I play computer games. Please write soon. Love, Amy **<u>1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.</u>** **<u>Vyznač vhodný obrázek.</u>** A □ B □ C □ **<u>2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.</u>** A □ She goes for long walks with Grandpa´s dog. B □ She plays the piano. C □ She draws pictures. D □ She plays computer games. <u>Řešení:</u>

	1C; 2A, D;
Poznámky k úloze	typ úlohy č.1: žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení) typ úlohy č.2: žák označí dvě správné možnosti z výběru další možné typy úloh: kategorizace, dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. zdroje: google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009 Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.2** Rozumí krátkým pokynům v učebnici.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u>** WRITE CUT DRAW READ CLOSE THE BOOK 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ <u>Řešení</u>**:** 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj obrázků:</u> Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.3** Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	**<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u>** Tim ……. Mary …….. Jane …… Peter …… **A** **B** **C** **D** <u>Tapescript:</u> 1. *<u>Tim</u>: Hi ! I´m Tim. My favourite thing is a guitar. I love music!* 2. *<u>Teacher</u>: What´s your favourite thing, Mary?* *<u>Mary</u>: I like ice- cream ! Hmm, yummy!* 3. *<u>Jane</u>: Hello, my name´s Jane. I like reading. My favourite thing is a book.* 4. *<u>Peter</u>: This is my favourite thing. It´s a football. Oh, my name´s Peter.* <u>Řešení:</u> **Tim C** **Mary B** **Jane D** **Peter A**

Poznámky k úloze	typ úlohy: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha další možné typy úloh: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí zdroj obrázků: Google cliparts Nahrávka by měla být zopakována 2x.

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td></td><td>Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-5-2-01
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-5-2-01.4
Rozumí jednoduchým číselným údajům.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td>
<u>Poslouchej. Doplň tabulku.</u>
<table>
<tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr>
<tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr>
<tr><td>Emma</td><td></td><td>Park Road</td><td>rabbits and fish</td></tr>
</table>
<u>Tapescript:</u>
Reporter: Hello, what´s your name?
Lucy: Hello, I´m Lucy and this is my friend Emma.
Reporter: How old are you, Lucy?
Lucy: I´m nine years old.
Reporter: And where do you live?
Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home.
Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma?
Emma: I´m 10.
Reporter: Ok, and what´s your address?
Emma: My address is 25 Park Road.
Reporter: Have you got any pets, Emma?
Emma: Yes, I´ve got 4 rabbits and 1 fish.
….
<u>Řešení:</u>
<table>
<tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr>
<tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr>
<tr><td>Emma</td><td>10</td><td>25 Park Road</td><td>4 rabbits and 1 fish</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje

<u>další možné typy úloh</u>: výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky.

Nahrávka by měla být zopakována 2x.

<u>Zdroj poslechu</u>: Tracks 4 (Longman)</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.1** V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu.</u>** **<u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u>** **HERBIE**

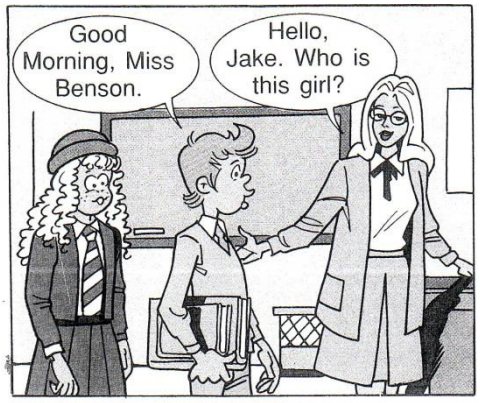

A [1]

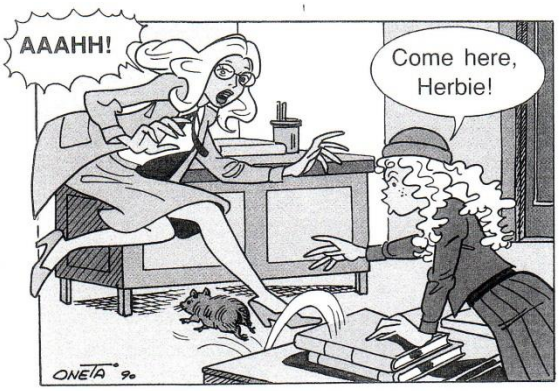

B [5]

C [ ]

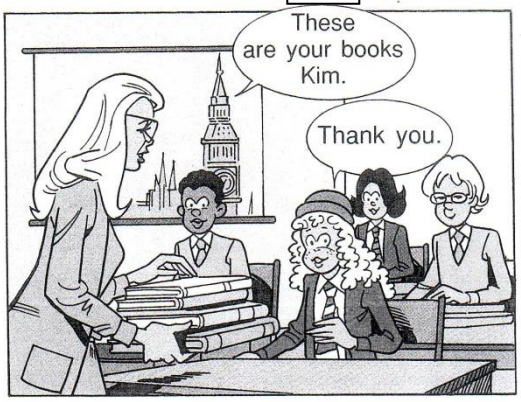

D [ ]

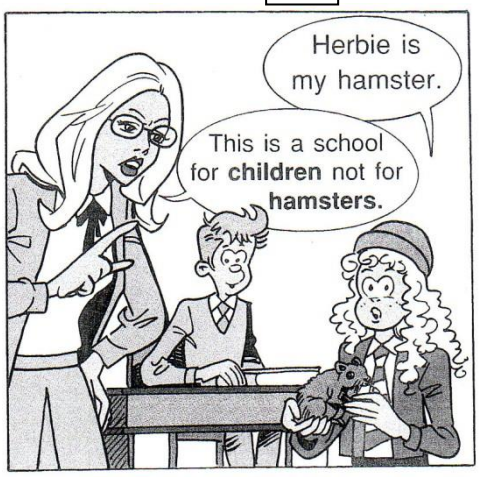

E [ ]

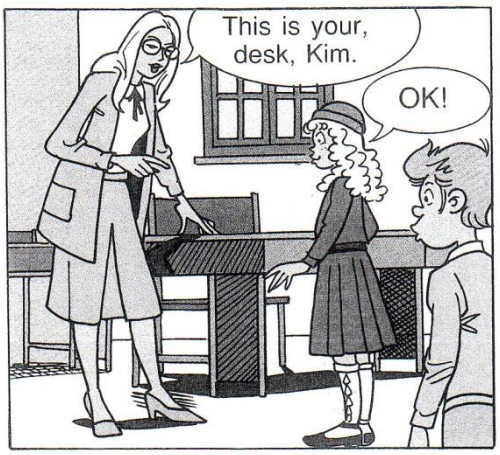

F [ ]

Poznámky k úloze	Řešení: C2, D4, E6, F3 typ úlohy: žák určí správné pořadí obrázků další možné typy úloh: přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.2** Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	**Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:** 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) Visit ZSL London Zoo for free - saving £18! London Attractions > Places of Interest > **London Zoo** ***London Zoo*** 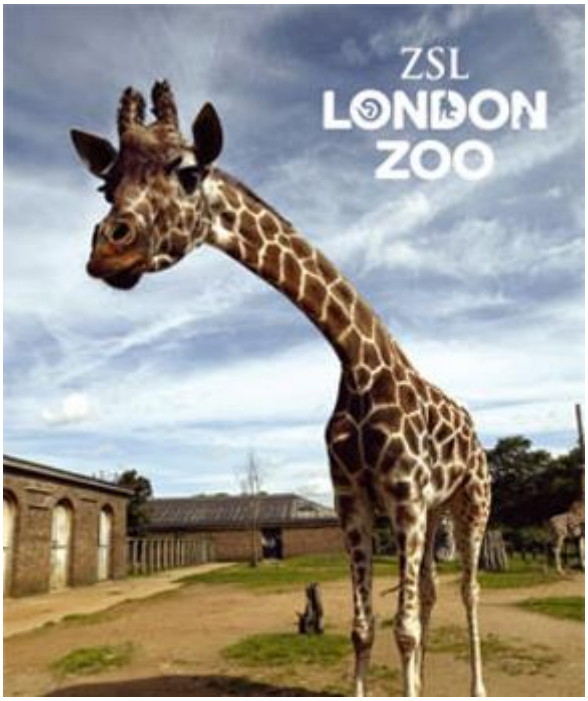 **View Map** **ADDRESS:** Regent's Park London NW1

	Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333 **Opening Times:** Open daily at 10.00hrs. Closing times vary, please visit website or call for details. Closed: Christmas Day. **Facilities:** Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues. **London Pass Benefits:** **Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass** Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20 ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.
Poznámky k úloze	zdroj textu: **http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html** (25. 2. 2011) typ úlohy: žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.3** Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	**<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u>** **Paul ……..** **Simon ……..** **Kate ……..** **Mandy ……..** **A** **B** **C** **D** <u>Tapescript:</u> 1. *Speaker A: Where are you going, Paul?* *Speaker B: I´m going to the beach. Where are my sunglasses? It´s really hot today!* 2. *Speaker C: Hi, I´m Simon and I´m in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!* 3. *Speaker D: Is it hot outside, Kate?* *Speaker E: No, it isn´t. It´s cold today and it´s cloudy.* 4. *Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!* <u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D Mandy C
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře Nahrávka by měla být zopakována 2x. zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-04** Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	**CJA-5-2-04.1** V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>** John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day. **<u>1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.</u>** a) _____ b) _____ c) _____ d) _____ **<u>2. Označ správnou odpověď</u>**. *John doesn´t do any sport* _____. a. on Tuesdays b. on Thursdays c. on Sundays d. on Mondays *He does more than two sports* _____. a. on Fridays b. on Saturdays c. on Thursdays d. on Sundays He enjoys most. a. running b. basketball

c. cycling
d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

	Monday	Wednesday	Saturday	Friday
He does some sport at school.		x		
He does sports with a member of his family.				x
He comes home for dinner.	x			

Řešení:
1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday
2. c., a., c.
3. Správné odpovědi označené zeleně.

Poznámky k úloze

typ úlohy č.1: žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá

Obrázek 1 – John hraje fotbal.
Obrázek 2 – John plave.
Obrázek 3 – John hraje tenis.
Obrázek 4 – John hraje košíkovou.

typ úlohy č.2: žák na základě textu vybere správnou odpověď
typ úlohy č.3: žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost

další možné typy úloh: dichotomická úloha

Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

zdroj obrázků: www.clipartguide.com
Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-04** Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	**CJA-5-2-04.2** Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>** Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading. **1. <u>Odpověz na otázky.</u>** 1. Where does Tom live? In _____ 2. What is Tom´s job? _____ 3. Does Tom enjoy living in the village? _____ 4. Does Tom work at the weekends? _____ 5. Does Tom like his job? _____ <u>Řešení:</u> 1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj:</u> přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-01** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	**CJA-5-3-01.1** Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	**<u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u>** _____ *Nicol,* *I am _____! My holidays are* *super because _____* *_____* *<u>Love,</u>* _____ *<u>Nicol Smith,_____</u>* *<u>32 West St,_____</u>* *<u>Brighton,_____</u>* *<u>BN1 2 RT_____</u>* *<u>England _____</u>*

<table>
<tr>
<td>Poznámky k úloze</td>
<td>
<u>typ úlohy:</u> žák dopíše pohlednici podle zadání

<u>další možné typy úloh:</u> dopsání slov do blahopřání nebo dopisu

Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:
a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu),
b) gramatická správnost.
Např. “in Mexico” (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, “Mexico” (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. “swimm every day” – položka 3).

Možné řešení:

<table>
<tr>
<td>Dear Nicol,

I am OK! My holidays are

super because I swim every day,

(it is hot and ice-cream is good).

Love,

[Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.]</td>
<td><u>Nicol Smith,</u>

<u>32 West St,</u>

<u>Brighton,</u>

<u>BN1 2 RT</u>

<u>England</u></td>
</tr>
</table>
Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za “because” uvést jeden důvod.
</td>
</tr>
</table>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-01** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	**CJA-5-3-01.2** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u>** Dear Kim, It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun! *Love,* *Peter*
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. "com" místo "come"), neznamenají ztrátu bodů. **Možné řešení:** Dear Peter, Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.) Kim

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti – psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-5-3-01
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-5-3-01.3
Vyplní osobní údaje ve formuláři.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Doplň informace o sobě</u>.

<table>
<tr><td>Name</td><td></td></tr>
<tr><td>Surname</td><td></td></tr>
<tr><td>Age</td><td></td></tr>
<tr><td>Birthday</td><td></td></tr>
<tr><td>E-mail</td><td></td></tr>
<tr><td>Address</td><td></td></tr>
<tr><td>I like:</td><td></td></tr>
<tr><td>I don’t like:</td><td></td></tr>
<tr><td>I can:</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>typ úlohy:</u> žák vyplní formulář

Správné odpovědi posoudí hodnotitel.
Doporučená kritéria hodnocení:
Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď “swim” k položce “I like”. Lze předpokládat, že u položky “Birthday” budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-02** Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	**CJA-5-3-02.1** Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	**Přečti si text .** **Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.** Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.

Poznámky k úloze	tp úlohy 1: Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy. typ úlohy 2. žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy. Správné řešení posoudí hodnotitel. Obměna: 1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku např. *I get up at 6 o'clock* ***but*** *Ann gets up at 7 o'clock.*

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-5-3-02
Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-5-3-02.2
Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x). Napiš o Jamesovi 6 vět.</u>
<table>
<tr><th></th><th>(√) or (x)</th></tr>
<tr><td>play the piano</td><td></td></tr>
<tr><td>speak English</td><td></td></tr>
<tr><td>draw with his left hand</td><td></td></tr>
<tr><td>swim</td><td></td></tr>
<tr><td>speak German</td><td></td></tr>
<tr><td>draw</td><td></td></tr>
</table>
……
Tapescipt:
“Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can’t swim.
In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can’t speak German. He only speaks English.”</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>Řešení:</u>
<table>
<tr><th></th><th>(√) or (x)</th></tr>
<tr><td>play the piano</td><td>√</td></tr>
<tr><td>speak English</td><td>√</td></tr>
<tr><td>draw with his left hand</td><td>√</td></tr>
<tr><td>swim</td><td>x</td></tr>
<tr><td>speak German</td><td>x</td></tr>
<tr><td>draw</td><td>√</td></tr>
</table>
<u>typ úlohy:</u>
Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět.

<u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u>

Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsat důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok.
Hodnotitel hodnotí jen produkovaný text. Produkovaný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře.

Text: vlastní</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-03** Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	**CJA-5-3-03.1** Svými slovy vyjádří smysl textu.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u>** **Peter**: Hey, look! These T-shirts are really cool. **Daniel:** What? I'm sorry. I don't understand – what does "cool" mean? **Peter:** Oh, it means "great". **Assistant:** Good morning. Can I help you? **Peter:** Yes, can I have a T-shirt, please? **Assistant**: Yes, of course. What colour do you want? **Peter:** Black, please. **Assistant:** Small, medium or large? **Peter:** Have you got a small one? **Assistant**: Yes, we have. **Daniel**: Small! Is it for you? **Peter:** No, it ´s for Sue. It's her birthday on Wednesday.
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu) Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[2]
oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídk, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy
domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:
4) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
5) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[2] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Indikátor	**CJA-9-1-02.1** Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u>** It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it ´ Hello, who´s there?´ she asked. ´ It´s me – Peter.´ Peter was a friend of Mary´s eight-year-old brother, Johnny. ´Oh, hello, Peter. What do you want?´ said Mary. ´ Can I speak to Johnny?´ ´No,´ said Mary, ´you can´t speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I´ve got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.´ a. What time was it at the beginning of this story? …… b. Who was Peter? …… c. What was Johnny doing? …… d. What was Jane doing? ……..

Poznámky k úloze	Správné řešení: a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny´s friend. c. Johny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Indikátor	**CJA-9-1-02.2** V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u>** Dear Dorothy Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny! In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn´t very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else! See you soon, Peter **<u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u>** a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci ..... b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole ..... c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer. ..... **<u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u>** a) wind, temperature, sun, snow, rain ..... b) places visited by tourists ..... c) talked ..... d) a place where two streets meet .....

	3. Proč byl dopis napsán? a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book Řešení: 1. a) ... (but) the food wasn´t very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening). 2. a) weather b) sights c) chatted d) corner 3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book
Poznámky k úloze	další možné typy úloh : odpovědi na otázky Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Indikátor	**CJA-9-1-02.3** Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.
Ilustrační úloha	**Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:** **Opening times** ***The Tower of London is open to visitors throughout the year*** **Visitor Information:** The **Royal Regiment of Fusiliers Museum** is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011. The **top floor of the White Tower** will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual. ***Opening times***

Summer opening times	
01 March - 31 October	
Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30
Sunday - Monday	10:00 - 17:30
Last admission	**17:00**

Winter opening times	
01 November - 28 February	
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30
Sunday - Monday	10:00 - 16:30
Last admission	**16:00**

All internal buildings close 30 minutes after the last admission.

The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January.

	We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything. **2. Doplň informace a odpověz na otázky.** 1. You can´t visit the top floor of the White Tower from ..... to ..... 2. The Tower of London is open on Sundays a) in summer (from – to) ..... b) in winter (from – to) ..... 3. How long does it take to see it all? ..... 4. What are the opening hours at Christmas time? ..... Řešení: 1. from March 1 to March 31 2011 2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30 3. 2-3 hours 4. It is closed.
Poznámky k úloze	Text převzat z webové stránky http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.1** Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.
Ilustrační úloha	**<u>Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u>** ***Mary´s first job*** **1. What time did she start working?** a) at 7 am b) at 8 am c) at 9 am d) at 10 am **2. Where did she work?** a) in a clothes shop b) at a hairdresser´s c) in a bank d) at school **3. What did John want to buy?** a) a cap b) a shirt c) trainers d) trousers **4. What did they do on the date?** a) had dinner b) danced c) walked d) played tennis <u>Tapescript:</u> In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London. It was a really long day, but a lot of fun. I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great. <u>Řešení:</u> 1. c 2. a 3. d 4. b

Poznámky k úloze	typ úlohy: žák vybere správnou odpověď z více možností další možné typy úloh: dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.2** Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.
Ilustrační úloha	**Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.** , ***The Weather Report*** 1. Tonight it will be cold**.** a) True b) False 2. Tonight it will be windy. a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy**.** a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. a) True b) False Script: And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That´s all. Good night. Řešení: 1. True 2. True 3. False 4. False
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý další možné typy úloh: přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.3** Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	**Poslouchej a označ**, ve kterém rozhovoru je užit formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x. **Rozhovor 1:** a) formální b) neformální **Rozhovor 2:** a) formální b) neformální **Script 1:** **Malcolm:** Hey, Mum. **Mother:** Yes, Malcolm, what is it? … I´m in a bit of a hurry. **Malcolm:** You know there´s a new nightclub opening in town. **Mother:** No, I don´t. **Malcolm:** Well, it´s going to be fantastic. Everyone´s going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? **Mother:** But your gran´s staying with us this weekend. Can´t you go another time? **Malcolm:** But it´s a special occasion. Mum, … and everybody else is going. **Mother:** Oh, all right … I´ll let you go, if you don´t come back too late. **Script 2:** **Andrea:** Excuse me, Mrs. Moor? **Teacher (woman):** Yes, Andrea. **Andrea:** Would it be all right if I brought you my project next week? **Teacher:** You´ve had an extra week already. **Andrea:** No, I haven´t and I´ve had a cold all week. **Teacher:** OK, but make sure you give it to me on Monday morning. Řešení: 1. b 2. a
Poznámky k úloze	

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-1-04
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-1-04.1
V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td>
<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>

Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718.
Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne´s Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard´s treasure.

1. Najdi v textu slova opačného významu

<table>
<tr><td>easy</td></tr>
<tr><td>lost</td></tr>
<tr><td>short</td></tr>
<tr><td>safe</td></tr>
</table>

2. Které slovo z textu znamená:

hair on the face .....

a married woman .....

pistols, rifles, revolvers.....

gold, coins, jewellery .....

<u>Řešení:</u>
1. difficult, found, tall, dangerous
2. beard, wife, guns, treasure
</td></tr>
</table>

Poznámky k úloze	typ úlohy č.1: žák vybere z textu slova opačného významu typ úlohy č.2 : žák najde v textu správná slova typ úlohy č.3: žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení další možné typy úloh: odpovědi na otázky, výběr z odpovědí Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. zdroj textu: New Project Communicative Ativities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-2-01
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-2-01.1
Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Jsi na prázdninách.</u>
<u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u>
<u>V emailu uveď následující informace:</u>
• místo svého pobytu,
• s kým cestuješ,
• jak ti chutná jídlo,
• jaké je počasí,
• co děláš.

<table><tr><td>From:</td><td></td></tr><tr><td>To:</td><td>Tim</td></tr><tr><td colspan="2">Dear Tim,
……
……
……
……
……
……
Love,
……</td></tr></table>
<u>Možné řešení:</u>
Dear Tim,
It´s great here in Croatia. I´m here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It’s very sunny. We´re staying in a hotel near the sea.
I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening.
Love,
XYZ</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>typ úlohy</u>: žák napíše email dle instrukcí

Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých</td></tr>
</table>

	větách rozpracuje. <u>další možné typy úloh</u>: volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině,na téma škola nebo koníčky. Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny body zadání jsou zmíněny. 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-02** Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	**CJA-9-2-02.1** Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	**Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu.** **Penfriend Wanted** **Name:** Peter Brown **Email:** pbrown@zmail.nz **From:** Dunedin, New Zealand **Age:** 15 **Gender:** male **Occupation:** school student **Languages:** I can speak English and French. I´m not very good at French. **Sports / hobbies:** My interests are music, reading and sport. I like basketball. It´s a fantastic game. I´m in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. **Favourities:** My favourite school subject is P.E. I love *The Cranberries* and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the *Lord of the Rings* films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. **Comments:** I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon! **Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech.** **Penfriend Wanted** **Name:** …….. **Email:** ……..@..... **From:** ……. **Age:** …… **Gender:** …….. **Occupation:** ..... **Languages:** …… …… …… ……

	…… ……... **Sports/hobbies:** …… ……. …… …….. …… …….. …… …….. **Favourities:** …… …….. …… …… …… …… …… …… **Comments:** …… …… …… …… Please email me soon!
Poznámky k úloze	Typ úlohy: žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary, Students´ Book, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 4. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny body zadání jsou zmíněny. 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 5. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 6. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší

	míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-2-02
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-2-02.2
Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td>
<u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u>

<table>
<tr><td>From:</td><td>Rob</td></tr>
<tr><td>To:</td><td></td></tr>
</table>
Hi there,
Thanks for your invitation. I´d love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I´ve got a French friend staying at the moment.
See you.

Rob

<u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u>

<table>
<tr><td>From:</td><td></td></tr>
<tr><td>To:</td><td>Rob</td></tr>
</table>
Hi Rob,
……..
……..
……..
……..
……

See you there!

……..

<u>Možné řešení.</u>
Hi Rob,
Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We´re having a barbecue at my house. You don´t have to bring anything – but some sausages would be great.

See you there!

XYZ
</td></tr>
<tr><td>Poznámky</td><td><u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na</td></tr>
</table>

k úloze	krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu. další možné typy úloh: písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola. Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky. Správné řešení posoudí hodnotitel.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-03** Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	**CJA-9-2-03.1** Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u>** Peter is calling his friend, Anna. **Anna** Hello? This is Anna Vanek. **Peter** Hi, Anna. This is Peter from London. How are you? **Anna** Peter! It´s great to hear from you. I´m fine. How are you? **Peter** We´re all fine. My sister Sonia isn´t here but she sends her best wishes. You know, it´s her first day back at university**.** **Anna** That´s great. When are you going to visit us here, in Prague? **Peter** Well, I´m phoning about that. How about next month? I can take two weeks´ holiday in November. **Anna** That´s fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts. **Peter** That sounds fantastic! I´ve never been to Prague. I´m looking forward to my visit. **0 Peter is from London.** 1 …….. 2 …….. 3 …….. 4 …….. 5 …….. 6 …… <u>Možné řešení:</u> Peter is from London. He´s got a friend in Prague. Her name´s Anna Vanek. He´s got a sister. Her name is Sonia. She studies at university. Peter is going to visit Anna in Prague. He can take two weeks´ holiday in November. He´s interested in history and arts. He´s never been to Prague.
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák shrne v krátkých větách to, co se z rozhovoru dozvěděl o Petrovi a jeho rodině

	další možné typy úloh: žák shrne hlavní myšlenky slyšeného jednoduchého textu nebo konverzace. Popis jednoduchého výchozího textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary,Language Powerbook, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 7. **Vyjádření myšlenek** **0 - 6 bodů** (1 bod za správnou myšlenku) 8. **Slovní zásoba a pravopis** **0 – 6 bodů** (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění) 9. **Gramatika** **0 - 6 b**odů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku) **Celkem: 18 bodů**

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-2-04
Vyžádá jednoduchou informaci.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-2-04.1
Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td>
<u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u>

Hi,
There´s a good film on at the xxxxxxxx. It´s an action film with Bruce Willis! It´s on at xxxxxxxxx o´clock. The tickets cost xxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxx? It´s easy to get there on the bus.

David

<u>Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.</u>

<table>
<tr><td>From:</td><td></td></tr>
<tr><td>To:</td><td>David</td></tr>
</table>
Hi David,
……
……
……
……....
……

See you.

……

<u>Možné řešení:</u>
Hi David,
Thanks for your invitation. I´d love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. <u>Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?</u>

See you.

XYZ
</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>typ úlohy</u>: žák odpoví na vzkaz dle zadání

Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace.</td></tr>
</table>

	další možné typy úloh: žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku). Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny informace jsou vyžádány. 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány) 2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-2-04
Vyžádá jednoduchou informaci.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-2-04.2
Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.</u>

<table>
<tr><td>From:</td><td></td></tr>
<tr><td>To:</td><td>Sam</td></tr>
</table>
Hi Sam,
……
……
……
……....
……
……..

……

<u>Možné řešení:</u>
Hi Sam,
This weekend I´ve got a tennis game but I haven´t got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any?
Thanks for your help.

XYZ</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>typ úlohy</u>: žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení.

Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc.

<u>další možné typy úloh</u>: volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd.

Správné řešení posoudí hodnotitel.</td></tr>
</table>

RVP ZV – CIZÍ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[3]
formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy
domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:
1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[3] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 1. stupeň
(Č=čtení s porozuměním, PO=poslech s porozuměním, P=psaní, M=mluvení)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-2-01 **Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.** **Č** CJ-5-2-01.1 V textech vyhledá požadované informace. **Č** CJ-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v textu. **PO** CJ-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. **PO** CJ-5-2-01.4 Rozumí základním číselným údajům. **PO** CJ-5-2-01.5 Rozumí pokynům učitele.
CJ-5-2-02 **Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.** **Č** CJ-5-2-02.1 V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. **Č** CJ-5-2-02.2 Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. **PO** CJ-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
CJ-5-2-03 **Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.** **Č** CJ-5-2-03.1 Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.
CJ-5-2-04 **Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.** **Č** CJ-5-2-04.1 V textech vyhledá požadované informace. **Č** CJ-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
CJ-5-2-05 **Používá dvojjazyčný slovník.**

Č CJ-5-2-05.1 Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-3-01 **Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.** **P** CJ-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi. **P** CJ-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení. **P** CJ-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.
CJ-5-3-02 **Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.** **P** CJ-5-3-02.1 Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. **P** CJ-5-3-02.2 Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace. M CJ-5-3-02.3 Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. M CJ-5-3-02.4 Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.
CJ-5-3-03 **Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.** **Č** CJ-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-4-01 **Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.** **M** CJ-5-4-01.1 Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se. **M** CJ-5-4-01.2 Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

2. stupeň (9.ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[4]
oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy
domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:
3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[4] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 2. stupeň

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-1-01 **Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.** **Č** CJ-9-1-01.1 Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.
CJ-9-1-02 **Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.** **Č** CJ-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů. **Č** CJ-9-1-02.2 V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. **Č** CJ-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.
CJ-9-1-03 **Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.** **PO** CJ-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. **PO** CJ-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách. **PO** CJ-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
CJ-9-1-04 **Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.** **Č** CJ-9-1-04.1 V textech rozumí významu klíčových slov.
CJ-9-1-05 **Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.** **Č** CJ-9-1-05.1 Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-2-01 **Sestaví jednoduché (**ústní **i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.** **P** CJ-9-2-01.1 Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi,

rodina, koníčky, škola. M CJ-9-2-01.2 Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.
CJ-9-2-02 **Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.** **P** CJ-9-2-02.1 Opisem vyjádří větu či krátký text. **P** CJ-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.
CJ-9-2-03 **Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.** **P** CJ-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. M CJ-9-2-03.2 Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.
CJ-9-2-04 **Vyžádá jednoduchou informaci.** **P** CJ-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni. M CJ-9-2-04.2 V reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-3-01 **Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.** **M** CJ-9-3-01.1 S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). **M** CJ-9-3-01.2 Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. **M** CJ-9-3-01.3 Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí:	Taťána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP:	Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové:	Eva Hájková, PedF UK Praha
	Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
	Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
	Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
	Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
	Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

Preambule

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. Podle zadání zvážil pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV a možnosti jejich elektronického testování. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické. Z celkového počtu 23 očekávaných výstupů po 5. ročníku (2. období) je elektronicky testovatelných 15 očekávaných výstupů a z 27 očekávaných výstupů po 9. ročníku je testovatelných 20.

2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)

3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).

4. Připojujeme proto i modelovou ukázku jediného výchozího textu (ukázku pro test po 5. ročníku), k němuž se vážou jednotlivé úlohy. V horní části tabulky je přehled očekávaných výstupů, které jsou v uvedeném modelu testovány (výstupy jsou označeny příslušnými kódy), následuje přehled indikátorů úloh seřazených v pořadí odpovídajícím pořadí uvedených výstupů. Pod výchozím textem je řada úloh k němu, u každé úlohy je kromě jejího správného řešení pro přehlednost uveden i kód očekávaného výstupu, jejž úloha testuje. Tímto navrženým postupem se minimalizuje rozsah testu při zachování mnohosti prověřovaných výstupů – úloha pro 5. ročník prověřuje 2/3 celkového počtu elektronicky testovatelných výstupů.

5. Podle zadání MŠMT jsou indikátory ověřitelné otevřenou úlohou označeny zeleně a indikátory elektronicky netestovatelné označeny červenou barvou.

6. Stále zůstává otevřená otázka zařazení písemné práce – souvislého textu, v němž by žáci mohli prokázat osvojení kreativních komunikačních dovedností i pravopisných vědomostí. Zařazení souvislé písemné práce doporučovali ostatně i oponenti předložených úloh.

1. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-01** čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	**ČJL-5-1-01.1** Žák vybere z nabídky vhodný nadpis **ČJL-5-1-01.2** Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzeni **ČJL-5-1-01.3** Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu **ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku** **ČJL-5-1-01.5** Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	**Výchozí text:** Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihtisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. **Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce:** (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně **Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu:** Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO –NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE **Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih?** _____ **Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu?** (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás **Řešení:**

	Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-02** rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	**ČJL-5-1-02.1** Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu **ČJL-5-1-02.2** Žák rozhodne, které informace v textu jsou **ne**podstatné pro smysl (vyznění) textu **ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu** **ČJL-5-1-02.4** Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	**Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš:** 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné drápky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. **Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplývá:** Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. **Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek:_____**
Poznámky k úloze	**Řešení:** Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-03** posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	**ČJL-5-1-03.1** Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) **ČJL-5-1-03.2** Žák posoudí**,** zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	**Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky:** zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____ 1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy) 2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webové stránky) 3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES) 4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka) **Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce:** (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvilku posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.
Poznámky k úloze	Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák **sestaví** jednoduchý slohový útvar na úkol **rozliší** slohový útvar **Řešení:** zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-03** posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	**ČJL-5-1-03.3** Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení **ČJL-5-1-03.4** Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	1. „Když jsem byl mlád," pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si úctu vynutí. **Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh):** (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2 **Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce?** (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvídavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny **Řešení:** Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-04** reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátor	**ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl** **ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-04.1** Žák vyslechne ukázku (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah. **Příklady textů (rozsah okolo 100 slov):** Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili. Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým suknem. „No, tak to je jasný," řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu." Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?" Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?" „Kdepak," řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil." „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!" řekl Fík. Olízl princezničce tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík) Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhazovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis) **ČJL-5-1-04.2** **Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi:** Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se

	nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-05** vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	**ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku** **ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná** **ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-05.1** **Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog:** 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. **Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení):** pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod. **Témata na zanechání vzkazu:** • pro maminku: zdržíš se u kamaráda • pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřijdeš • pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy • pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod. **ČJL-5-1-05.2** **Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí!** A: Tady Petr Novotný. B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

	A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude? B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj. B. Ahoj, uvidíme se. **Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku:** Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdeme se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším. **ČJL-5-1-05.3** **Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku:** Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-06** rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	**ČJL-5-1-06.1** Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka **ČJL-5-1-06.2** Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
Příkladové úlohy	**Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu?** A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg. B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg. **Přepište následující text jako reklamu.** Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika
Poznámky k úloze	Úloha **Přepište následující text jako reklamu** patří k elektronicky netestovatelným. **Řešení:** Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-07** volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	**ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta** **ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-07.1** Řekni větu **Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrať peněženku**! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu. **Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu:** Prosím vás …… Buďte tak hodná, …… Promiň ……. Žádáme tě ……. **Oznam spolužákovi / paní učitelce**, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu **Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlase:** Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád. **Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích.** 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused) **ČJL-5-1-07.2** Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-08** rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	**ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší <u>ve slyšené ukázce</u> spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.)** **ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-08.2** Možné komunikační situace: 3. zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) 4. v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora 5. v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce 6. omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol 7. přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-09** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	**ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění** **ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu** **ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi** **ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-09.1** **Možné náměty pro vypravování:** Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. **Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy** (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) **Dokonči vypravování**: Sedím v houpacím křesle ne verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu. **ČJL-5-1-09.2** **Možné náměty pro tvorbu popisu:** **Popis předmětu, zvířete, osoby** - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,…) **Popis pracovního postupu** - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, …(činnost, kterou děti samy vykonávaly) **Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom…Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí!** 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky (pečeme je po obou stranách).

	ČJL-5-1-09.3 **Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr?** Posílám ti srdečný pozdrav…. Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď… Přeji ti hezký víkend … Zdravím tě a posílám pusu… Těším se na brzkou shledanou… Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval… **Možné náměty pro psaní dopisu:** dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat
Poznámky k úloze	**Vypravování** – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. **Popis** – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. **Dopis** – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-09** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	**ČJL-5-1-09.4** Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	**Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu:** (A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebuď nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu. P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora **Řešení:** V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-10** sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
Indikátor	**ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech)** **ČJL-5-1-10.2** Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strachovala: „ Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“ Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlapci o ničem nevěděli. **Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech:** 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ **Z vyprávění o chlapcích vypadl následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval.** Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vyjekl Radek. (A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“ (B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	**ČJL-5-2-01.2** Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu **ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným** **ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy** **ČJL-5-2-01.5** Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Příkladové úlohy	Jak král **pravil**, tak se také stalo. Které z uvedených slov má svým významem nejblíže ke slovu **pravil**? (A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil Náš pan učitel je **dobrý** člověk. Nahraď slovo **dobrý** slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____ Která z následujících vět **obsahuje** slovo vícevýznamové? (A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Vysvětli další významy tohoto slova: _____ Která z následujících možností **obsahuje** slova s protikladným významem? (A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný
Poznámky k úloze	**Řešení:** pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel **korunu.** Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný - nešťastný

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	**ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou** **ČJL-5-2-02.2** Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova **ČJL-5-2-02.3** Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne **ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná**
Příkladové úlohy	Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je **skupina slov příbuzných** se slovem **slovo** Urči stavbu slova **nevýslovně** část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____ Které z následujících slov **obsahuje** předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka Roztřiď následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní slova příbuzná se slovem les: _____ tvary slova les: _____ **Český** jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov **není** příbuzné se slovem **český**? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	**Řešení:** Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nestartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	**ČJL-5-2-03.1** Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) **ČJL-5-2-03.1.2** Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh **ČJL-5-2-03.3** Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. **ČJL-5-2-03.4** Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-03.5** Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-03.6** Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S poctivostí **nejdál** dojdeš! **Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě:** (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso **Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce?** (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. ***Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.*** Ve kterém z následujících příkladů **je** podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno **psy** v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby Rozhodni, která z nabízených vět **není** napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména: (A) **Žabí stehýnka** jsou vyhlášená pochoutka. (B) **Noví žáci** se ve třídě rychle spřátelili. (C) **Hluchý lidé** potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla **sokolí mláďata.** Ve které větě **je** sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.

Poznámky k úloze	**Řešení:** nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Jazyková výchova (Tvarosloví)</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným
(doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí)
ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná?

(A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům.
(B) To je fakt hustý!
(C) Adéla ode mě pořád vopisuje!
(D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny.

Když jsme četli Malýho prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej přikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malým princi říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha)

Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahraď je tvary spisovnými:

<table><tr><td>nespisovný tvar</td><td>spisovný tvar</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>

Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně:

Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____(letadlo).
Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel).
Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík).
Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____(barva).</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení:
Věta obsahující pouze spisovná slova: (D)
Nespisovné tvary např.: Malýho, kterej; spisovně: Malého, který
Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učiteli, králíci, barvami</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-05 v**yhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	**ČJL-5-2-05.1** Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) **ČJL-5-2-05.2** Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	**Českým zemím kdysi vládli králové.** Která z následujících dvojic slov **je** základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli **Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile.** Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____ **Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu.** Která z následujících možností **je** podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	**Řešení:** Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	**ČJL-5-2-06.1** Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí **ČJL-5-2-06.2** Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
Příkladové úlohy	**Která z následujících vět je větou jednoduchou?** (A) Koťata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. **Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí?** Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	**ČJL-5-2-07.1** Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován **ČJL-5-2-07.2** Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
Příkladové úlohy	**Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla.** Kterým z následujících spojovacích výraz můžeš nahradit spojku **ale**, aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak **Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností.** Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	**ČJL-5-2-08.1** Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných **ČJL-5-2-08.2** Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického
Příkladové úlohy	**Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně?** (A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibil Zbyněk **Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně?** (A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky **Bratranec chová čtyři (pes).** Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně? (A) psi (B) psy (C) psové (D) psa
Poznámky k úloze	Řešení: (D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	**ČJL-5-2-09.1** Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)**
Příkladové úlohy	**Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem?** (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. **Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí):** (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smluvenou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smluvenou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-3-01** vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Indikátor	**ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku** **ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-3-01.1** **Záznam o přečtené knize** (rozsah minimálně 50 slov): • autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství • stručně, o čem kniha je • proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění • doporučení ostatním – zdůvodnění • případně jednající postavy, hlavní postava • přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií. **ČJL-5-3-01.2** Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-3-02** volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	**ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text** **ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma** **ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-3-02.1, 2, 3** • reprodukce básní a textů z čítanky • dokončení textu • vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) • pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. **Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce:** Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král,… Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje,….
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Literární výchova</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>1.
Máma smaží bramborák,
nad pánví se zvedá mrak,
modrý mrak se z pánve zvedá,
už se tvoří kůrka hnědá,
a té vůně po kuchyni!
Až to dělá v puse sliny.

2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodrale bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky

3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“

4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou.

Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku:

<table>
<tr><th>typ textu</th><th>číslo úryvku</th></tr>
<tr><td>pohádka</td><td></td></tr>
<tr><td>návod k použití</td><td></td></tr>
<tr><td>naučný text z encyklopedie</td><td></td></tr>
<tr><td>poezie</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení:
pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Literární výchova</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka
ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>
1. V lese pod Kavčí horou se brouzdal v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj.

2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít.

3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobí, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát.

Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku:

<table>
<tr><th>Pojem</th><th>číslo úryvku</th></tr>
<tr><td>pohádka</td><td></td></tr>
<tr><td>bajka</td><td></td></tr>
<tr><td>pověst</td><td></td></tr>
</table>

Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza:

1. Je zimní večer. Venku tiše sněží.
Mráz na okna kreslí zimostráz.
Zimní večer. Na zámecké věži
odbíjejí hodiny svůj čas.
V krbu hoří. Z lampy padá záře.
Dnes má radost hostitel i host.
Jasné oči, rozesmáté tváře -
Baron Prášil pozval společnost

2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech
</td></tr>
</table>

	představoval. • _____ • _____
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-01** Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) **ČJL-5-1-02** Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) **ČJL-5-2-01** Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) **ČJL-5-2-02** Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) **ČJL-5-2-03** Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) **ČJL-5-2-05** Vyhledá základní skladební dvojici (JV) **ČJL-5-2-06** Odlišuje větu jednoduchou a souvětí **ČJL-5-2-07** Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) **ČJL-5-2-09** Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) **ČJL-5-3-03** Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	**ČJL-5-1-01.1** Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis **ČJL-5-1-02.2** Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl (vyznění) **ČJL-5-2-01.3** Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy **ČJL-5-2-02.1** Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku **ČJL-5-2-03.1** Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) **ČJL-5-2-05.1** Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) **ČJL-5-2-06.3** Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. **ČJL-5-2-07.2** Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu **ČJL-5-3-03.1** Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	**Výchozí text:** Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani

	draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útěkem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě? **Úlohy k textu:** • Napiš, o které zvíře se jedná. **(veverka)** • Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. **(4)** • Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – **žije v lese**. • Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové **(koruna)** • Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou **(nebojím)** • Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. **(není)** • Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. **(já)** • Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. **(10)** • Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? **(protože)** • Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (**C**): • Náš les • Mé oblíbené zvířátko • **Hádanka** • Z ptačí říše • Výchozí text je úryvek z (**5**) • pohádky • encyklopedie • **populárně naučné knížky pro děti** • pověsti • Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně: • Na visokém komíně stály dva čápi. • **Pravý včelí med se plní do sklenic.** • Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. • V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

2. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-01** odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
Indikátor	**ČJL-9-1-01.1** Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi…Žijeme rychle, ne nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ *(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)* **Které z následujících tvrzení je nejblíže názoru autora?** A) Školákům chybějí informace z internetu. B) Kdo nečte, nepěstuje fantazii. C) Číst je nuda. D) Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	Řešení: **B** Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ***(Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti)*** Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou.(viz připomínky z diskuse na portálu RVP)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
Indikátor	**ČJL-9-1-03.1** Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem **ČJL-9-1-03.2** Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu **ČJL-9-1-03.3** Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek **ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci** **ČJL-9-1-03.5** Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu
Příkladové úlohy	**Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize.** *(deník Metro)* **Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně <u>skryta</u>?** 3. Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. 4. Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. 5. Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. 6. Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi. **Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace?** • Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. • Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. • Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. • Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.
Poznámky k úloze	Řešení: **(C), (A)** Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
Indikátor	**ČJL-9-1-03.1** Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem **ČJL-9-1-03.2** Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu **ČJL-9-1-03.3** Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek
Příkladové úlohy	Park zůstane parkem Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města. 1. Kdo je pravděpodobně autorem textu? A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem 2. Co bylo obsahem dopisu radě města? A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysázení nových dřevin v parku 3. Jaké manipulace se autor textu dopouští? A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.
Poznámky k úloze	**Řešení: 1. C, 2. B, 3. A** Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-04** dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci **ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	**ČJL-9-1-04.1** Žák najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné **ČJL-9-1-04.2** Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci **ČJL-9-1-05.1** Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce
Příkladové úlohy	**Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na todle klima nejsou zvyklí!“** **(ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská)** **Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova?** • místo *Pražáci* má být *Pražané* • místo *výmoly* má být *problémy* • místo *projevovat* má být *ukazovat* • místo *túra* má být *kúra* **Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu:** A) „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ B) „Ano, Pražáci, ty na todle podnebí nejsou zvyklí!“ C) „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ D) „No jo, obyvatelé Prahy, ty na todle klima nejsou zvyklí!“
Poznámky k úloze	Řešení: **(B), (C)** K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	**ČJL-9-1-05.2** Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými **ČJL-9-1-05.3** Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma **ČJL-9-1-05.4** Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu
Příkladové úlohy	
	Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přejel vlak neznámého <u>muže</u> ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikatunový <u>kolos</u> tělo rozdrtil.
	(www.novinky.cz 20. 5. 2004) • Nahraďte nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: …….. • Podtržená slova nahraďte synonymem. Muž …… Kolos ……. • Posuďte vhodnost nespisovného výrazu: A) Výraz je vhodný B) Výraz není vhodný
Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfíra – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfíra je v textu nevhodný

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-08** využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Indikátor	**ČJL-9-1-08.1** Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou **ČJL-9-1-08.2** Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu **ČJL-9-1-08.3** Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
Příkladové úlohy	Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůží těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat. *Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006* 1. Která z následujících možností obsahuje **dva víceslovné názvy** z výchozího textu? (A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny 2. Která z následujících vět nejvíce **vystihuje** hlavní myšlenku výchozího textu? (A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-09** uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
Indikátor	**ČJL-9-1-09.1** Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost **ČJL-9-1-09.2** Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)
Příkladové úlohy	• Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. **Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál:** ------ Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ------ Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ------ Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ------ Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ------ Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ------ Měla jsem z dárku velikou radost. ------ Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráň. ------ Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ------ Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ------ Když jsme v neděli odjížděli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. • Seřaď číslicí (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: ….. dobrý ….. horší ….. nejhorší ….. ne zcela dobrý ….. výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	**ČJL-9-1-10.1** Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. **ČJL-9-1-10.2** Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb
Příkladové úlohy	Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. **1. Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě?** A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba. **2. Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby?** A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gimnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. **(C), 2. (A)** K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	**ČJL-9-1-10.3** Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu **ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.**
Příkladové úlohy	**Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar:** 2. 3. Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru… 4. 5. Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak … 6. 7. O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže….. 8.
Poznámky k úloze	Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-01** spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	**ČJL-9-2-02.1** Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky
Příkladové úlohy	**Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty.** Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze. a) [ďíval se voknem na nejjasňejší hvjezdu na nočňí vobloze] b) [ďíval se oknem na nejasňejší hvjezdu na nočňí obloze] c) [ďíval se oknem na nejjasňejší hvjezdu na nočňí obloze]
Poznámky k úloze	Řešení: c)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Jazyková výchova (Lexikologie)</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova.

Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec

<table><tr><td>odvozováním</td><td></td></tr><tr><td>skládáním</td><td></td></tr><tr><td>zkracováním</td><td></td></tr></table></td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení

<table><tr><td>odvozováním</td><td>Papírenský, lesník, pradědeček</td></tr><tr><td>skládáním</td><td>Zeměpis, horolezec</td></tr><tr><td>zkracováním</td><td>JAWA, Sazka, ČR</td></tr></table>
U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená**
Příkladové úlohy	**Doplň vhodnou předponu ke slovesům.** 1. Seď, tebe jsem –volal. 2. Petra dnes učitel –volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď –volal. 4. Svým přáním jsem –volal déšť.
Poznámky k úloze	Řešení: • Seď, tebe jsem **ne**volal. • Petra dnes učitel **vy/od**volal z matiky. • Svědek původní výpověď **od**volal. • Svým přáním jsem **při**volal déšť. Indikátor *ČJL-9-2-02.2* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina**
Příkladové úlohy	**Doplň správně podle vzoru:** Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá ……. Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá …… Krajina pod horou Ještěd se nazývá …….
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor *ČJL-9-2-02.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená**
Příkladové úlohy	**1. V textu podtrhni slova složená.** V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. **2. Vyjádři slovem složeným:** Název místa, kde se vyrábí pivo. …….. Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. …… Název činnosti, při níž se chytají ryby. ……
Poznámky k úloze	Řešení 1. Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. 2. Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor *ČJL-9-2-02.4* lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty**
Příkladové úlohy	**Nahraď vyznačená slova slovy českými se shodným významem.** Součást českého jazyka tvoří **gramatika**. ……. Ve volném čase hraji **fotbal**. …… Mám čas **maximálně** dvě hodiny. …… Půjdeme do **centra** města. ……..
Poznámky k úloze	Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu. Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ. Indikátor *ČJL-9-2-02.5* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	**ČJL-9-2-02.6** Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících vět **obsahuje základní význam slova oko**? a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila mastná oka. d) Oko je orgánem zraku..
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.7** Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje **přenesené pojmenování ke slovu oheň**? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	**ČJL-9-2-02.8** Žák ovládá zásady tvoření slov
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slovotvorný rozbor slova *„odborník“*? • odbor – kořen, - ník – přípona • od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona • odbor – kmen, - ník – přípona • od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-03** samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	**ČJL-9-2-03.1** Žák se orientuje v odborném textu
Příkladové úlohy	**Předložky *s* a *z*** Předložky *s* a *z* se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti. **1. Se 7. pádem** Se 7. pádem se pojí předložka ***s (se)***. Např. *s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi……* **2. S 2. pádem** S 2. pádem se pojí předložka ***z (ze).*** *Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy…* Pozn. Jen v případě, kdy píšící považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit přeložku ***s***, např. *(vzít) se stolu, se skříně*. (Pravidla českého pravopisu)
	1. Doplňte správně předložky s (se), z (ze) Spadnout ….stromu, rozejít se … přítelem, vrátit se …hor, radovat se ….nimi. 2. Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný. Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila. ano/ne
Poznámky k úloze	Řešení: 1. ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) 2. ano Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.1** Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem
Příkladové úlohy	**Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy?** Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milounké mňau. • ano • chybí částice • chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.2** Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu
Příkladové úlohy	Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno • lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný • strašit, strašně, strašidlo, strašící • zavodnit, vodní, podvodník, vodnický
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)**
Příkladové úlohy	**Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty:** Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.
Poznámky k úloze	Řešení: Dědeček postavil celou chatu **vlastníma rukama**. Týká se to pouze mne a mých **dvou kamarádek**. Pánev se **třemi vejci** stála na kraji stolu. Indikátor *ČJL-9-2-04.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.4** Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)
Příkladové úlohy	**1. Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu.** Ona ***má*** pravdu. Je to od vás ***překvapení***. Je to ***má*** nejmilejší kniha. ***Překvapení*** lidé začali tleskat. 3. Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno 4. Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno 5. Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno 6. Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno **2. Ve které větě/větách je slovo *kolem* neohebným slovním druhem?** a) Chlubil se novým *kolem*. b) Projel *kolem* mne. c) Všude *kolem* se černal hustý les. **3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná?** • Věšet, věrně, stojan, haf. • Peče, maže, dobře, špatně. • Tento, oheň, hoch, lhát. • Zdalipak, klid, bouře, svůj.
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy**.
Příkladové úlohy	**Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku:** A) V závěru prochází stezka **Milíčovským** lesem. B) V závěru prochází stezka Milíčovským **lesem**. C) **Závody** v plavání se konají v sobotu. D) V Liberci uspořádali pro děti základních škol **závody** v lehké atletice.
Poznámky k úloze	Řešení: A) Pks B) PU místa C) Po D) Pt Indikátor *ČJL-9-2-06.1* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku.**
Příkladové úlohy	**1. Doplňte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky.** a) Dnes navštívím bratra……(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie…….(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr…… (kamarád – stupňovací) **2. Rozhodněte, kde doplníte čárku:** a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Doplňte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád. 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro. Indikátor *ČJL-9-2-06.2* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)**
Příkladové úlohy	**Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili.** Tuto neděli upeču ……dort. (jaký dort?) …… Tuto neděli upeču dort…….. . (dort pro koho?) …… Tuto neděli ……..upeču dort. (jak upeču?) ……
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor *ČJL-9-2-06.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem.**
Příkladové úlohy	**Užijte vhodně větný ekvivalent při:** A) Vyslovení nesouhlasu. B) Přivolání kočky. C) Upozornění na nebezpečí. D) Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!
Poznámky k úloze	Řešení A) Ne. B) Čiči. C) Pozor! D) Počkat na mě! Počkat! Indikátor *ČJL-9-2-06.4* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum)**
Příkladové úlohy	**Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou.** Venku tiše padá sníh. ……. **Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou.** V prosinci se brzy stmívá. ……...
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. Indikátor *ČJL-9-2-06.5* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.6** Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)
Příkladové úlohy	**Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností:** 1. Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. • 1VH, 2VV, 3VH • 1VH, 2VH, 3VH • 1VHa, 2VV, 1VHb 2. Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! • 1VV, 2VH, 3VV • 1VH, 2VH, 3VV • 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	Řešení 1. c) 2. b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-07** v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-07.1** Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba
Příkladové úlohy	**Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách:** Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně. Pověs mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se svážý do sýpek, kde čeká na další spracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete. S tímto úkolem mě musíš pomoci. Mám nové auto které jsem si přála. Náš soused rád rozdmíchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbyli Čapkovi moderní pohádky.
Poznámky k úloze	Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky. V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.1** Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného
Příkladové úlohy	Při každejch lyžařskejch závodech koukaj všecky, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčíma. (Podle J. Buchara) a) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. b) Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. c) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.2** Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka
Příkladové úlohy	**K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán:** 1. Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. 2. Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. 3. „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima," připomínala Bystrouška Zlatohřbítkovi. 4. Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. a) Spisovná čeština b) Slang c) Obecná čeština d) Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	Řešení • b) • c) • d) • a) Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit: • Spisovná čeština • Nespisovná čeština Řešení • – b) • – b) • – b) • – a)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.3** Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce
Příkladové úlohy	**K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku:** 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sníh a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. a) Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství b) SMS zpráva pro kamaráda c) Odborný učební text d) Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. …… 2……. 3……. 4…….
Poznámky k úloze	Řešení • – b) • – a) • – d) • – c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele **ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	**ČJL-9-3-06.1** Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. **ČJL-9-3-01.1** Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav **ČJL-9-3-01.4** Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
Příkladové úlohy	**Pátek, 2. ledna** SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitaminech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj) • **Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná:** A) bajka B) tragédie C) deník D) balada • **Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď):** • Dívka, která má ráda svého psa. • Maminka, kterou trápí nezvedený syn. • Pes v rodině alkoholiků. • Chlapec v pubertě. • **Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku:** A) Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. B) Maminka si ráda ve dne zpívá. C) Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. D) Pes si rád hraje.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. D, 3. C Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	**ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav** **ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie)** **ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu** **ČJL-9-3-01.4** Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora) Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jisté míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-02** rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	**ČJL-9-3-02.1** Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázku **ČJL-9-3-02.2** Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBRÉ BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)
Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale jaké mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	**ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla** **ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila** **ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení**
Příkladové úlohy	1) Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: a) rozsah 150–180 slov b) téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době c) útvar: dopis kamarádovi/kamarádce 2) Alternativa č. 2 a) Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? b) Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval c) Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil d) Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a e) Jak se jmenuje její autor? f) Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-04** tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	**ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka)**
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) A) Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) B) Žákovi je předložena báseň (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jedině písemnou prací, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-05** rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	**ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře**
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „Smithi, *dostal jsem vás už podruhé* a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to?“ „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážit, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás *pošlu z tohoto světa*, nedám si ujít příležitost, abych se *s vámi nepobavil po svém.*“ 2) Alternativa č. 2 Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. **Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi.** Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Indikátor	**ČJL-9-3-06.1** Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů
Příkladové úlohy	1. **Sbohem galánečko** Sbohem galánečko já už musím jíti Kyselé vínečko podalas mně k pití Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu 2. Kolegiátní přísedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štípat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vyskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři. 3. KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRAKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (*tiše k Bystrozrakému)*: Honem, poraď! BYSTROZRAKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASOŇ: Já bych věděl… BYSTROZRAKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít. 4. **Nápis na psí hrob**

	Za věrné služby pozemskému pánu – a že se, Pane, nadřel dost – do psího ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost. (Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje) **Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřaďte je k vybraným úryvkům:** A) Báseň …… B) Komedie …… C) Povídka ……. D) Píseň……..
Poznámky k úloze	Řešení: A) Báseň 4 B) Komedie 3 C) Povídka ……2 D) Píseň… 1 Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	**ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů** **ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce**
Příkladové úlohy	**Návrh možných příkladových úloh:** 1) Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům 2) Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-08** porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	**ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře.** **ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl**
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užita řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení," ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!" Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje. „S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně," řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové." Oskar pozoroval pláž a moře. „My jsme jenom dva řadoví teplajzníci," zasmál se Ignác. Max k němu vzhlédl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyslný. Osvobozující. Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu. „Ale jděte," řekla Pamela. S nejistým úsměvem se rozhlédla. „Já to říkal," řekl Jarda. Nepřátelsky si Ignáce měřil. „No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen," řekl pochmurně Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!" „To zas nelži," osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!" „V koši," řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní." Jídelnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?" zeptala se Zuzana šeptem svého muže. „Ano," řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct." Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem 2) Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a

	filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-09** vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	**ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně** **ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)**
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: • Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle • Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.

STANDARDY

MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí: Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Brno
Koordinátor za VÚP: Eva Zelendová, VÚP v Praze
Členové: Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-01** Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	1. žák zpaměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: 8 x □ = 40 8 + 8 x □ = 40 (8 + 4) x 5 = □	
Poznámky[5]	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.

[5] U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-02** Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice: 929 437 328 28 - 154 x 7 □ □□□ □□□ □ □□□ 19 209 : 8 = □ □□□ zb.	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-03** Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku

Ilustrační úloha

Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou.
Nabídka čísel:

149 999 852 011 250 100 549 900 308 000

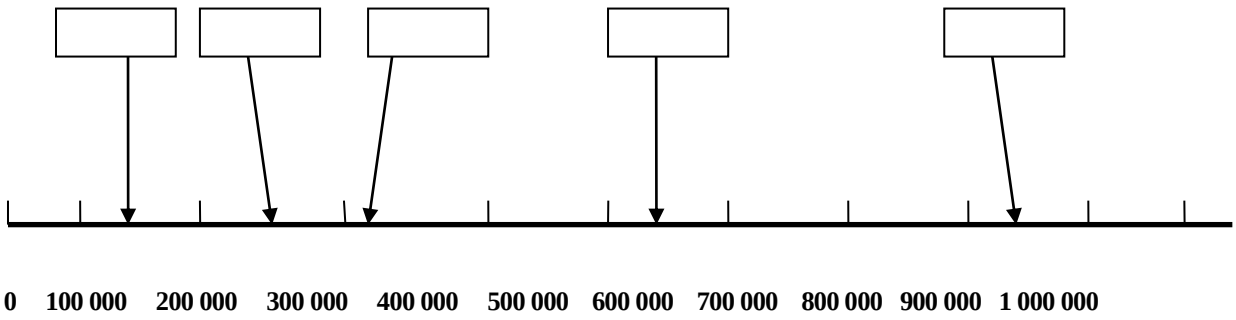

Poznámky	M-5-1-03.6

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-04** Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací **3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku** 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) **5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření**

Ilustrační úloha

Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření:

36 + 4 = **36 – 4=** **36 x 4 =** **36: 4 =**

Úlohy vyřeš.

1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři?
   Matematické vyjádření
   Odpověď: Dceři je _____ roků.
2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem?
   Matematické vyjádření
   Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.
3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo?
   Matematické vyjádření
   Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.
4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem?
   Matematické vyjádření
   Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.

Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. **Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-2-01** Žák vyhledává, sbírá a třídí data
Indikátory	1. **žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)** 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů

Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film *Kuky se vrací*.

DEN	středa	pátek	neděle
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954

1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____
2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____
3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu?
   ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)

Poznámky	M-5-2-01.2 **Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-2-02** Žák čte **a sestavuje** jednoduché tabulky a diagramy
Indikátory	1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu **2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram** 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Ilustrační úloha – minimální obtížnost

Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:

Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70

Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak

a) 19:35
b) 13:45
c) 13:35
d) 13:05

Poznámky	M-5-2-02.3 **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	***M-5-3-01*** Žák **narýsuje a znázorní** základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); **užívá jednoduché konstrukce**
Indikátory	1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) **6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem** **7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran** **8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic** **9. žák dodržuje zásady rýsování**

Ilustrační úloha

K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D).

1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____
2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____
3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____
4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____

Nabídka názvů: **kružnice** **obdélník** **trojúhelník** **čtverec**

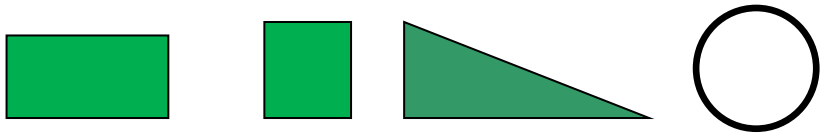

A **B** **C** **D**

Poznámky	*M-5-3-01.1* *M-5-3-01.3* **Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-02** *Žák sčítá a odčítá **graficky** úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
Indikátory	1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo **měřením** určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů **4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky** **5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením** 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)

Ilustrační úloha

Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.

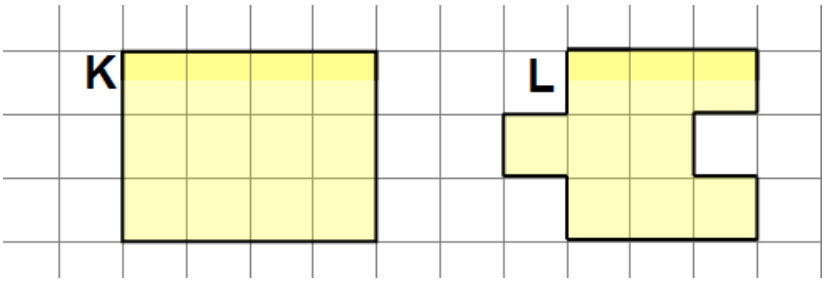

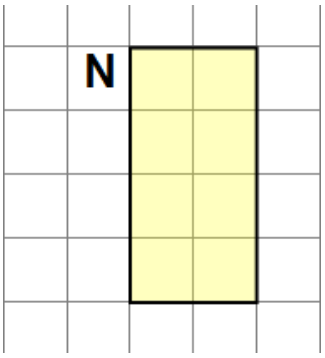

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda **platí (ANO),** nebo **neplatí (NE).**

1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO ☐ NE ☐

2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO ☐ NE ☐

Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. **Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-03** Žák **sestrojí** rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti **3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou**

Ilustrační úloha

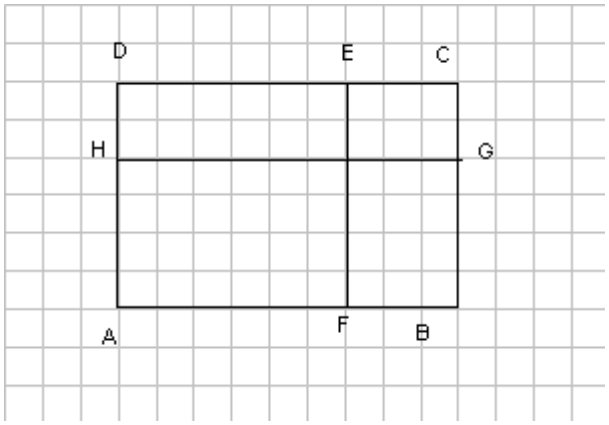

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda **platí (ANO),** nebo **neplatí (NE).**

Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO ☐ NE ☐

Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐

Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐

Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO ☐ NE ☐

Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	***M-5-3-04*** Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění

Ilustrační úloha

Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L,M, N.

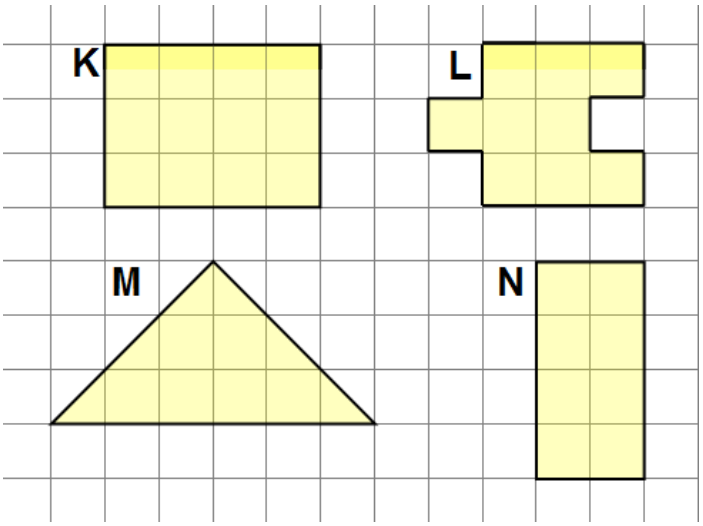

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je **pravdivé (ANO),** nebo **nepravdivé (NE).**

1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐
2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐
3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐

Poznámky	*M-5-3-04.1* *M-5-3-04.2*

Vzdělávací obor	Matematika

Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	***M-5-3-05*** Žák rozpozná **a znázorní ve čtvercové síti** jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru **překládáním papíru**
Indikátory	1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) **2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru** 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti. 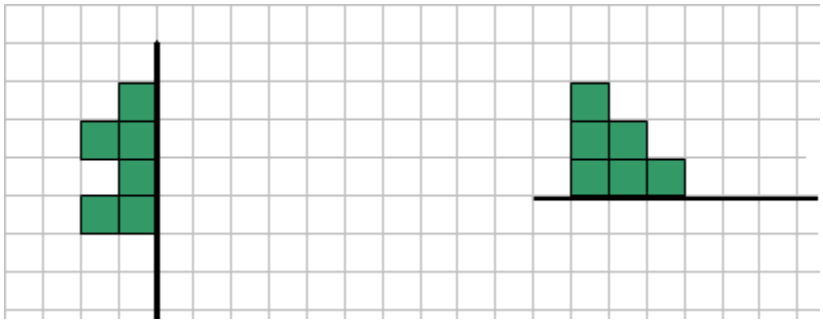	
Poznámky	*M-5-3-05.3* **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	*M-5-4-01* *Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. *žák vyhodnotí výsledek úlohy*
Ilustrační úloha	
Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. Perník má být upečený v jedenáct hodin. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout? a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55	
Poznámky	*M-5-4-01.1* *M-5-4-01.2* *M-5-4-01.3*

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-01** Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci

Ilustrační úloha

Vypočtěte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A.

Vzor: $A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$

$B = 2^2 - 2 \cdot 3$

$C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$

$D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$

$E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$

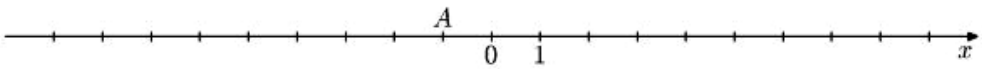

Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-02** Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Indikátory	1. žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
Ilustrační úloha	
Vypočtěte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo: A = 0,6 . 5 – $1{,}2^2$ = B = $3\sqrt{16}+(6-4{,}7)^2$ =	
Poznámky	M-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-03** Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti **5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti**
Ilustrační úloha	
Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150. Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.	
Poznámky	M-9-1-03.2 **Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-04** Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5	
Poznámky	M-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-05** Žák řeší **modelováním** a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku **6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem**
Ilustrační úloha	
V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000	
Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 **Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-06** Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. 40 % ze 60 mincí je ☐ mincí. 40 % ze ☐ je 60 mincí. 40 mincí je ☐ ze 160 mincí.	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3 M-9-1-06.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-07** Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných **2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných** 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. Za proměnnou m dosaďte nulu $(m = 0)$ a výraz upravte. Upravte původní výraz pro $x = -2$.	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 **Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-08** Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	
Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíku a pěti housek? A) stačí 30 korun B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-09** Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, **modeluje** konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	1. **žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel** 2. žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 3. žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Ilustrační úloha	
Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů. Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden? Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu? Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 **Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-01** Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Indikátory	1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost

Ilustrační úloha

Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky.

Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500

Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Vypočtěte, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.

Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-02** Žák porovnává soubory dat
Indikátory	1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

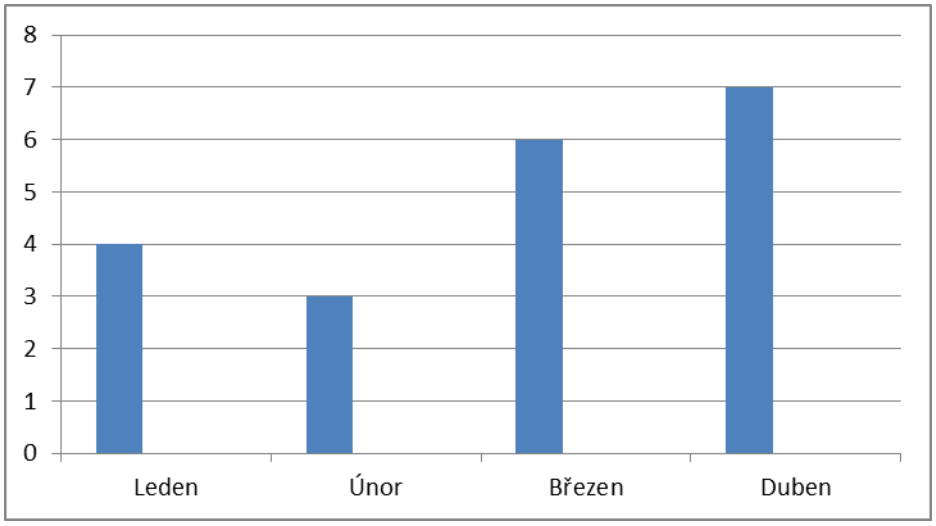

a) Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
b) Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
c) Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

Poznámky	M-9-2-02.1 M-9-2-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-03** Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
Indikátory	1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost

Ilustrační úloha

Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků.

V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků.

V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase.

Počet minut (m)		20	30	
Počet dotazníků (d)	6	8		20

Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-04** Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestrojen graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

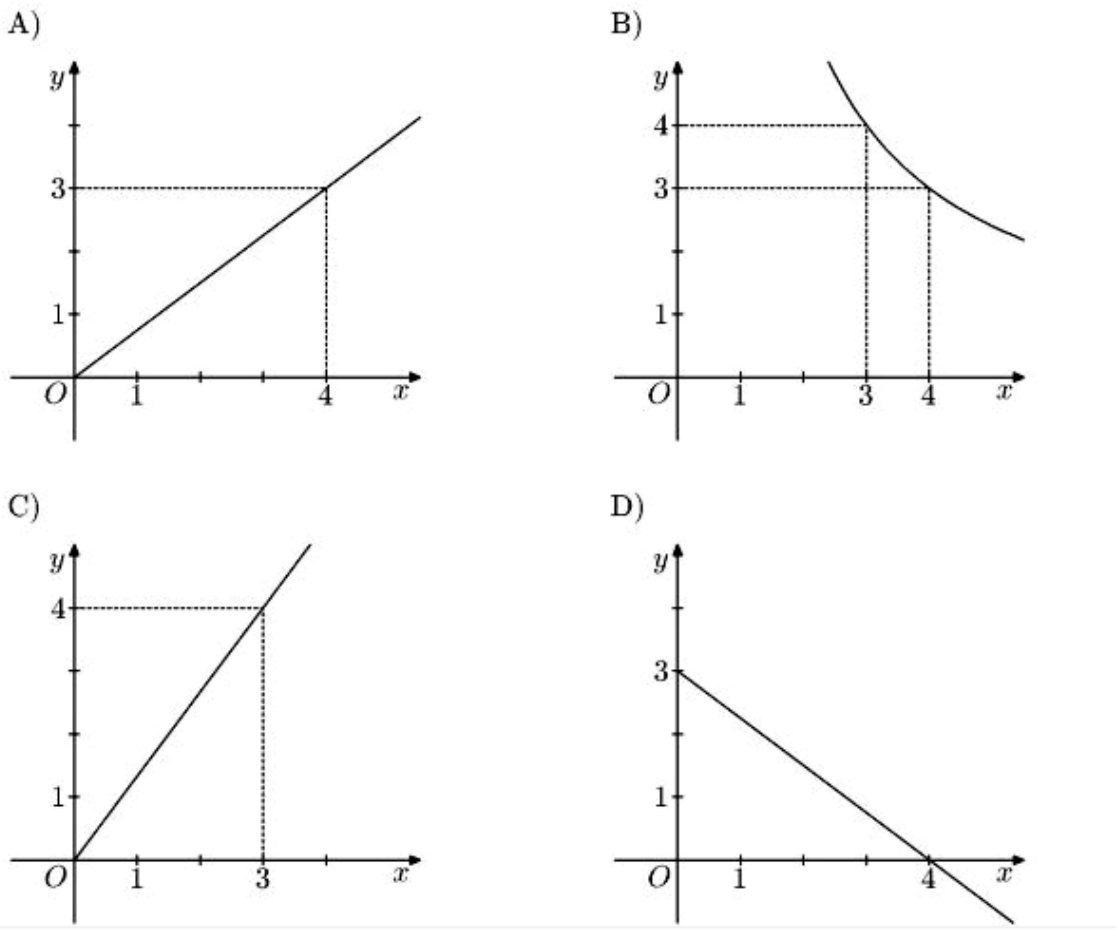

Poznámky	M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-05** Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut. Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-01** *Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
Indikátory	1. **žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely** 2. žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh 3. žák řeší geometrické úlohy početně 4. žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	
Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka. A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm	
Poznámky	M-9-3-01.2 M-9-3-01.3 **Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-02** *Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
Indikátory	1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

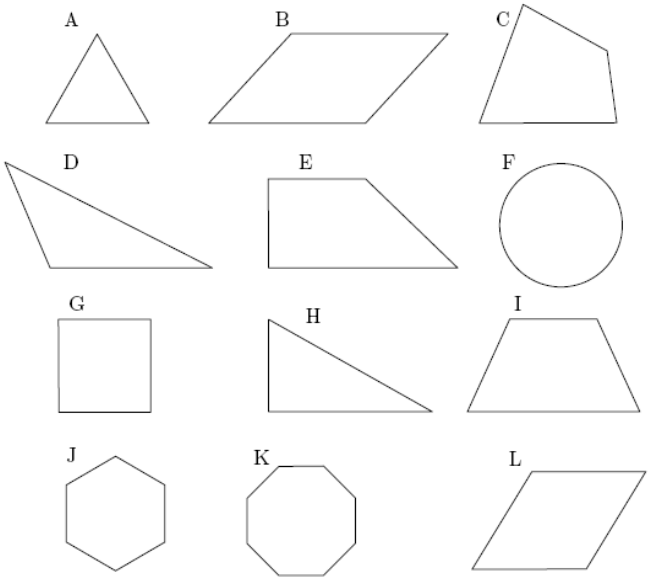

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

Poznámky	M-9-3-02.1 M-9-3-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-03** *Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
Indikátory	1. *žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut)* 2. *žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku* 3. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Ilustrační úloha	

Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ. Své výpočty odůvodněte.

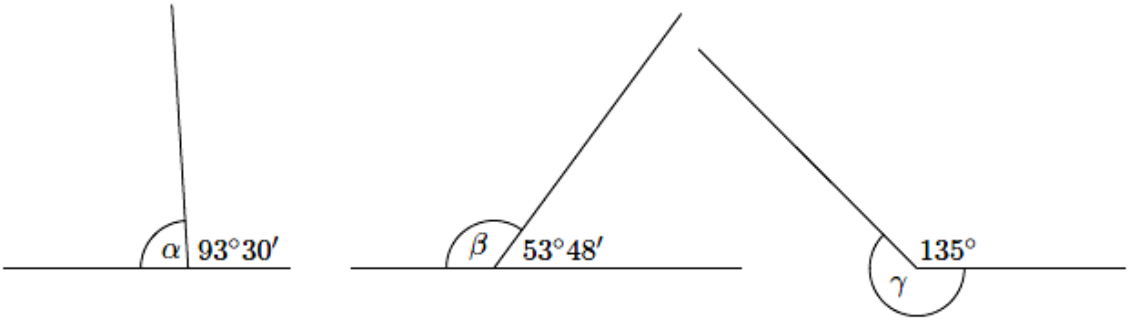

Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-04** Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu
Ilustrační úloha	
Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G. 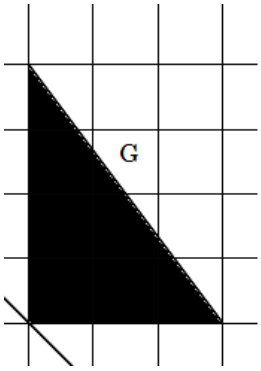 	
Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-05** *Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
Indikátory	1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů A, B stejnou vzdálenost? A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB	
Poznámky	M-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-06** **Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary**
Indikátory	1. **žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)** 2. **žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí** 3. **žák určí počet řešení konstrukční úlohy** 4. **žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání**
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník *ABC* o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod *X* má od každého z vrcholu trojúhelníka *ABC* vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 **Indikátory1 – 4 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-07** *Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
Indikátory	1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak
Ilustrační úloha	

Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost zapište.

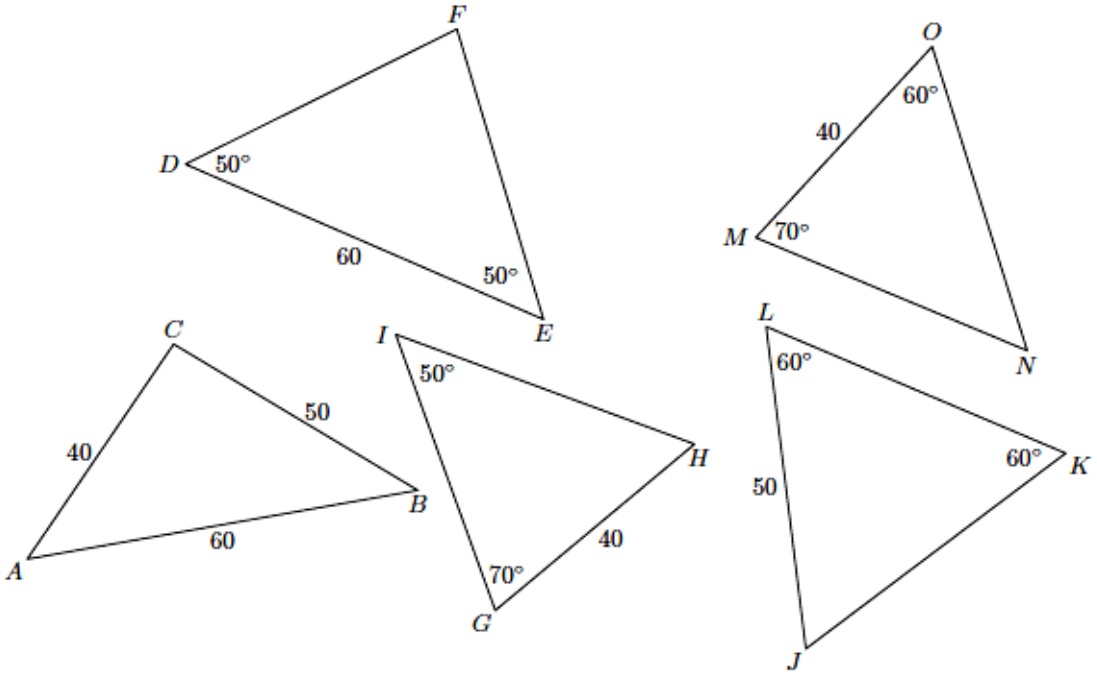

Poznámky	M-9-3-07.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-08** *Žák **načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti,** určí osově a středově souměrný útvar*
Indikátory	1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti **5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti**

Ilustrační úloha

Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná.

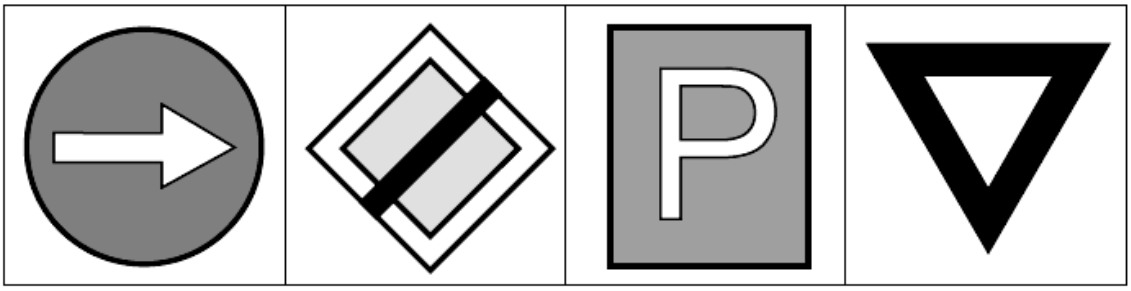

Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D.

A) Značka je souměrná jen podle svislé osy.
B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy.
C) Značka je středově souměrná.
D) Značka není ani středově ani osově souměrná.

Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 **Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-09** *Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
Indikátory	1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles

Ilustrační úloha

Doplňte tabulku:

1

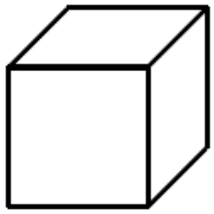

2

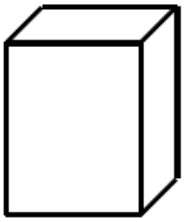

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

3

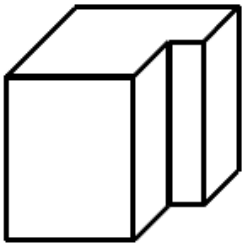

4

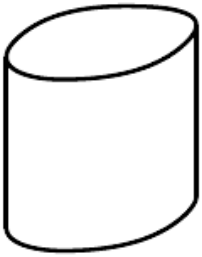

5

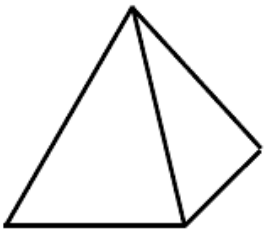

6

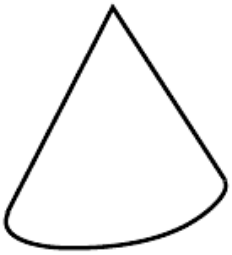

Poznámky	M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-10** *Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
Indikátory	1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu
Ilustrační úloha	
Jaký bude výsledný objem V, smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm^3? A) $V = 0,32\ m^3$ B) $V = 0,50\ m^3$ C) $V = 23$ hl D) $V = 5\ m^3$	
Poznámky	M-9-3-10.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-11** *Žák **načrtne a sestrojí** sítě základních těles*
Indikátory	1. **žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava** 2. žák rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. **žák načrtne a sestrojí sítě základních těles**

Ilustrační úloha

U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle.
Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překryly.

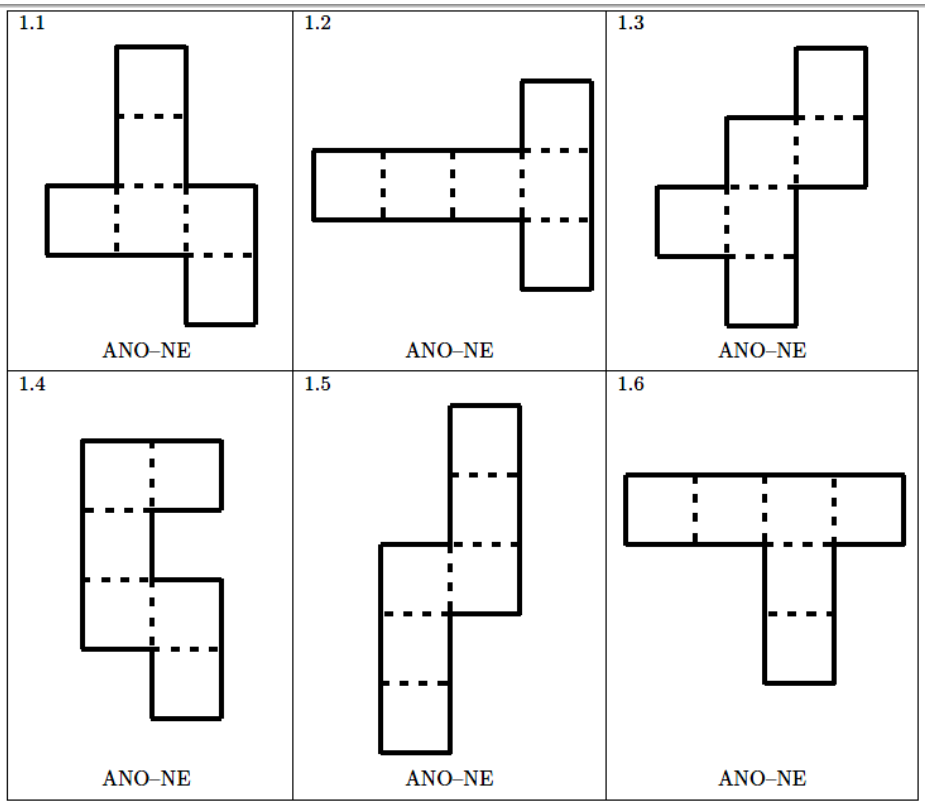

Poznámky	M-9-3-11.2 **Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.** **Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-12** *Žák **načrtne a sestrojí** obraz jednoduchých těles v rovině*
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 2. ***Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání***
Ilustrační úloha	
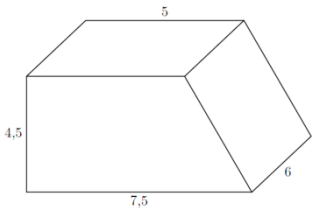 Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.	
Poznámky	M-9-3-12.1 **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-13** ***Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu***
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky. 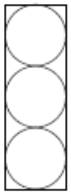	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-4-01** ***Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací***
Indikátory	1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-4-02** ***Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí***
Indikátory	1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života

Ilustrační úloha

Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo: Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm.

Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě.
Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky.
Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách,
které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)?

A) 17
B) 15
C) 16
D) jiný počet

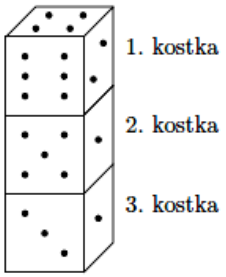

Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2